

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Veliko novic smo nadrobili v tej številki. Tudi z vašo pomočjo, spoštovani bralci. Občini Laško in Žalec praznujeta, Celje je v pripravi. Zato je današnji Novi tednik zajetnejši za štiri strani. Pozornost smo namenili borčevskemu prazniku in mu v uvodniku Jureta Krašovca skušali dati nekonvencionalne poglede na njegovo družbeno vlogo. Spet se srečujemo s kruto igro narave. Milenko Strašek je obiskal Pohorje in partizansko kmetijo. Po Savinji so spet plavale ribe s trebuhom navzgor, ogorčenje narašča. Na zadnji strani vam ponujamo tudi trenutek za srečanje s pesmico. Zakaj pa ne! Mini kulturna akcija je primerna ob vsakem trenutku.

VAŠ UREDNIK

KAKO IZVAJAMO PROGRAM? - POMOR RIB!

DOM BORCEV NA DOBROVLJAH

V soboto so na Dobrovljah odprli Dom borcev, ki so ga poimenovali po slavni I. Savinjski četi. Slovesnosti ob otvoritvi so se poleg številnih občanov in delovnih ljudi žalske občine, udeležili mnogi prvoborci in borci, član predsedstva SRS Tone Bole ter udeleženec ustanovnega kongresa KPS Albin Vipotnik. Dom je zametek hitrejšega razvoja v tem hribovitem območju.

J. V.-T. T.

ZGODOVINA NAS UČI

4. julija 1941 je počila prva partizanska puška. Strel se je razvnel v splošno ljudsko vstajo. S tem je bila odločno preklicana sramotna izdajalska kapitulacija ne-ljudskega režima in ljudstvo je svojo usodo prevzelo v svoje roke. Z nadčloveškimi napori, potoki krvi in žrtvijo vsakega desetega Jugoslavana je bila izbojevana svoboda, sovražnik poražen in izgnan, namesto stare, prosule kraljevine pa je iz pepela vstala nova, Titova, samoupravna, socialistična, ljudska Jugoslavija.

Zgodovina je največja učiteljica za vse, ki se želijo iz njenega sporočila kaj naučiti. To velja za narode same, kot za njihove morebitne sovražnike.

Jugoslovanske narode je izkušnja iz minule vojne prežela z zavestjo, da je ni sile na svetu, ki bi narod spravila na kolena, če ljudske množice sprejmejo obrambo kot svoj najpoglavnejši cilj, če se v vojaške prelevi vse ljudstvo, od mladine do osivelih mož in žena. To svojo izkušnjo in voljo smo zapisali v ustavo z določilom, da nima nihče pravice v imenu naših narodov podpisati položitve orožja. To ustavno določilo bi morda izzvenelo v glavah krojačev vojnega prava kot krilatica, če bi ne imeli v splošni vstaji, brezkompromisnem boju in dokončni zmagi v drugi svetovni vojni dovolj zgovornega dokazila take ljudske volje.

Naša neuvrščena politika je vseskozi miroljubna, kar pa ne pomeni, da bi bili za ceno kakršnega koli miru pripravljene poklekniti pred morebitnim sovražnikom

naše samoupravne in neodvisne socialistične usmeritve. Zato smo v naši družbi izoblikovali in zgradili sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozščite, ki ni samo pripravljenost na morebitno obrambo v vojni, marveč zanesljiv branik naših pridobitev tudi v morebitnih kriznih razmerah.

Nič nas ne sme presenetiti! To geslo je vse bolj čvrsto vsidrano v naši zavesti. Nikakor ni izraz naše bojevitosti ali morda kakšne bojaželjnosti. Ničesar bolj si ne želimo kot miru, toda kolikor bolj ljubimo svobodo, naš samoupravni socialistični razvoj in bodočnost, toliko bolj prizadeto in trdovratno smo pripravljeni braniti vse, kar nam je najdražje.

Toda bitke se ne dobivajo samo z orožjem. Predvsem z delom, z zavestno akcijo. Zgodovina naj bi učila tudi naše morebitne sovražnike. Od tega, kako gradimo našo družbo, kolikor srečnejši smo v njej od dne do dne, toliko trši oreh bomo v očeh tistih, ki bi z orožjem in drugimi sredstvi želeli ogroziti našo neodvisnost, našo svobodo, naše temeljne družbene pridobitve.

V tej enotni fronti stojimo vsi, tako borci narodnoosvobodilne vojne, ki v strnjelih vrstah korakajo pod svojimi bojnimi zastavami, tako mladina, ki iz srca prepeva svojo pesem: Računajte na nas!

Ničesar bolj si ne želimo kot miru. Toda nič, prav nič nas ne more presenetiti. Zgodovina nas je dobro izučila!

JURE KRAŠOVEC

OB PRAZNIKU OBČINE ŽALEC

Občani in delovni ljudje občine Žalec praznujemo 7. julija svoj občinski praznik. Telega dne, leta 1941 so mladi skojevci in komunisti začeli prvo organizirano akcijo proti nemškemu okupatorju in domačim izdajalcem. Ta odpor, organiziran v bistvu že na začetku okupacije, ni bil slučajen. To je bil brez dvoma plod dolgoletnega in ustvarjalnega ter revolucionarnega dela komunistov, živčnih v delavskih središčih naše občine. Občani naše občine so dali ogromne in neprecenljive žrtve za domovino. Veliko število je bilo preganjanih, izseljenih, zaprtih v gestapovskih zaporih, v uničevalnih taboriščih, od koder se jih veliko ni vrnilo. Veliko je število ukradenih otrok iz naše občine.

Prav praznik občine je dan, ko se moramo s spoštovanjem spomniti teh velikih žrtev, ki so bile, da je iz njih vzkliklo iz zraslo novo življenje - svoboda, mir - samoupravljanje in oblast delovnih ljudi. Vsem tem žrtvam smo dolžni veliko zahvalo in spoštovanje za to, kar imamo danes in kar bomo imeli jutri.

Lahko ugotovimo, da smo v letu dni na gospodarskem področju dosegli pomembne gospodarske rezultate. V novih obratih so pričeli delati npr. v Tekstilni tovarni Prebold, Tovarni nogavic Polzela, Garantu, Keramični industriji Liboje, Gradnji Žalec, Hmezaču Žalec, LJK Savinja, Zarji itd. Vendar je v primerjavi z drugimi občinami v celjski regiji dinamika razvoja malce manjša kot je bila prejšnja leta.

V letošnjem letu načrtujemo pomembne gospodarske investicije, ki bodo pozitivno vplivale na nadaljnji razvoj gospodarstva in njegovo prestrukturiranje. Tako smo prejšnji teden ob proslavi 25-letnice SIP iz Sempetra, ki sovpada s praznovanjem občinskega praznika, položili temeljni kamen za novo tovarno kmetijskih strojev. Pripravljamo tudi veliko investicijo za izgradnjo nove mlekarne, Aero TOZD Kemija iz Sempetra bo tudi v drugi polovici letošnjega leta začel realizirati programirano naložbo v razširitev novih kapacitet.

Naložbe v razširitev pripravlja tudi MIK Prebold. Večina vseh organizacij združenega dela si prizadevajo za modernizacijo obstoječih zmogljivosti. Pomembna so tudi prizadevanja za izgradnjo trgovine in gostinstva v občini Žalec.

Tudi na področju družbenih dejavnosti smo storili pomemben korak naprej. V lanskem letu je pričel z delom Osnovnošolski center v Žalcu. Prav tako tudi Center za usmerjeno izobraževanje, kar je vsekakor pomemben dosežek pri našem nadaljnjem gospodarskem razvoju. Tudi na področju otroškega varstva in zdravstva je bilo marsikaj napravljeno. Ob proslavljanju občinskega praznika smo izročili svojemu namenu nov odnosno prenovljen Zdravstveni dom v Žalcu, kar bo vsekakor pozitivno vplivalo na nadaljnji razvoj zdravstva, izboljšani bodo pogoji dela, občanom in delovnim ljudem pa bo mogoče nuditi hitreje in kvalitetnejše zdravstvene storitve.

Vsekakor pa je potrebno ob tej priložnosti omeniti tudi pomembne dosežke na področju stanovanjske izgradnje in komunalnega urejanja v občini. Zgrajenih je bilo lepo število stanovanj. Urbanistično urejamo posamezna naselja, vasi in projektiramo nove soseske na osnovi prostorskega plana, delamo tudi na projektih izgradnje celotnega kanalizacijskega omrežja. Izredno dinamično teče akcija izgradnje cest v hribovitih območjih in povezave hribovskih domačij z dolino.

V letošnjem letu bo končana žalska obvoznica, ki je ena izmed največjih komunalnih naložb v občini. Rekonstruirano pa je tudi lepo število ostalih cest, odpravljene so črne točke na magistralni cesti v Drešnji vasi in na Gomilskem.

Veliko nalog še imamo pri urejanju delegatskega sistema in uveljavljanju Zakona o združenem delu. Delegati skupščine so ugotovili, da se delegatski sistem prepočasno razvija ter, da se delegatom, oziroma delegacijam za skupščino občine in samoupravne interesne skupnosti posveča tako v krajevnih skupnostih, kot v organizacijah združenega dela premalo pozornosti.

Letošnja proslava občinskega praznika je še toliko bolj pomembna, ker se odvija v jubilejnem letu, ko praznujemo 60-letnico ustanovitve KP, SKOJ in naprednih sindikatov. Lahko poudarim, da v naši občini nadaljujemo revolucionarno izročila na vseh področjih našega dela in življenja.

Občanom občine Žalec v imenu skupščine najiskrenejše čestitam ob praznovanju občinskega praznika in jim želim veliko delovnih uspehov.

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE ŽALEC
Vlado Gorišek

proizvodno podjetje
Farja žalec
n. sol. o. petrovče

TOZD LESNA INDUSTRIJA PETROVČE
TOZD MODNE KONFEKCIJE PETROVČE
TOZD KLJUČAVNIČARSTVO ŽALEC
TOZD PLESKARSTVO ŽALEC
DSSS PETROVČE

proizvodno podjetje
Farja žalec
n. sol. o. petrovče

PO 500 AM LAŠKO

Dom borcev I. Savinjske čete na Dobrovljah pomeni prvi korak pri spreminjanju življenja v tem hribovitem predelu.

SVEČANOST NA DOBROVLJAH

ZAMETEK RAZVOJA JE TU

Trgovina, gostilna, postaja za odkup mleka

Prejšnja sobota je bila za vse ljudi na Dobrovljah dan, ki ga prebivalci nikdar ne bodo pozabili. Nova pridobitev jim bo v marsičem olajšala življenje. Predvsem pa je res, da ne bo treba več po vsako malenkost v Braslovče. Objekt je prvi konkretni korak v spoznanju, da v povojnem obdobju nismo storili dovolj, da bi preprostim ljudem zagotovili nekaj najnujnejših stvari.

Osrednji govornik ob otvoritvi doma borcev, ki so ga poimenovali po legendarni I. Savinjski četi, je bil predsednik žalskega Izvršnega sveta **Jože Jan**. Menil je, da cesta, ki povezuje dolino z Dobrovljami, izgradnja posameznih drugih cest ter prevoz šoloobveznih otrok v dolino, še zdaleč ni tisto, kar bi omejevalo izseljevanje ljudi s tega območja. Ob vsem tem ne gre pozabljati obdelave kmetijskih površin ter živinorejske proizvodnje na Dobrovljah. Takšna spoznanja so še toliko bolj pomembna ob razvoju koncepta splošnega ljudskega odpora in izvajanju obrambnih priprav. Dom borcev je lep objekt. Lepo se vključuje v celotno okolje. V njem bodo našle svoje mesto različne dejavnosti. V objektu sta tr-

govina in gostilna, tu so prostori za sestajanje prebivalcev in posebni prostor za odkup mleka. Postaja za odkup mleka je pomembna predvsem zaradi tega, ker so morali ljudje doslej odvažati mleko v dolino in to po petnajst in več kilometrov daleč. Ne gre zanemariti dejstva, da je mogoče na tem območju zelo hitro povečati proizvodnjo mleka na več kot 2000 litrov dnevno. Dom borcev bo, kot kaže, botroval tudi razvoju turizma v tem koncu Dobrovelj.

Vrednost celotnega objekta znaša več kot dva in pol milijona dinarjev. Največ denarja zanj sta prispevala Skupščina občine Žalec in obrtniki žalske občine, ostala sredstva pa Kooperacija Hmezad, Gozdno gospodarstvo Celje - TOZD Vransko, podjetje za urejanje voda Nivo Celje, krajevna skupnost Braslovče ter krajani Dobrovelj. Posebno pohvalo zaslužijo obrtniki, ki so s svojim prispevkom pokazali veliko razumevanja, da tudi s svojimi sredstvi pomagajo reševati probleme, ki niso ozko vezani le na področje obrti.

Jože Jan je poudaril, da z dograditvijo tega objekta še ni konec prizadevanj za nadaljnji razvoj Dobrovelj. V osnutku programa novega

referenduma za četrti samopriskpevek v žalski občini, predvidevajo asfaltiranje ceste na Dobrovljah, čim prej bo treba poskrbeti za vodovodno omrežje in še bi lahko naštevali. Seveda bodo morali slej ko prej izdelati tudi urbanistični program za celotno območje Dobrovelj ter v njem začrtati nadaljnji kmetijsko-gozdarski ter turistični razvoj. S takim pristopom, pravijo v Žalcu, bodo odpravili neorganizirano vikendaštvo in druge neprimerne posege v ta prostor.

Lep je bil sobotni dan na Dobrovljah. Vesel in poln upov na lepši jutri. Lep tudi zato, ker smo ljudem, ki so med drugo svetovno vojno utrpeli hud davek, končno vsaj v majhni meri vrnilo dolgov. Na slovesnosti so se zbrali številni borci, prvoborci, občani in delovni ljudje žalske občine ter mladina. Med njimi tudi član predsedstva SRS **Tone Bole** in udeleženec ustavnega kongresa Komunistične partije Slovenije na Čebinah **Albin Vipotnik**. Dom borcev je odprl prvoborec **Rudi Cilenšek**, v kulturnem programu pa so sodelovali **mladi iz Braslovč** ter **godba na pihala iz Liboj**.

Besedilo: JANEZ VEDENIK
Slika: TONE TAVČAR

VRHOVO PRI RADEČAH

ZEMLJA - BOGASTVO

Iz govora sekretarja za kmetijstvo, ing. Iva Marenka

... Očitno je, da se je v zadnjih letih prav kmetijska in živilska proizvodnja znašla v položaju, ko družbena skupnost upravičeno pričakuje, da bodo delavci in združeni kmetje več prispevali za ohranitev neodvisnega položaja Jugoslavije in še zlasti k odpravi zunanjetrgovinskih težav naše države. Zato nam mora postati bitka za odkup pšenice tudi v Sloveniji del skupne stabilizacijske bitke. To še zlasti terjaja neugodna letina in nepopolna setvena struktura...

... Pogosto pozabljamo, da relativno neugoden ekonomski položaj kmetijstva v Sloveniji le delno izvira iz ekonomskih pogojev. Pretežen del težav, zlasti v zasebnem kmetijstvu, in združenih organizacijah izvira iz dejstva, da premalo vlagamo v gnojila, seme, boljše živino, racionalnejšo porabo surovin itd. To pomeni da rezerve dohodka niso samo v povečevanju cen, temveč tudi v boljšem gospodarjenju z razpoložljivimi družbenimi in zasebnimi sredstvi. Obseg neobdelane in še zlasti slabo obdelane zemlje narašča...

... Skupno planiranje in

dogovarjanje, skupna prodaja ni le geslo, temveč edini način, kako naj si združeni kmetje zagotovijo večji in boljši kos kruha ter večjo socialno varnost. Komasačije, melioracije, oblikovanje zemlje v večje komplekse, skupna nabava strojev in skupna oprema so včasih še nespoznani interesi kmeta za večji dohodek in olajšanje dela v vzajemnosti z vsemi v združni enoti in krajevni skupnosti...

... Kmetje želijo večji dohodek in večjo pokojnino. Dosežejo jo lahko le na podlagi vključitve v združne organizacije, ki spreminjajo individualno polikulturno gospodarjenje na zemlji v različne oblike zadružne, to je skupne kmečke proizvodnje, kjer se kmet spreminja v delavca na zemlji z istimi pravicami in obveznostmi. Takšen kmet pa ni več vezan na lastninske omejitve, saj preko zadruge dobiva v gospodarjenju in upravljanju poleg svojih tudi družbena sredstva in zemljo, ki ostaja neobdelana...

... Razume se, da bo potrebno še več najbolj sposob-

nih strokovnjakov v združenih organizacijah, ki bodo spoznale kmetov o nujnosti ekonomskega in socialnega napredka znali strokovno usmeriti in mu dati tako ekonomsko in samoupravno vsebino, da bo združevanje resnično najširše ljudsko gibanje na vasi in pot za osvoboditev od garanja. Pri tem pa bo potrebno še premagovati kratkoročne komercialne interese, odpravljati neznanje in krepiti zavest, da proizvodnja hrane ni obveza in prekletstvo določenih območij v Jugoslaviji in Sloveniji, temveč obveza vseh zaposlenih v kmetijstvu in živilstvu ter odgovornost vseh delovnih ljudi in občanov, da si zagotovijo hrano kot temelj življenja in dela...

... Vsi bomo morali spoznati, da proizvodnja hrane tudi v Sloveniji predstavlja enega od velikih surovinskih izvorov in zemlja eno od velikih naravnih dobrin posebnega družbenega interesa. Morali ji bomo posvečati dosti več pozornosti in se bistveno drugače obnašati, kadar razmišljamo o planiranju kot celoti.

PRESEDSTVO SZDL CELJE

PRVIČ V NOVI SESTAVI

Potrjen akcijski program, sveti in KO

Predsedstvo OK SZDL Celje je na svoji prvi seji minuli petek potrdilo predlog sestave izvršnega odbora, ki naj bi služil kot metoda dela. Njegovi člani so Milan Brecl, Viki Krajnc, Tončka Mešl, Sonja Ramšak, Tože Rožman, Karl Stakovnik in Mira Šeško. Potrdili so tudi predlog za predsednike svetov. Ti so: svet za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu bo vodil **Jure Podrgajs**, svet za mednarodne odnose **Ivan Seničar**, svet za družbenopolitični sistem **Stane Mele**, svet za vprašanja organiziranosti SZDL **Viki Krajnc**, svet za vzgojo in izobraževanje **Ivan Kapš**, svet za socialno politiko **Branko Gartner**, svet za zdravstvo, rekreacijo in telesno kulturo **dr. Brane Mežnar**, svet za spremljanje družbenoekonomskega po-

ložaja žensk **Anica Peperko**, svet za kulturo **Slavko Pezdin**, svet za družbenoekonomske odnose **Zvone Perlič**, svet za informiranje **Jože Volfand**, svet za raziskovalno delo in inovacije **Miloš Pešec**, svet za ohranjanje in razvijanje tradicij NOB in spomeniškega varstva **Rado Gabrovec** in svet za planiranje **Jože Maroit**.

Koordinacijske odbore bodo vodili: KO za družbeni položaj in aktivnost invalidov **Marija Lamut**, KO za pripravo in izvedbo Hortikultura 80 **Jože Volfand**, KO za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini **Boris Božič**, KO za varstvo okolja **Franc Puncer**, KO za družbenopolitično izobraževanje **Anton Pevec**, KO za naložne prireditve **Stane Polajner**, KO za Ljudsko obrambo in družbeno samozščito **Vid Jerič**, KO za vlak **BIE Tone Rožman**, KO za organiziranje in usklajevanje prireditev **Milan Brecl**, KO za kadrovska vprašanja **Tone Rožman**, KO za celodnevno osnovno šolo **Zinka Tržan**, KO za boj proti alkoholizmu **Ana Mayer**, KO za razvijanje socialistične solidarnosti **Ciril Marinček**,

KO za sodelovanje z družbenimi organizacijami in društvi **Tončka Mešl** in KO za sodelovanje z verskimi skupnostmi **Jože Volfand**.

Člani predsedstva so potrdili tudi predsednike petih odborov in sicer bo vodila odbor za mednarodno leto otroka **Majda Trogar**, okrožni odbor aktivistov OF celjsko-savinjskega okrožja **Tone Kotnik**, komisijo za stike z zamejskimi Slovenci **Edo Gabrček**, volilno komisijo **Tone Rožman** in žirijo za podeljevanje priznanj **Srečko Praterner**.

Preobrazba družbenoekonomskih odnosov in krepitev samoupravnega položaja delavca ter demokratizacija političnega dela, to so osnovne smernice akcijskega programa, ki ga je predsedstvo OK SZDL potrdilo na omenjeni seji in sklenilo delati v njegovem duhu. Obenem so sprejeli sklep, da bodo v septembru preverili doslej opravljeno delo.

V imenu občinskih konferenc SZDL celjskega območja je predsedstvo OK SZDL Celje tudi potrdilo imenovanje **Draga Medveda** za odgovornega urednika Novega tednika.

PRAZNIK OBČINE CELJE

Že po tradiciji se bodo mnoge prireditve v počastitev praznika občine Celje začele že pred uradnim dnem 20. julijem.

Skokov atletski memorial s pomembno mednarodno udeležbo, ki se bo začel v četrtek, 12. julija, predstavlja začetek prireditev.

Soferji in avtomehaniki bodo praznovali 14. julija. Takrat bo slavnostna povorka vozil po mestnih ulicah, ob 10. uri dopoldne pa bo svečana otvoritev avtopoligona v Ljubečni. Od 17. julija dalje bodo v celjskem likovnem salonu razstavljali celjski likovni umetniki, Muzej revolucije pa bo pripravil zanimivo razstavo o foto-reporterski službi med NOB.

Slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine Celje bo 20. julija ob 11. uri, ob 16. uri pa bodo na Svetini svečano izročili namenu nekatere komunalne objekte in po vsej verjetnosti položili tudi temeljni kamen za novo trgovino.

Na ta dan bo v Slovenskem gledališču v Celju gostoval gradiščanski folklorni ansambel KOLO-SLAVUJ. Predstava v gledališču bo ob 20. uri.

Osrednja proslava celjskega občinskega praznika pa bo 21. julija v krajevni skupnosti Svetina. Začela se bo popoldne ob 16. uri in bo imela vsa obeležja partizanskega mitinga.

STANKO SATLER

So ljudje, s katerimi se srečujemo vsak dan, radi poklepamo z njimi, saj vemo, da bomo od njih skoraj vedno izvedeli kaj zanimivega, pošteno misel, nasvet rojen iz izkušnje in včasih mora tudi potrditev lastnih razmišljanj in mnenj. Mednje prištevam Stanka Satlerja, delavca Aera TOZD Kemija v Šempetru. Tam

je že od vsega začetka, tako da imam včasih občutek, kot da jemlje delovno mesto za del svojega doma.

Klepeta v njegovi dnevni sobi, kjer se človek takoj počuti domačega. Običajen klepet ob brizgancu je bil to. Brez kakršnekoli zadrege, ki je prisotna ob takšnih priložnostih. Stanko Satler je predsednik zbora uporabnikov pri skupščini kulturne skupnosti v Žalcu. Pravi, da je kulturno življenje v žalski občini izredno razvejano. Potem doda, da bo morda z leti vse skupaj slabše. Skoraj v vsaki krajevni skupnosti bi radi kulturni dom. Kot da se vse začne in konča le z dograditvijo objekta. Nihče pa ne pomisli, kako bo potem z vzdrževanjem. Tudi za to je potrebno mnogo denarja. Če bomo nadaljevali s takšnim tempom gradnje, potem bodo večino denarja morali sčasoma nameniti vzdrževanju teh objektov in za samo kulturno dejavnost ga bo zmanjkalo. Tudi zato, ker se bi radi ponekod šli

pravo razkošje. Kar pogledjmo primer Vranskega. Dom je še sedaj pod ključ, v notranjosti pa vse skupaj počasi razpada. Bolj racionalno bo treba graditi in bolj načrtno.

Sicer pa je Stanko Satler star »sindikalni maček«. Že šest let je član predsedstva občinskega sveta ZSS v Žalcu, bil je že predsednik osnovne sindikalne organizacije v tozdu in tudi član republiškega odbora sindikatov za kemijo. Lani je kot delegat sodeloval na kongresu Zveze sindikatov v Beogradu. Morda lahko še toliko bolj verjamemo njegovemu prepričanju, da sindikalna dejavnost zadnje čase malce peša in da ne uresničujemo sklepov, ki smo jih sprejeli lani na republiškem in potem še na zveznem kongresu. Morda tudi zato, ker smo si zadali preveč nalog naenkrat.

Beseda potem nanese na samopriskpevek v žalski občini. Stanko je predsednik izvršilnega odbora referendumskega sklada in uspehe tretjega samopriskpevka v občini

OBRAZI

pozitivno ocenjuje, kljub temu, da mnogo nalog ne bodo uresničili. Iz dosedanjih izkušenj se je treba učiti. Osnutek programa četrtega samopriskpevka se mu zdi namreč dokaj nerealen in prenatrpan. Ob tem lahko že v naprej vemo, da vsega ne bo moč uresničiti. S samopriskpevom naj bi gradili predvsem objekte za šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo in morda še nekaj komunalnih objektov, ostalo pa naj bi financirali iz drugih virov, meni Stanko.

Na nedeljski svečani seji občinske skupščine na Gomilskem bo Stanko Satler prejel za svoje dolgoletno družbenopolitično delo bronasti grb občine in denarno nagrado. To seveda ne bo njegovo prvo priznanje. Človek kot je on, si jih prav gotovo zasluži. Njemu in vsem ostalim nagrajenem tudi naše iskrene čestitke!

JANEZ VEDENIK

PRAZNIČNI DNEVI V LAŠKI OBČINI

TEŽAVE, KI SPODBUJAJO

Praznični zbor je bil v Vrhovem pri Radečah

V soboto in nedeljo se je v laški občini zvrstilo več prireditvev in svečanosti ob 2. juliju - prazniku občine Laško. Občinski praznik praznuje občina Laško v spomin na uspešen napad borcev Prvega štajerskega bataljona na rudnik Laško v noči od 2. na 3. julij leta 1942. Letošnje praznovanje so povezali s proslavo 60. letnice ZKJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov.

AKADEMIJA V RADEČAH

V soboto so v Radečah prisrčno pozdravili delegacije iz pobratenih občin: Trstenika in Vrbovca. Zvečer je bila v dvorani doma »Svobode« svečana akademija, na kateri so sodelovali člani mladinskega gledališča iz Radeč, radeški moški zbor ter godbeniki papirnice ter železniškega vozlišča iz Zidanega mosta.

DVANAJST OBČINSKIH PRIZNANJ

V nedeljo dopoldne je bila v Laškem slavnostna seja vseh treh zborov občinske skupščine, vodstev družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti. Poleg delegacij iz pobratenih občin so bili na seji kot gostje navzoči tudi izvršni sekretar CK ZKS Emil Rojč, medobčinski sekretar ZKS Janez Zahraštanič, sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ing. Ivo Marek, delegacije sosednjih občin, prvoborci, borci štajerskega bataljona in član predsedstva SRS Lojze Diacci.

Kot je običaj so s seje delegacije ponesli vence k spomeniku NOB, nakar je predsednik občinske skupščine Jože Rajh govoril o prazniku, o virih naše zavesti in moči iz let revolucije in osvobodilnega boja. Nanizal je vrsto uspehov, ki so bili doseženi od minulega praznovanja, hkrati pa se je dotaknil številnih težav, zaradi katerih se laška občina nahaja v nezavidnem položaju. Vendar spoznanje problemov, zavest o težavah je že hkrati tudi spodbuda k večji prizadevnosti, enotnosti in

solidarnosti, ki naj spet zgladijo pot k hitrejšemu gospodarskemu razvoju občine.

Na seji so podelili 12 občinskih priznanj 2. julij in sicer: Kolektivu Elektrokovinarja v Debru, lovski družini Jurklošter, krajevni organizaciji Zveze borcev NOV v Rečici in strelski družini radeških papirničarjev. Med posamezniki so bili dobitniki priznanja: Viktor Jeran iz Rečice, Karlo Kržan iz Vrhovega, Stane Medved iz Jagnjenice, Marija Novak iz Radeč, dr. Edvard Pohar - šef zdravnik iz laškega zdravilišča, Lev Tičar iz Rimskih Toplic. Občinsko priznanje sta dobila tudi oba udeleženca uspešne odprave na streho sveta iz Rimskih Toplic Franc Knez in Jože Zupan.

OTVORITEV NOVEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA

Po svečani seji je bila v Laškem otvoritev novega zdravstvenega doma, zgrajenega s sredstvi regionalne in občinske zdravstvene skupnosti, samoprispevka občanov in delovnih organizacij na področju, ki na to zdravstveno ustanovo gravitira. Občane in goste je pozdravil dr. Tone Velikonja, ki je opisal potek in težave ter končni uspeh gradnje, na koncu pa zaželel občanom, da bi jim bili treba čimmanj obiskovati to stavbo, če pa že, potem bo zdaj kolektiv vpričo izboljšanih pogojev za delo veliko bolje opravil svojo dolžnost.

SLAVNOSTNI ZBOR V VRHOVEM

Popoldne so se v Vrhovem zbrali krajan radeškega območja in vseh krajev občine, delegacije in gosti na slavnostnem zboru na novozgrajenem športnem igrišču. Zbrane je pozdravil predsednik sveta KS Ignac Simončič, zatem je govoril predsednik občinske skupščine Jože Rajh, ki je ob tej priložnosti posebej poudaril izredno aktivnost krajevne skupnosti, v kateri je potekala letošnja osrednja proslava.

Slavnostni govornik na svečanem zboru je bil sekre-

tar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ing. Ivo Marek. Kot je bilo pričakovati je velik del svojega govora posvetil nalogam na področju kmetijstva (izvlečke iz govora objavljamo na 2. strani).

Kulturni del svečanosti so izpolnili mladi recitatorji iz Vrhovega, ob njih pa godba papirnice iz Radeč in združeni moški pevski zbori.

Sledilo je ljudsko veselje, na katerem je imel »glavno besedo« odlični partizanski golaš.

In drobna pripomba. V Laškem in okoliških krajih je ob letošnjem praznovanju vihralo le malo zastav. Res je, da ljudje praznujejo predvsem v svojih srcih in zavesti, toda tudi zunanji znaki prazničnega razpoloženja niso nepomembni.

JURE KRAŠOVEC

SVEČANOST V PRAVEM KRAJU

Praznični zbor ob občinskem prazniku občine Laško je bil v Vrhovem pri Radečah, v krajevni skupnosti, ki sodi med najuspešnejše v občini že dolga leta. Predsednik občinske skupščine JOŽE RAJH, je v svojem pozdravnem govoru posebej izpostavil prizadevnost krajanov v tem kraju, ki je v povojnem obdobju močno spremenil svojo podobo in izpolnil malone vse najbolj pomembne interese ljudi. Na sliki Jože Rajh med govorom.

MED DOBITNIKI PRIZNANJ

VZPODBUDA ZA NEUMORNOST

Veseli in radost ob potrditvi dosedanjega dela.

Prejšnji teden je bila tudi v Zalcu slovesnost, na kateri so podelili letošnja priznanja srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije in priznanja samoupravljalcev. Nekateri izmed dobitnikov priznanj smo povprašali, kaj jim le ta pomenijo.

FRANC OGLAJNER: »Že dolga leta sem aktiven v našem delovnem kolektivu, kljub temu pa sem presenečen, ko sem danes prejel srebrni znak. Že pred tridesetimi leti sem bil med drugim

tudi predsednik občinskih sindikatov, danes pa sem podpredsednik OZZSS v Ferralitovi tozd Livarna.«

MARTINA GOLOB, predsednica OOS v VVZ Janko Herman Zalec: »Srebrni znak sindikata je veliko priznanje za naš delovni kolektiv in hkrati še večja vzpodbuda za nadaljnje delo. Predsednica OOS sem že dve leti in dela ter odgovornosti je vedno več. No, v kolektivu kot je naš, se da marsikaj napraviti.«

KAROLINA SRAMER: »Sem delavka v Juteksu. Tam delam že celih trideset let. Preživljali smo slabše in lepše trenutke v razvoju te naše tovarne, danes pa sem srečna, ko nisem obupala v najtežjih trenutkih in sem ostala zvesta svoji delovni organizaciji. Priznanje Samoupravljalcev mi prav gotovo precej pomeni, saj vidim, da je bilo moje delo cenjeno.«

RADI TROBINA: »Zaposlen sem v poljskem Ga-

rantu. V letih, ko delam tam, sem opravljal že vrsto dolžnosti. Bil sem predsednik delavskega sveta, predsednik sindikata, član občinskega sveta... Priznanje, ki sem ga danes prejel, jemljem predvsem kot pohvalo vsej delovni organizaciji, obvezuje me, da bom delaven še v naprej.«

Besedilo: JANEZ VEDENIK

Slike: TONE TAVČAR

KAJ POGANJA TA SVET?

SVET IN MI

PIŠE IVAN SENIČAR

25

Spet smo pri nafti. Ne samo pri nas, ki smo uvedli nevozne dneve in zdaj prvič ugotavljamo rezultate tega »počivanja«, skoraj povsod v svetu so problemi z energijo vse bolj pereči. Pri tem pa je nafta v središču bitke za njeno varčevanje, razsipanje, za njene cene in za delitev razpoložljivih količin. Po nekaterih ocenah zdaj primanjkuje okoli 1,2 milijonov sodčkov (sodček je 159 litrov) na dan, po drugih pa kar 2 milijona. Zato države, gospodarstva in širše skupnosti iščejo izhode tudi v izkoriščanju drugih virov energije, predvsem premoga, zemeljskega plina, jedrske in v prihodnosti tudi sončne energije. Brez vse večje energije se ni mogoče razvijati. Ne razvijati se pa pomeni stagnirati in izginiti. Zato je to boj na življenje in smrt. Nafti sta bila posvečena tudi dva velika sestanka v preteklem tednu.

V Ženevi so se sestali predstavniki organizacije izvoznice nafte, ali - kot jim pravimo s kratkico - OPEC dežel. Zbrali so se zato, da bi razpravljali o proizvodnji in prodaji nafte ter določili nov Pri tem so bila izhodiščna mnenja zelo različna, obarvana s kal-

kulacijami, povečanimi apetiti in s političnimi ozadji. Skupen dogovor je zdaj znan: sodček nafte stane kar 18 dolarjev, doseže pa lahko s premijo in z dodatkom največ 23,5 dolarja. To pomeni, da je nafta za 52% dražja kot je bila v povprečju v letu 1978. S tako novo stvarnostjo je treba živeti.

Ta podražitev brez dvoma najbolj prizadene prav države v razvoju. Znano je, da 48 najbolj revnih dežel v svetu nima svoje nafte; za njen uvoz so morale že leta 1975 plačati 14,3 milijarde dolarjev, domnevajo pa, da bodo (če upoštevajo stopnjo inflacije) morale leta 1985 odšteti za nafto kar okoli 38 milijard. Da bi OPEC dežele ublažile udarec, ki so ga z dvigom cen povzročile deželam v razvoju, so sklenile, da namenijo v poseben sklad OPEC dežel za pomoč deželam v razvoju 800 milijonov dolarjev, kar bo ta sklad povečalo na okoli 2,4 milijarde. To pa je še vedno le kaplja v morje, saj dolgujejo dežele v razvoju razvitemu svetu okoli 300 milijard dolarjev.

Z višjimi cenami nafte pa so prizadete tudi razvite dežele. V Tokiu so se dva dni po začetku sestanka v Ženevi

zbrali predstavniki sedmih najrazvitejših zahodnih držav: ZDA, ZR Nemčije, Japonske, Francije, Velike Britanije, Italije in Kanade. Čeprav so bila na njihovem dnevnem redu tudi širša vprašanja, je v razgovorih in sklepkih prevladala nafta. Predsedniki teh razvitih dežel so se sestali že večkrat: leta 1975 v Rambouilletu blizu Pariza, leta 1976 v Portoriku, 1977 v Londonu, lani pa v Bonnu. Na vseh teh sestankih so razpravljali predvsem o denarnih zadevah in o nafti oziroma energiji. Na vsakem so sklenili, da je nujno potrebno varčevanje z energijo, pa se tega niso vsi držali. ZDA so lani uvozile okoli 450 milijonov ton nafte (leta 1974 pa 270), tako da so jo potrošile okoli 880 milijonov ton, kar pa je več kot Zahodna Evropa, Afrika in Bližnji vzhod skupaj. Če potroši Italijan povprečno letno 189 litrov nafte, Nemeč 381 litrov, jo potroši Amerikanec kar 1700 litrov.

Članice Evropske gospodarske skupnosti so predlagale, naj se uvoz nafte zamrzne do leta 1985 na ravni, kot je bil lani. Izgleda, da je pomanjkanje nafte dobilo najbolj dramatične

odmeve v Ameriki. Prvič se je zgodilo, da so ceste opuščene od nenehnega motoriziranega prometa; na bencinskih črpalkah se vijejo dolge vrste razkačenih šoferjev, predvsem prevoznikov kamionov, prihaja do pretepev in celo streljanj. Posamezni prebivalci pozivajo vlado, naj pošlje po nafto na Bližnji vzhod vojne ladje namesto tankerjev. Tudi iz Pentagona so se čule vesti, da pripravljajo posebne enote za intervencije na Bližnjem vzhodu. Skratka, Amerika okuša nekaj, kar je drugim že zdavnaj dobro znano. Ob vsej tej dramatičnosti se je sestaneček v Tokiu relativno mirno končal. Pogajalci so dosegli kompromis v svojih vrstah, in sicer med deželami EGS na eni strani ter ZDA, Japonsko in Kanado na drugi. EGS bo omejila uvoz nafte letos na 500 milijonov ton, v letih do 1985 pa na ravni lanskega uvoza. Podobno stališče so sprejele ostale tri države, ki pa bodo skušale uvoz še zmanjšati.

Vprašanje nafte pa ni le energetsko in gospodarsko vprašanje. Na svoj način vsebuje tudi politična razmerja v svetu in sili svet v učinkovitejši ter pravičnejši gospodarski sistem.

SREBRNI JUBILEJ

NOVI TOVARNI NA POT

Njena vrednost je 250 milijonov dinarjev

Misli delavcev šempetrskega SIP so prejšnji teden hitele 25 let nazaj. V leta torej, ko so tu ustanovili manjši agroservisni obrat za popravilo kmetijskih strojev in mehanizacije. Je kdo takrat sploh pomislil, da bodo čez petindvajset let tu polagali temeljni kamen za novo sodobno tovarno? Verjetno nihče. 29. junij 1979 bo zato še dolgo ostal v spominu vseh delavcev te priznane tovarne kmetijskih strojev. Republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ivo Marenk je položil temeljni kamen iz katerega bo vznikla nova tovarna. Vrednost naložbe - 250 milijonov dinarjev!

Odlčitvi za razširitev in modernizacijo proizvodnega programa so botrovale vedno večje potrebe po opremljenosti našega kmetijstva. Dejstvo je namreč, da SIP kot eden izmed glavnih proizvajalcev kmetijskih strojev za manjša kmetijska ozemlja z obstoječimi zmogljivostmi ne more zadostiti vsem potrebam. Naložba bo imela dvojni družbeno ekonomski pomen, je v svojem govoru dejal vodja TOZD TKS SIP Sempeter Jože Bratuša. Na eni strani bo zagotovila izboljšanje materialnega položaja delavca, na drugi pa družbenoekonomski napredek. Polovico denarja za novo naložbo bodo namenili opremi. Gre za vrsto novosti, ki bodo zmanjšale izdelovalne čase in storili bodo velik korak naprej v novi tehnologiji. Sicer pa naložba predvideva tudi dograditev nove proizvodne dvorane v velikosti 8400 kvadratnih metrov, povečanje skladiščnih prostorov, industrijski tir, dograditev objekta za družbeni standard, adaptacijo

poslopja DSSS ter vrsto napeljav. Program prizvodnje bo pokrival domače tržne potrebe, del pa bo namenjen tudi izvozu. Količinski obseg proizvodnje se bo podvojil. Povečali bodo proizvodnjo novjših izdelkov kot so kombajni za silažo in koruzo, rotacijske kosilnice in nove izvedbe obračalnikov. Zaradi sodobne opreme število zaposlenih ne bo naraslo toliko kot količinska proizvodnja. Računajo, da bi se število zaposlenih povečalo od sedanjih 464 na 736 delavcev. Denar za uresničitev programa naložbe bodo zagotovili z lastno udeležbo, z združevanjem sredstev poslovnih partnerjev, s krediti, najeti pri bankah in krediti skupnih rezerv občine Zalec, komercialnimi krediti izva-

jalcev gradbenih del in dobaviteljev opreme ter kreditom republiške raziskovalne skupnosti. Naložba bo, kot menijo v Sip, dohodkovno uspešna. Povečana storilnost in tehnološki napredek bosta namreč omogočila boljše poslovne rezultate. Brez vsakega dvoma je naložba ključnega pomena za nadaljnjo ekonomsko krepitev občine ter pomembna pri uresničevanju občinskega in posredno tudi republiškega srednjeročnega razvojnega programa. Predvidevajo, da bo nova tovarna zgrajena do konca leta 1981. SIP torej še naprej raste vzporedno z razvojem našega kmetijstva.

Besedilo:
JANEZ VEDENIK
Slika: TONE TAVČAR

Temeljni kamen za novo tovarno je položil republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ivo MARENK. Slovesnosti srebrnega Sipovega jubileja pa sta se udeležila tudi Tone Bole in Milovan Zidar.

IZLETNIK ZA BOLJŠI MESTNI PROMET

Pred nedavnim je celjski Izletnik kupil šest novih avtobusov za mestni promet. Vsak od teh velikanov velja nekaj več kot sto starih milijonov dinarjev, v vsakem pa je prostor za 110 potnikov. Avtobusi so zelo dolgi, izdelala pa jih je znana jugoslovanska tovarna motornih vozil FAP s Priboja na Limu. Naš posnetek prikazuje pet novih lepotcev, šesti pa je že bil na vožnji. Tako je Izletnik izpolnil še eno nalogo v zvezi s povečanjem zmogljivosti v mestnem prometu, ki je postal spet bolj popularen po uvedbi parnih in neparnih vožnih dni za osebne avtomobile.

NAGRAJENI »ELEKTROKOVINAR«

OPRAVIČILI SO ZAUPANJE

Od obrtne delavnice do uspešnega industrijskega obrata

Ob lanskoletnem občinskem prazniku je bila v Debru pri Laškem na svečan način odprta nova proizvodna hala »Elektrokovinarja« TOZD Dravskih elektrarn Maribor.

Dolga leta so proizvajalci kovinskih konstrukcij in stolpov za prenos električne energije delali v slabih delovnih pogojih, večji del kar na prostem. Nekdanji »Elkov« se je iz preproste obrtne delavnice razvil v sodobno organizirano industrijsko podjetje, kar pa je naposled omogočila šele izgradnja sodobne proizvodne hale z vsemi potrebnimi stranskimi prostori in opremo. Izgradnja te hale je bila plod solidarnega vlaganja vseh TOZD v združeni organizaciji Dravskih elektrarn, kar je pravzaprav zgleden primer v naši vsakdanji praksi, ko je solidarnostnih vlaganj na osnovi dohodkovnega odnosa manj, kot bi si želeli. Ta nemajhna naložba je seveda

postavila kolektiv pred veliko obveznost do ostalih TOZD v delovni organizaciji in do družbe. Kot je bilo pričakovati, je kolektiv svojo obveznost po enem letu poslovanja v novih delovnih in proizvodnih pogojih povsem opravičil. Te naloge pa spričo uveljavljanja dohodkovnih odnosov niso majhne, kajti delavci morajo računati na to, da bodo navzlic povezanosti v združeno organizacijo dela, morali v bodoče še bolje poslovati, spodbuditi nove proizvodnje programe. Glede tega so že na dobri poti, ker se zavedajo, da so kot TOZD dolžni predvsem sami skrbeti za svoj razvoj.

Boljši pogoji za delo, predvsem pa možnost boljše tehnološke organiziranosti so spodbudili tudi samoupravno prakso v tem kolektivu, ki je dolgo kot dislociran obrat uveljavljal to pravico in dolžnost samo polovično. Danes delavski svet in drugi samoupravni organi delujejo

v polnem zamahu in vsej celovitosti. Pomembno je poudariti, da so kljub obremenitvam, ki so posledica obsežne investicije, poslovali v uspešno in da se niso pridružili kolektivom, ki se dušijo v zadolženosti neustreznih investicijskih naložb.

Ob obletnici otvoritve nove proizvodnje hale, ko so se tudi po pogojih dela prelevili v moderno industrijsko podjetje, so bili prvi na spisku dobitnikov občinskega priznanja 2. julij. Razvoj »Elektrokovinarja« v Laškem je hkrati zgled tudi za druge delovne organizacije v občini, kakor v praksi naj izgleda solidarnost, kakršna se je pokazala v njihovem primeru s strani TOZD, ki niso v isti občini, hkrati pa zgled, da solidarnost neminovno terja tudi ustrezen občutek odgovornosti, ki jo je dolžen opravičiti kolektiv, ki bi z lastnimi močmi težko stopil na pot sodobno organiziranih delovnih organizacij. J. K.

»DCPOLDNE
Z VAMI«
JE VAŠA
ODDAJA

POČITNICE ZA DELAVCE TT
PREBOLD

Tekstilna tovarna iz Prebolde je ena tistih, ki namenja vso pozornost letnemu oddihu svojih delavcev. Delavci imajo letos možnost letovati v Novalji na Pagu, Banjolu na Rabu, Umagu, Poreču in Uvali Scott. V teh letoviščih bo preživelo svoj letni oddih okrog 150 delavcev z družinskimi člani, letovanje pa je ta delovni kolektiv pripravil skupaj s celjskim Izletnikom. Še zlasti veliko povpraševanje je bilo po letovanjih v Poreču in Uvali Scott, vendar niso mogli vsem ustreči, ker turistična agencija ni imela na voljo večje števila sob.

Se največ delavcev pa bo kot že leta nazaj v Piranu, kjer ima tekstilna tovarna svoj počitniški dom, ki so ga pred dvema letoma temeljito obnovili, letos pa nakupili tudi novo pohištvo. Počitniški dom je na Puntitorej je tudi kopanje prav prijetno, saj morje tu še ni preveč onesnaženo. Počitniški dom v Piranu so odprli že konec junija, polno zaseden pa bo vse tja do konca avgusta. Upravnik doma bo tudi letos Terezija Vegelj, kar je porok, da se bodo delavci tudi letos v Piranu dobro počutili.

Precej pa je seveda tudi tistih, ki jim ni do kopanja v morju in se bolj navdušujejo za zimske počitnice, poleti pa vseeno radi skočijo v preboldski bazen. Ni naključje torej, da so v preboldski tekstilni tovarni pokazali veliko zanimanje za sodelovanje pri obnovi kopalnišča, ki sicer sodi k hotelu. Manj razumljivo pa je, kot piše v glasilu TTP Črna mačka, da razen TT, hotela in žalske TKS nihče ni pokazal dovolj razumevanja za sodelovanje pri obnovi. Prav iz TT izvira pobuda za to, da iz tovarne napeljejo v bazen toplo vodo. Število kopalnih dni bi se tako povečalo za okrog petkrat. Pri KS so že imenovali iniciativni odbor za izvedbo te pomembne akcije in kot trdijo, bodo rezultati vidni že ob začetku prihodnje kopalne sezone. Temeljito pa bo treba premisliti o načinu izvedbe del in tudi virih financiranja.

JANEZ VEDENIK

ANTON TADINA IZ POZD ORODJE-OPREMA ŠENTJUR

KOVINOSTRUGAR JE LEP POKLIC

Tujina je velika življenjska preizkušnja

Za nekaj trenutkov, da bi lahko pokramljali, je Anton Tadina izklopil stroj ob katerem sicer vestno opravlja svoje delo.

Najprej sva malo poklepetala o skupnih naporih vseh 20 zaposlenih, ki se trudijo, da bi stroji kar najbolj ubogali roke, ki jih vodijo. »Dela nam ne zmanjka,« je pripovedoval Anton. »In kar pridni moramo biti, da dohajamo vsa naročila.« Seveda me je zato v prvi vrsti zanimalo, kaj in za katere organizacije združenega dela delajo. »Predvsem za domači Alpos, pa za Železarno Sisak, Železarno Štore - tovarno traktorjev in Labin progres. To so naši največji naročniki.«

Anton je vodja skupine pri izdelavi valjev in profilov različnih vrst. Predvsem, tako nam je zaupal, je z delom zadovoljen in uspeh na delov-

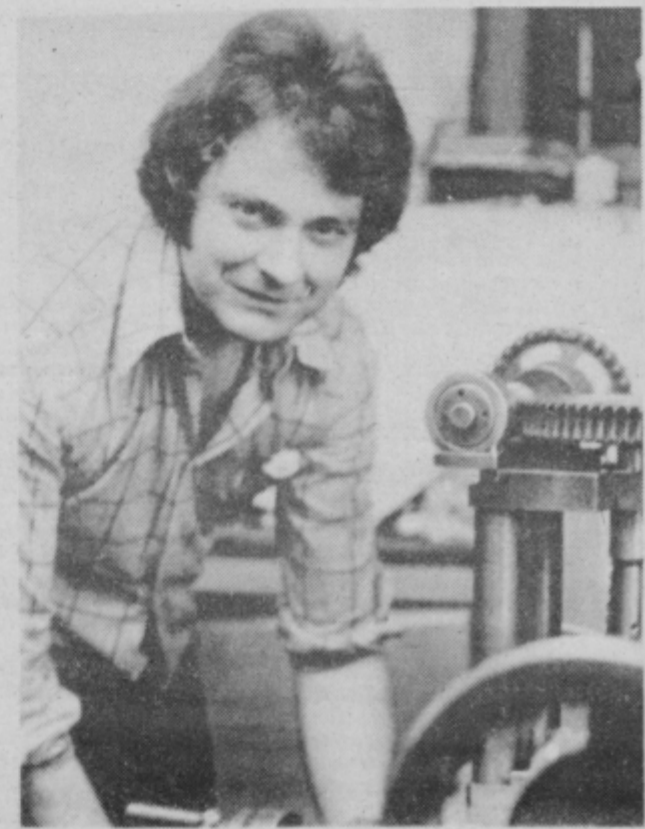
nem mestu lahko dosegel le tisti, ki svoje delo opravlja s srcem. Pravi tudi, da se je za poklic kovinostругarja odločil že kot majhen fantič. Otroška želja je postala resničnost in Anton je vesel, da se je tako odločil. Izučil se je v Rogoški Slatini in nekaj časa je bil zaposlen v Alposu v Šentjurju.

Kot mnoge mlade ljudi, je tudi njega zamikala pot v svet. Zelel se je spoznati z novim delom, ljudmi, kraji. Hotel je na koncu koncev tudi kaj več zaslužiti, si kaj prihraniti. Odšel je v Nemčijo, a s trdnim namenom, da odhaja le začasno. Pri tem je tudi ostalo. Vrnil se je. Tujina je velika življenjska preizkušnja in doma, med kozjanskimi griči je najlepše.

In tam, kjer je človek srečen in zadovoljen, uspehi ne morejo izostajati. Čeprav je, kot pravi Anton, delo kovinostругarja včasih precej naporno, je po drugi strani ta poklic lep in zanimiv.

Se posebej pa je prijetno delati v sredini, ki delo zna prav vrednotiti in ceniti.

MATEJA PODJED

OGLAŠUJTE V
NOVI
tednik

SAMOPRISPEVEK V CELJU

KAKO URESNIČUJEMO PROGRAM?

Odstopanja so, a pogojena z objektivnimi težavami

Kljub nekaterim zakasnitvam, ki so ob tem objektu bolj, ob drugem pa manj opravičljive lahko trdimo, da se program referendumskih objektov v celjski občini uresničuje po začrtani časovni poti. Poglejmo na kratko, kako je z izgradnjo posameznih objektov.

Prizidek k Osnovni šoli Franja Vrunča: Zapletljaji okoli upravičenosti izgradnje tega objekta so povzročili časovni zamik pri pričetku gradnje prizidka. A vendarle je prevladalo mnenje, da referendumskega programa ne gre kar tako spreminjati in kot kaže, bodo jeseni pristopili k njegovi izgradnji.

Osnovna šola Fran Roš: gradnja objekta je v teku, dela pa bi morala biti zaključena do 15. novembra. Delavci v izobraževanju računajo, da bi na šoli pričeli s celodnev-

nim poukom v drugem polletju šolskega leta 1979/80. Na šoli bo 16 oddelkov, zgradili bodo veliko in malo telovadnico ter še več drugih prostorov, ki bodo služili uresničevanju programa te druge celodnevne osnovne šole v celjski občini. Vrednost objekta računajo na 78 milijonov dinarjev.

Glasbena šola: še vedno ni dokončno odločeno, ali bodo Glasbena šola na novo gradili ali pa bodo samo adaptirali obstoječo stavbo in zgradili ob njej še prizidek. O tem bo odločal družbeni svet za prostor in urbanizem. Po programu bi morala biti Glasbena šola zgrajena ali adaptirana do konca leta 1981.

Telovadnica v Frankolovem: Čeprav bi morala biti po programu telovadnica zgrajena šele leta 1981 raču-

najo, da bo objekt zgrajen že veliko prej. To je prav gotovo v interesu krajanov, ki od tega objekta pričakujejo, da bo s prostori zadostil mnogim kulturnim in drugim potrebam kraja. Poleg osnovnega smotra seveda, ki ga bo opravljal za šolo.

Telovadnica ob Osnovni šoli I. celjske čete: tudi za ta objekt je vsa dokumentacija pripravljena. Telovadnica bo zgrajena do leta 1981.

Dom v Grmovju: objekt bo zgrajen v rekordnem času nepolnega leta. Predvidevajo, da bo predan namenu v drugi polovici septembra letos, njegova vrednost pa bo znašala 42 milijonov dinarjev.

Kulturni dom v Socki: objekt so slovesno odprli v soboto ob krajevnem prazniku. Adaptacija graščine, v katerem bo doslej ta kulturni

hram krajanov Socke pa je veljala 380.000 dinarjev.

Kulturni dom Zarja Trnovlje: ob tem objektu je nastala zaradi različnih zapletljev kar enoletna zakasnitev. Kljub temu pa predvidevajo, da bodo dom slovesno odprli ob 29. novembru letos. Njegovo vrednost računajo na 4 milijone dinarjev.

Kulturni dom Hudinja: kaže, da gradnjo tega objekta ne bo mogoče pričeti do konca letošnjega leta.

Zdravstvena postaja Štore: gradnja objekta je v teku, predvidevajo, da bodo zdravstveno postajo predali namenu 29. novembra letos. Veljala bo med 45 in 50 milijonov dinarjev.

Adaptacija zdravstvene doma v Celju: prvotno je bila adaptacija predvidena za leta 1981 in 1982. A ker se bo Uprava javne varnosti že pred časom izselila iz sedanjih stavbe, v Zdravstvenem domu že pripravljajo projekte za adaptacijo celotne stavbe Zdravstvenega doma. Kaže, da bodo z njo pohiteli že pred načrtovanim rokom.

Otroški vrtec v Vojniku: po vseh zapletljajih bo sredi septembra končno dan v uporabo nov otroški vrtec v Vojniku. V njem bo prostora za 80 otrok, veljal pa bo nekaj čez 12 milijonov dinarjev.

Zal podatkov o drugih objektih otroškega varstva, ki bodo zgrajeni s pomočjo referendumskega denarja nismo mogli dobiti in bomo zato o njih poročali v eni od prihodnjih števil.

DS

VEDNO MIKAVNI KRAJI

Pogled na »Rogovilca« tik pred vstopom v eno najlepših alpskih vasic pri nas, v Solčavo. Tu pa se začne tudi pot, ki pelje v narodni park, v Robanov kot.

Alpsko dolino, Robanov kot, obdajajo visoke apneniške gore. V zadnji ledeni dobi je to dolino prekrival ledenik, ki je segal v dolino Savinje in še dlje. Po delu Robanovega kita teče potok Bela, ki ima zaradi čiste vode kar pravšnje ime. Prodna je tudi široka Terasa sredi kota, v glavnem izkrcena za travnik in pašnik. Strma pobočja Robanovega kota razjedajo mnogi hudourniki.

MB

PRAZNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI STRMEC

NOVA DVORANA V SOCKI

Tretji objekt iz programa samoprispevka

V počastitev krajevnega praznika so v Socki izročili namenu obnovljeno kulturno dvorano, ki bo v bodoče še močnejše kulturno, politično, samoupravno ter delegatsko žarišče stalnega območja Socka v okviru KS Strmec. Obnovitev je stala 26 milijonov starih dinarjev, gre pa za uresničitev dela referendumskega programa II. celjskega samoprispevka.

Sicer pa je bilo v soboto in nedeljo v KS Strmec več prireditvev, s katerimi so krajanje počastili svoj praznik. Začeli so mladi pohodniki po poteh XIV. divizije, nato je bila v soboto popoldne svečanost ob odprtju nove dvorane v Socki. V kulturnem programu so sodelovali pionirji

osnovne šole Socka, moški pevski zbor Prosvetnega društva Strmec, godba na pihala Male Dole, folklorna skupina osnovne organizacije ZSMS Socka, navdušil pa je tudi narodno-zabavni sočki kvartet.

Ob tej priložnosti je izšla tudi prva številka glasila krajevnih skupnosti UTRIP, ki obeta v krajevni skupnosti boljše obveščanje. Prispevalo pa bo glasilo prav gotovo k večji povezanosti krajanov, da bodo tudi v prihodnje dosegali lepe delovne uspehe. O pomenu takšne povezanosti in enotnosti v okviru frontne socialistične zveze je na svečanosti govoril tudi sekretar Občinske konference SZDL Celje Tone Rožman.

V soboto zvečer je bilo prav prijetno tudi v Lembergu, kjer je bil v gasilskem domu nastop narodno-zabavnih ansamblov.

Nedeljske prireditve so se začele s komemorativno svečanostjo pri spomeniku padlih borcev v Strmcu, nedeljski dopoldan pa je bil namenjen še vaji civilne zaščite v Lembergu.

V praznovanje svojega krajevnega praznika so se vključili tudi lemlerski gasilci, ki so proslavili 30-letnico obstoja in delovanja svojega društva. Na svečan način so prevzeli še nov gasilski avtomobil, svoj jubilej in ves krajevni praznik pa zakročili s tovariškim družabnim srečanjem.

MITJA UMNİK

PO RUDARSKEM PRAZNIKU

SREČNO ZA VSE USPEHE

3. julij, dan rudarjev: za nove zmage!

»Odveč bi bile velike besede in ponavljanje pomembnosti praznikov dneva rudarjev in naše sestavljene organizacije ter dneva borcev. Oba sta se že zdavnaj trdno zasedala v naši zavesti, pa vendar nam njuno približevanje vselej povša utrip naše vzajemne pripadnosti in vzbudi pravo razpoloženje...« je v začetku uvodnika ob praznični številki glasila kolektiva Rudarsko - elektroenergetskega kombinata Velenje zapisal Zvone Vidic, sicer predsednik delavskega sveta SOZD REK Velenje ter zaključil z »Naj bosta praznik borbe in dela simbolični mejnik našega današnjega in jutrišnjega obnašanja... Iskrene čestitke z borbenim »zdravo« in rudarskim »Srečno!«

Za letošnje praznovanje, ki se je končalo na sam 3. julij, lahko zapišemo, da je minilo v proslavljanju doseženega in načrtovanju novega. Če kdo, potem se rudarji v popolnosti zavedajo, kako je vse odvisno od njihovega dela. Nakopan premog je tisto, od česar kasneje dobimo prepotrebno energijo. Čeprav že dalj časa velenjski rudarji večino nakopanega premoga namenjajo šoštanj-

ski termoelektrarni pa to ne pomeni, da so »slepi« tudi za ostale potrebe. Prav zdaj, ko smo pravzaprav ponovno na robu premogovne krize, saj tega goriva primanjkuje zlasti za najširšo potrošnjo, so se odločili, da bodo z delom pomagali pri odpravljanju težav. Svoj delež do široke potrošnje so povečali!

Rudarji ne poznajo počitka, saj za njih (vsaj večino) ni prostih sobot in nedelj. Ni prostih zato, ker želijo z dodatnim nakopom reševati situacijo. Franc Druks, ki je sodeloval v živi radijski oddaji in je že trinajsto leto »knap« (to je bil tudi oče, torej tradicija) je povedal, da pri njih ni problemov, da ne bi delali. Zavest po skupnem dobrem je premočna, da bi se odrekli na račun lagodnejšega življenja delu. Sicer je pa tako. Žal je rudarjev vedno manj, saj se za ta težaven poklic odloča vedno manj ljudi. Pomanjkanje delavcev pa je treba nadomestovati s tehničnimi sredstvi in boljšo organizacijo dela. Oboje v velenjskem rudniku dobro teče.

Kaj vse so pripravili pred letošnjim praznikom?

Sprejeli so upokojene delavce delovnih organizacij in delovnih skupnosti SOZD REK Velenje po lanskem 3.

juliju. V Delavskem klubu so odprli sedemdnevno razstavo grafik, olj in plitkih ligniterezov Jerneja Krežeta, upokojenega rudarja in likovnika iz Trbovelj. Pripravili so več športnih prireditvev, kot šahovski, rokometni in odbojcarski turnir. Godba na pihala, rudarska je ena najboljših, ne samo doma, ampak tudi v svetu, je pripravila tradicionalni koncert. Na slavnostni seji delavskega sveta so podelili priznanja in simbolična darila delovnim jubilarantom in jamskim reševalcem. Na sam praznik, 3. julij, so pripravili v zgodnjih jutranjih urah budnico in za njo paradno po mestnih ulicah z osrednjo proslavo na kotalkališču. Tam so s tradicionalnim skokom čez kožo sprejeli v knapovski stanfante, ki so letos končali rudarsko šolo. Skok čez kožo pomeni skok v rudarski poklic, spijte vrčka piva, ki sodi zraven, pa simboliko žeje in tudi grenkobe po opravljenem »sihtu« v jami...

Po tem je bilo še srečanje na Graški gori, kjer so dan rudarjev združili z dnevom borca z odkritjem spomenika pokojnega Antuna Avgustinčiča »Prenos ranjencev«.

TONE VRABL

Ijubljanska banka
Splošna banka Celje

VOŠNJAKOVI NAGRAJENCI

Ljubljanska banka že vrsto let vlaga veliko napora v načrtno delo pri razvoju mladinskega hranilništva. Zato so tudi ustanovili priznanje Vošnjakovo plaketo za izjemne uspehe pri razvoju mladinskega varčevanja. To priznanje podeljujejo za večkratno uspešno delo mentorja v pionirskih, mladinskih in cicibanovih hranilnicah, za sodelovanje in uspehe pri ustanavljanju hranilnic, za uspehe pri razvijanju hranilništva v tujini ter za bogatitev vsebine dela v hranilnicah in za uspehe v realizaciji akcij za spodbujanje mladine k varčevanju.

Vošnjakovo plaketo podeljujejo na predlog svetov mentorjev temeljnih bank in sveta mentorjev Združene banke ter sveta mentorjev pionirskih, mladinskih in cicibanovih hranilnic. Letos so s celjske regije Vošnjakovo plaketo prejeli: Janez Kroflič iz Zalca ter Janko Orožen in Janko Prisljan iz Celja.

in prizadevno razvijal predvsem brezgotovinsko poslovanje in namensko varčevanje v hranilnicah. Kot predsednik in član sveta mentorjev Kreditne banke Celje pa je s svojimi idejami pripomogel k uspešnemu razvijanju predšolskega varčevanja, zlasti v žalski občini.

JANKO OROŽEN je kot celjski kronist veliko pripomogel k odkritju doprsnega kipa Mihaela Vošnjaka in postavitvi spominskih obeležij in izdal publikaciji, kjer omenja delovanje in zasluge Mihaela Vošnjaka za razvoj hranilništva na Slovenskem. Vloga in delež tovariša Orožna na področju hranilništva sta splošno znana in neprecenljiva.

JANKO PRISLAN sodi do svoje upokojitve med prve organizatorje mladinskega varčevanja na celjskem območju. Že leta 1950 je osnoval na nižji gimnaziji v Šoštanju hranilno blagajno. Od leta 1956 dalje je ustanovil pionirske hranilnice na osnovni šoli v Vojniku in Hudinji, v Celju ter kasneje nadaljeval delo kot svetovalec pri ustanavljanju pionirskih hranilnic na širšem celjskem območju.

Janez Kroflič

Janko Orožen

Janko Prisljan

ODMEVI

RODI NAJ SE LE ZAŽELEN OTROK

»Devnik nerojenega otroka« je sprožil to razmišljanje

To ni le prazna beseda, je dejstvo, saj je v naši družbi urejeno tako, da se to geslo lahko tudi uresničuje.

Poleg Ustave SFRJ, ki v čl. 191 pravi: Pravica človeka je, da svobodno odloča o rojstvih otrok. Ta pravica se lahko omeji samo iz zdravstvenih razlogov, imamo tudi v Ustavi SRS v 233. členu zapisano:

Pravica človeka je, da svobodno odloča o rojstvih otrok. Ta pravica se lahko omeji samo iz zdravstvenih razlogov.

V zvezi z uresničevanjem te pravice zagotavlja družbena skupnost potrebno izobrazbo ter ustrezno socialno varstvo in zdravstveno pomoč v skladu z zakonom.

Poleg Ustave imamo v naši družbi še druge dokumente, ki urejujejo področje načrtovanja družine, to je Resolucija o načrtovanju družine in družbenih prizadevanjih za njen nastanek in varnost, ki je bila sprejeta v Skupščini SRS, 25. 4. 1974, ki vsebuje predvsem:

- uresničevanje pogojev za nastanek in varnost družine

- uveljavljanje socialistične družbeno-moralnih načel v odnosih med spoloma

- o odgovornosti do rojstva, vzreje in vzgoje otrok pri vstopanju v spolne in zakonske odnose

- omogočanje proste odločitve glede uravnavanja časa spočetja in rojstva kot izraza odgovornosti do otroka, da se rodi zaželen in da starši odgovorno sprejemajo njegovo rojstvo, kar je osnovni pogoj za otrokovo srečno življenje.

Za vse navedeno obvezuje Resolucija o načrtovanju družine vse OZD, KS, interesne skupnosti, družbenopolitične skupnosti in društva,

da se organizirajo tako, da se ustvarjajo ugodne razmere za rojstvo in razvoj otrok.

V letu 1977 pa je bil sprejet tudi zdravstveni zakon:

Zakon o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravice do svobodnega odločanja o rojstvu otrok. Ta zakon na prvem mestu urejuje preprečevanje zanositve in vse pravice, ki jih imata ženska in moški, da to lahko uresničita. Poudarjena je kontracepcija in pravica do nje, saj je ta metoda najbolj resnični pripomoček pri regulaciji rojstev. Sterilizacija pa je oblika trajne zaščite in zahteva posebne pogoje, ker ima za posledico nesposobnost za možnost zanositve.

Zakon urejuje tudi umetno prekinitve nosečnosti in jo časovno omeji na 10 tednov trajanja nosečnosti. Po desetem tednu pa nastopijo omejitve, ki ščitijo zdravje žene, Komplikacij, ki so možne, je po prekinitvi nosečnosti manj, čim krajša je prekinjena nosečnost. Vsekakor pa je deset tednov trajajoča nosečnost tista, ki jo tudi zakonodajalec omejuje, kasneje je treba željo po prekinitvi nosečnosti posredovati komisiji.

Če danes govorimo o načrtovanju družine, mislimo na zavestno in odgovorno starševstvo, mislimo na zavestno odločitev ljudi o tem, koliko otrok bodo imeli in kdaj. Pri tem lahko upoštevajo svoje možnosti za vzgojo in vzdrževanje otroka. Zato pri nas družbena prizadevanja temeljijo na stališču, da je načrtovanje družine človekova pravica in dolžnost!

Odnos med moškimi in žensko, družbeno motrimo s stališča otroka kot konstitutivnega elementa družine. Izhajamo iz otrokovega in hkrati iz družbenega intere-

sa, da se otrok rodi zaželen in da raste v takšnih družinskih in družbenih okoliščinah, ki mu najbolj zagotavljajo zdravo rast.

V svetu imajo različne odnose in različne pravne predpise do prekinitve nosečnosti oziroma do splava, ponekod pa je tudi še prepovedan. V zadnjem času pa se v svetu pogledi in predpisi o splavu spreminjajo in je ženskam vsekakor lažje dostopen kot nekoč.

Tudi pri nas se je odnos do splava spreminjal. V stari Jugoslaviji je bil do leta 1929 strogo prepovedan. Kazenski zakonik iz leta 1929 ga je še vedno prepovedoval in zanj določal kazen, vendar je prvič predvidel tudi »dovoljeni splav«, če so z njim rešili ženski življenje ali odvrgli neogibno nevarnost za zdravje. Ti predpisi so veljali pri nas do vojne in še nekaj let kasneje.

Po letu 1948 so začeli splavi naraščati in veliko žensk je zaradi posledic umrlo, ker je bil poseg opravljen nedovoljeno in nestrokovno (kriminalni splav).

Tako se je začela razprava o sprostitvi zakonskih predpisov in leta 1951 je bil storjen prvi korak za sprostitve zakonskih predpisov. Začelo se je izboljševanje pogojev za žensko, tako s pravnega stališča, ker so se pričele krčiti pravne omejitve, kot z medicinske, saj se je z razvojem medicinske znanosti izboljševala tudi tehnika operativnih posegov.

Po letu 1955 so obstoječe komisije za dovolitev splava začele upoštevati tudi širše socialne razloge.

Po zadnjih zakonskih predpisih (1977), pa je prekinitve nosečnosti (do 10. tedna) dovoljena brez omejitve, na zahtevo ženske, ki že-

li nosečnost prekiniti. Svojo željo oz. zahtevo posreduje ustrezni zdravstveni organizaciji (ginekol.), ki mora opraviti poseg pod najboljšimi strokovnimi pogoji. Splav je še vedno operacija, zato mora biti napravljen v takih okoliščinah, kot drugi medicinski posegi, kar je običajno v bolnici. Zelo zgodnjo nosečnost (2 tedna) pa lahko prekine zdravnik tudi v ginekološki ordinaciji – to je kratek, neboleč poseg in ga imenujemo tudi menstrualna regulacija.

Načrtovanje družine v naši družbi ni ozko pojmovano, ampak nam omogoča, da se odnos med dvema enakopravnima osebnostima regulira tako, da sprejememo rojstvo otroka takrat, ko imamo zanj zagotovljene ustrezne pogoje.

Zato je pri nas načrtovanje družine sestavni del novega položaja človeka in predvsem novega položaja ženske, ki spreminja celotno področje odnosov med spoloma. To svobodno in odgovorno odločanje o rojstvu otroka, pa obvezuje oba bodoča starša, da se zavestno pripravita na starševstvo, obenem pa je tu tudi družbena odgovornost, ker ne gre samo za odnos med dvema človekoma, ampak za rojstvo novega človeka, ki naj ima zagotovljene takšne pogoje, da se bo razvil v zdravo in srečno osebnost.

Načrtovanje družine je pri nas temeljna pravica človeka in je sestavni del celotnosti z ustavo določenih družbenih in osebnih razmerij v socialistični samoupravni družbi.

Koordinacijski odbor za načrtovanje družine pri OK SZDL Celje

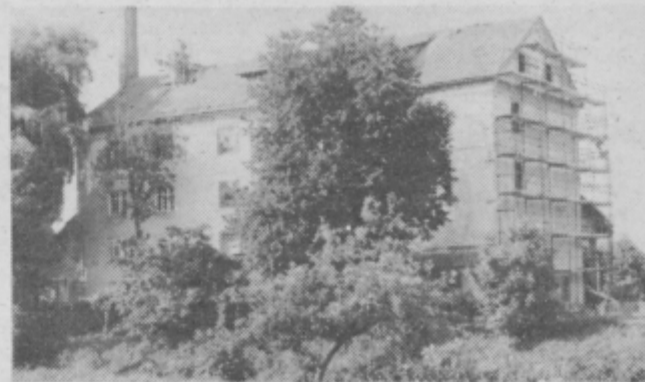
V BESEDI IN SLIKI

ADI V SAVINOVEM SALONU

Pred časom smo v Savinovem salonu v Žalcu odprli razstavo najnovejših gravur slikarja Adija Arzenška. O njegovem likovnem delu je govoril publicist in likovni kritik Aleksander Bassin, v otvoritveni slovesnosti pa je nastopil basist Ladko Korošec. Otvoritve razstave se je udeležil tudi magister Emil Rojc, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS.

Foto: TONE TAVČAR

JOŠTOV MLIN OBNAVLJAJO

Dela pri obnovi zunanosti Joštovega mlina v Medlogu so se končno pričela. Remont je postavil odre za obnovo pročelja, ni pa še opaziti strojev, da bi zasuli zdaj prazno in opuščeno staro strugo Ložnice, ki je tekla mimo mlina.

Kot smo že poročali, bo v septembru mesecu pri Joštovem mlinu osrednja proslava v počastitev letošnjih partijskih jubilejev in 40-letnice partijske konference, ki je bila v mlinu pod vodstvom Edvarda Kardelja.

D. M.

NNNP 79 MED TREMI KINOPODJETJI

Četrto srečanje treh slovenskih kinopodjetij Kopra, Kranja in Celja (pobudnik je bil pred že devetimi leti prejšnji direktor celjskega kinopodjetja Damjan Brvar) je bilo tokrat v resnično odlični organizaciji Kino podjetja Kranj na Jezerškem. Organizatorji so domiselno pripravili srečanje, kjer se je zbralo več kot sto delavcev vseh treh slovenskih kino podjetij, saj so športne igre organizirali na temo letošnje akcije »Nič nas ne sme presenetiti«. Tretjič zapored (prvo leto ni šlo »zares«) so zmagali Celjani ter tako osvojili pokal v trajno last. Peto, jubilejno srečanje, bo v Celju. Na letošnjem srečanju so med drugim tudi podpisali samoupravni sporazum o tesnejšem sodelovanju na vseh področjih, ne samo športnem in družabnem. Sicer pa bomo obširneje o tem srečanju poročali v prihodnji številki.

T. VRABL

NOVE VIZIJE CELJA

KONČAN NATEČAJ »SRCE«

Nekaj zanimivih rešitev o bodoči podobi Celja

V Likovnem salonu je odprta razstava, ki prikazuje načrte in makete, rezultate splošnega anonimnega republiškega urbanističnega natečaja za del središča v Celju z imenom »Srce«. Ne bi smelo biti Celjana, ki bi prezrl te zamisli in predloge, te bodoče celjske vizijske predstave, saj so močno vezane na nadaljnji razvoj mesta.

Natečaj je razpisala Skupščina občine Celje v sodelovanju z Društvom arhitektov Ljubljane. Kdor je hotel v natečaju sodelovati, je moral predati elaborat svojega dela do 18. maja letos. Dela je ocenjevalo ocenjevalno razsodišče, ki mu je predsedoval dipl. ing. JANEŽ KOZMUS,

podpredsednik je bil Radislav Popović, člani pa Tomaž Jeglič, Boris Rosina, Mirko Ulaga, Maver Jerkič, Mirko Mrva, Marjan Ocvirk in Alenka Polutnik, namestnika članov sta bila Leon Götz in Jurij Lenard, poročevalce pa Jurij Sadar.

Ná razpis je prispelo osem natečajnih elaboratov. V natečajnih pogojih je bilo zapisano, da bo izplačan celotni nagradni fond v primeru, če bo prispelo vsaj deset elaboratov. Ker jih je bilo samo sedem, so nagradni fond zmanjšali za približno 20 odstotkov. Komisija je enoglasno sklenila, da bo podelila naslednje nagrade: prvo nagrado v znesku 120.000 di-

narjev dobi elaborat pod šifro Lijak. Njegovi avtorji so Andrej Černigoj, Mojca Švigelj-Černigoj, konzultant Breda Mihelič in sodelavca Jana Umnik in Marko Stergar, vsi iz Ljubljane. Druge nagrade komisija ni podelila, tretjo pa je namenila elaboratu pod nazivom Jedro, njegovi avtorji pa so Raf Drakslar, Dare Lečnik in sodelavci Darja Drakslar, Irena Feguš, Monika Fink, Stanka Jamnik, Višnja Kovačić in Vesna Vesel, maketo pa je izdelal Jure Škofič. Vsi so iz Ljubljane. Enakovredno tretjo nagrado je prejel tudi elaborat s šifro Celje. Njegova avtorja sta Jure Kobe in Aleš Vodipivec, oba iz Ljub-

ljane. Zirijska se je odločila, da se podelijo trije enakovredni odkupi in sicer za elaborate s šiframi Cardo, 07905 in Sedla. Prvega sta izdelala avtorja Andrej Mlakar in Tomaž Mihelič, oba iz Ljubljane, pod šifro 07905 je avtorica Mira Ruč iz Celja in avtor projekta Sedla je Fedja Košir iz Ljubljane.

Razstava bo v Likovnem salonu odprta do 10. julija.

SLG V VELIKI BRITANiji

Nekaj igralcev in vodstvo Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja bo prispelo danes iz Velike Britanije, kjer so bili na nekajdnevni strokovni ekskurziji. Ogledali so si znameniti National Theater v Londonu, tri dni pa so bili v rojstnem kraju velikega dramatika Shakespeara v Stratfordu ob reki Avon, kjer so si ogledali tri njegova dramska dela.

LETUJTE Z NAMI

Na voljo je še nekaj prostih mest v UMAGU – privat po 10. avgustu in v PRIMOŠTENU – privat po 10. avgustu.

V POREČU so še bungalovi v avgustu. V hotelih v MALINSKI in PUNATU (otok KRK) je še nekaj prostih mest v hotelih – v avgustu.

V RABCU lahko še letujete v avgustu. Koncem avgusta pa tudi v POSTIRI na Braču in v MEDULINU pri Pulji.

Vabimo vas tudi v privatne sobe v KOMIŽO na VISU v avgustu.

LETUJTE Z NAMI – a ne samo v glavni sezoni. Tudi v septembru je lahko zelo prijetno. Možnosti je torej še dovolj. Vse podrobnejše informacije lahko dobite v Turistični poslovalnici.

CELJE
Titov trg 1
tel. 23-448

SEDEM STOLETIJ NERODNOVE LIPE

»POGOVOR Z ZRAKOM!«

Na vrsti so ovce, živina, turizem, preudarjajo na Paškem Kozjaku

Na samini stoji Banovškova lipa, tik ob kmetiji, tako kot so na saminah vse kmetije pod obronki Paškega Kozjaka in po vsem njegovem pogorju razsute kajže. Načenja jo zob časa in tudi lipa ne more več: sedem stoletij ji prisojajo stari Banovšek, Nerodnov oče, verujoč izročilu dedov, ki pravi, da so jo posadili Turki. Turška lipa! Ta tu ni edina, po Paškem Kozjaku so razsute na debelo. Nedolgo tega je Cvikel na Brdcah nad Dobrno, kakšne pol ure hoda od Banovška, podrl podobno. Vso noč so žagali trhlo pričó zgodovine, vso noč so cvilile veje, tako dolgo, dokler ni žaga zagrizla v trhovino in je drevo, simbol slovenstva, omahnilo.

Marsikaj je v teh rebreh, ki naravnost kažejo zobe obiskovalcu, nevajenemu strmin in pomehkuženemu v dolini, povezano z bojem na življenje in smrt. Mimo vseh teh lip, ki stoletja gospodujejo na slovenskih kmečkih dvorih, se je v hudi, neizprosni februarjski zimi leta 1944, prebijala proti svojemu cilju legendarna XIV. udarna divizija. Paški Kozjak divizije ni

sprejel prijazno... Za njo so ostali ranjenci, padli partizani, trpke resnice.

Od Banovška in njegove lipe do Štrausa, pa Pogladiča in Ramšaka, Cvikla in spet Štrausa, od Brdca do Strmca nad Dobrno in Loko, so v procelja domačij vpete skromne ploščice, človek bi jih skorajda prezrl v blišču poletnega sonca in sopare.

Na Jurkovi domačiji, pri Ramšaku:

»V tej okolici je padel 18. 2. 1944 partizan XIV. divizije.«

Pri Banovšku:

»V tej okolici je 15. in 16. 2. 1944 padlo 13 borcev NOV.«

Na steni domačije štrausovega Martina:

»V tej okolici je 18. 2. 1944 padlo pet borcev XIV. divizije.«

Spodaj, pod kolovozom nekoliko boljše sorte, slab streljaj od Banovškove domačije, počiva 36 borcev divizije. Pot do grobišča je pokošena, ob kolovozu kažipot, od nje ga naprej se začne cesta XIV. udarne divizije Borisa Kidriča, ki jo je zgradila armada ljudem, ki so

Tod okoli je vse prežeto z zgodovino, ne le lipa... Banovšek tega pač ne more pozabiti.

se v tistih dneh soočili s trpljenjem borcev v nezgaženem snegu.

Banovšek se spominja, da je bilo vroče še dolgo

po tem, ko je divizija že odšla.

»Julija istega leta je moralo biti, ko je bila pri nas radiooddajna postaja, kod jo je imel, res ne bi vedel. Z njo so naši imeli vezo z zavezniki. Kar po zraku so se pogovarjali z njimi in kmalu so privršali avioni in spustili blizu nas material zanje. Prihajali so tudi angleški piloti. Imeli smo vole doma tistihdob, pa sem fural material za partizane, ki so ga odvrgli zavezniki,« brska po spominu Nerodnov oče.

Svetle ploščice, vzdane na pročelja hiš, so spremenile Paški Kozjak, počasi, toda temeljito. Na njih ni imen, in vedar so neznanci padli za vse to, kar ima danes to razrito in z novimi cestami prepredeno gorovje nad Dobrno.

Večina kmetov se preusmerja v napredno živinorejo, nekateri se dogovarjajo s celjsko kmetijsko zadrugo, da bi na te strmine privedli ovce, ki jih je v Sloveniji le še malo, njihovo meso pa je zadnje čase močno cenjeno. Skorajda ni kmetije, ki bi ne imela več kot deset glav živine. Po strminah pojejo traktorji, televizorji približujejo dolino, svet, napredek in napredno misel...

Zgledi vlečejo. Na območju Paškega Kozjaka gre danes po poti naprednega živinorejstva že okoli 86 kmetij, polovico teh pa je že skoraj docela preusmerjenih. Tu in tam se je od kmetije odtrgal sin ali hčerka. Toda le za nekaj let. Da naredi kmetijsko šolo in se vrne domov.

Pogovor v tistem vročem dnevu, polnem gozdnih jagod in arnike, se je vrtel okoli zgodovine in knetištva, toda oboje je na Paškem Kozjaku vezano z neštetiimi vezmi. Brez enega ne bi bilo drugega, vsaj takšnega ne, kot je danes. Kmet v strminah ni več kolon, kajzar in napol berač, ponosen le na več stoletno lipo, turško lipo in izročilo.

MILENKO STRAŠEK

Pokrajina okoli Banovškove lipe in kmetije je nadvse primerna za živinorejo. Cesta je prinesla napredek pa tudi prve izletnike. Banovšek vse češče odgovarja radovednim obiskovalcem.

AERO IN MLADOST TESNO SODELUJETA

V okviru praznika občine Celje so pred dnevi podpisali v Aeru samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju z grafičnim podjetjem Mladost Čuprija. Obe podjetji sta prve stike navezali že pred petimi leti, s podpisom sporazuma o nadaljnjem sodelovanju pa sta stike še poglobili. Sporazum obvezuje obe delovni organizaciji, da bosta izgrajevali sistem dohodkovnih odnosov.

DS

FERRALIT

ŽALEC
Cesta žalskega tabora 10

objavlja
prosta dela in naloge v:

TOZD LIVARNE
GLAVNI METALURG

Pogoja: dipl. ing. metalurgije in 4 leta izkušenj na ustreznih nalogah

METALURG SIVE LITINE

Pogoja: delovodska šola in 3 leta izkušenj na ustreznih nalogah

OBRATNI ELEKTRIKAR

Pogoji: poklicna šola z izkušnjami ali brez

VEČ DELAVCEV BREZ POKLICA

za priučitev na različnih nalogah v livarni

TOZD STROJNI OBRAT
VEČ KOVINOŠTRUGARJEV

s poklicno šolo ali priučeni; z izkušnjami ali brez

STROJNI KLJUČAVNIČAR

s poklicno šolo z izkušnjami ali brez

REZKALEC

s poklicno šolo z izkušnjami ali brez

TOZD MODELARNA

MODELNI MIZAR

s poklicno šolo z izkušnjami ali brez

ORODJAR

poklicna šola in 2 leti izkušenj

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
VODJA PRODAJNE SLUŽBE

Pogoji: ekonomist in 4 leta izkušenj na ustreznih nalogah, aktivno znanje nemščine, angleščine ali ruščine, izpit za voznika motornih vozil

SAMOSTOJNI REFERENT ZA
ORGANIZACIJO IN SISTEM
NAGRAJEVANJA

Pogoja: ekonomist ali organizator dela in 2 leti izkušenj na ustreznih nalogah

EKONOM SAMSKIH DOMOV

Pogoja: srednja strokovna izobrazba in 2 leti izkušenj na ustreznih nalogah

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom s pogojem dvomesečnega poskusnega dela.

Prijavijo se lahko tudi kandidati, ki ne izpolnjujejo vseh pogojev v celoti, če imajo za delo pridobljene izkušnje za opravljanje objavljenih del in nalog.

Prijave sprejema Splošno-kadrovski sektor ITC Ferralit Žalec v 15 dneh po objavi.

GROBELCE-VOLČJA JAMA

V šentjurski občini si prizadevajo, da bi kar največ cest dobilo asfaltno prevleko. Prav v tem času opravljajo dela na odseku ceste Grobelce-Volčja jama. Da bi delo hitreje steklo in da bi bili krajani čimprej povezani z občinskim središčem z dobro cesto, so na pomoč prišli tudi brigadirji Zvezne mladinske delovne akcije Kozjansko 79. Predvidoma bi morala biti cesta nared do septembra, vendar pa predstavlja pri delu veliko oviro klanec, ki bi ga bilo treba prestaviti. Tudi rast cen je opazna. Za lokalno čisto I. reda, ki bo povezovala Šentjur z Loko pri Žusmu in Sodno vasjo, so za letos v Šentjurju namenili 12 milijonov dinarjev, 3 milijone bo prispevala celjska in 4 milijone šmarska občina.

MP

SPOZNAVAMO NAŠE KRAJE

ŽALEC

Občina Žalec v sedanjih mejah obstaja od leta 1958, ko ji je bilo priključeno ozemlje dotedanje vranske občine. Žalska občina meji na osem drugih občin in sicer na celjsko, velenjsko, laško, hrastniško, trboveljsko in zagorsko ter na kamniško in moziško.

Žalska občina meri 249,22 kvadratna kilometra. Najvišja vzpetina je Črni vrh (1206 m v Veliki planini, najnižje mesto pa je v Blatniku pod izlivom Lave v Savinjo (241 m). Ob Savinji in drugih vodah v žalski občini je bilo nekdanj 200 mlinov in 64 žag.

V občini je 105 naselij. Leta 1971 je znašala nase-

ljenost 96 ljudi na kvadratni kilometer. Najvišje ležeči naselji sta Čreta (630 m) in Limovce (660 do 766 m), najvišje pa so naseljeni ljudje na Dobroveljski planoti, kjer je v zaselku Jeronima, Planini, kmetija Planinc v nadmorski višini 1015 m. Najnižjo lego imajo naselja Levec, Drešinja vas, Petrovče. Največji kraj in edino mesto je Žalec. Po podatkih iz leta 1971 so Žalcu po številu prebivalcev sledili: Polzela, Prebold in Sempeter, najmanj prebivalcev pa je imela med vojno požgana Čreta: komaj 23. Podatek iz istega leta govori, da je imela občina Žalec 33.464 prebivalcev, danes je ta številka precej večja. V občini je 34.922 hektarjev obdelovalne površine, če-

prav delež kmetijskega prebivalstva stalno upada. V občini je 3854 kmetij, med njimi 889 zaščitenih, preko 200 kmetij pa je v lastni polkmetov. Od 1964 leta je v občini 19 krajevnih skupnosti, ki imajo svoje sedeže v Andražu, Braslovcah, Galiciji, na Gomilskem, v Gotovljah, Grizah, Letušu, Libojah, Petrovcah, na Polzeli, Ponikvi, Preboldu, Sempetru, Seščah, Taboru, Trnavi, na Vinski gori, Vranskem in v Žalcu.

Občinski praznik je 7. julija, spomin na leto 1941, ko so savinjski komunisti množično odšli iz ilegale v gozdove in je bila prva napisna propagandna akcija proti nemški okupaciji.

NEKLEPČNA SKUPŠČINA

Sredina skupščina kulturne skupnosti celjske občine (sreda v prejšnjem tednu) ni bila sklepčna. V zboru izvajalcev je bilo dovolj delegatov, v zboru porabnikov pa jih je manjkalo do sklepčnosti kar dvanajst!

Istega dne je bila v prvem poskusu nesklepčna tudi skupščina stalnega seminarja Človek, delo, kultura. Ta je v petek v ponovnem sklicu vendarle uspela.

Nehote se postavlja vprašanje: ali ne bi mogli z delom skupščin pohite, tako, da bi vsaj v začetku junija opravile svoje telo? Če odštejemo neodgovornost delegatov in je prav, da jo izpostavimo, je vendarle sklepčnost v nevarnosti tudi zaradi objektivnih razlogov. Čas dopustov je, ob koncu junija pa so zasedale doma vse skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

SEMINAR: ČLOVEK, DELO, KULTURA

KALI SO, CVETA NI

Seminar je potrebno vsebinsko še popestriti

Nesporna je ugotovitev, da je bilo prvo leto delovanja stalnega seminarja Človek, delo, kultura izrednega pomena za celoten razvoj kulturne dejavnosti v Celju in hkrati osnova za širitev in bogatitev kulture tudi v prihodnjih letih. Ob tem pa velja kljub temu opozoriti na slabosti, popestriti je potrebno vsebinski del seminarja ter tudi organizacijo dela izpeljati tako, da bo zadovoljila slušatelje.

Dosedanje delo seminarja Človek, delo, kultura je ocenila tudi skupščina ČDK. Delegati so bili mnenja, da je seminar opravičil svoj namen, da pa je potrebno nekatere slabosti, ki so se doslej pokazale pri njegovem delu, čimprej odpraviti. Največ razprave so delegati skupščine namenili vprašanju širjenja in poglobljanja kulture

v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Mnenja so bili, da lahko kulturni animatorji v teh sredinah res veliko naredijo za razširitev kulturne dejavnosti toda le ob tem, če jim bodo ob strani stali tudi drugi dejavniki. Tako družbenopolitične organizacije, kot tudi drugi samoupravni in poslovodni organi. Iz ocene, ki so jo pripravili izvajalci seminarja ČDK s pomočjo vprašalnika pa je razbrati, da so kulturni animatorji osamljeni pri svojem delu, da v delovnih in življenjskih sredinah ne čutijo ustrezne podpore za to, da bi s skupnimi napori kulturno dogajanje še razširili. Glede na to so delegati skupščine sprejeli sklep, da bodo ponovno opozorili družbenopolitične organizacije na dejstvo, da morajo vprašanjem kulture in kulturne dejavnosti nameniti več pozor-

nosti. In da morajo hkrati s tem razmišljati tudi o oblikah in načinih popestritve kulturne dejavnosti ter pobude zanje prenesti kulturnim animatorjem. Škoda je namreč, da razpolagajo kulturni animatorji z določenimi znanji, ki so jih pridobili v seminarju, da pa s temi znanji ne morejo razpolagati v praksi.

Skupščina ČDK je dalje obravnavala tudi osnutka dveh dokumentov. Tako se je izrekla za predlagan in dopolnjen osnutek samoupravnega sporazuma o programu stalnega izobraževanja delavcev na področju kulture v Celju in združevanju sredstev za njegovo uresničitev ter o statutu ČDK. Sporazum in statut bosta v razpravi do septembra, ko ju bo skupščina v dopoljeni obliki dokončno sprejela.

DS

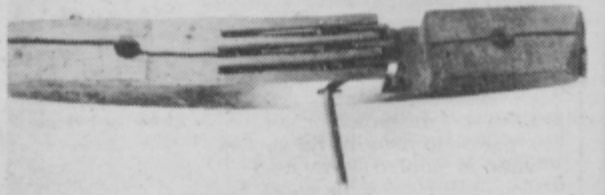
ZANIMIVOSTI IZ POKRAJINSKEGA MUZEJA V CELJU

LESENA KLJUČAVNICA

Leseno ključavnico na sliki so uporabljali v Florijanu nad Gornjim gradom za zaklepanje vrat (če lahko temu načinu zavarovanja rečemo zaklepanje). Ključavnica ali zapah je narejena po vzoru kovinskih ključavnic ali pa je podobnost slučajna. Stare ključavnice na vratih v kleti ali vinske hrame imajo ponekod namesto enega dva jezička.

Naša ključavnica je bila namenjena verjetno za zaklepanje vrat v gospodarsko poslopje. Narejena je iz enega kosa lesa v katerega so vdolbeni vzdolžni trije žlebovi in prečno še širši žleb. V ta širši prečni žleb se verjetno porine zapah. Obe luknji sta namenjeni zato, da so ključavnico lahko pritrdili na vrata ali podboje. V ožjih vzdolžnih žlebovih leže trije koščki lesa, ki so na eni strani izžagani (v sredini). Vsak ta kos predstavlja zase jeziček ključavnice. Ključavnica ima na strani luknjo v katero se vtakne lesen ključ s katerim so jo odkleпали.

VLADIMIR ŠLIBAR

OB RAZSTAVI JANEŠA, STRIEGLA IN ANTOLČIČA

POGREŠAMO TAKE STIKE

Kakovostna dela hrvaških likovnikov

Razstava, ki nam z današnjo otvoritvijo posreduje ogled stvaritev treh hrvaških likovnih ustvarjalcev - kiparja Želimira Janeša, slikarja Slava Striegla in grafika Ivana Antolčića, pomeni za nas v Celju dosti več kot samo odziv kulturno turističnega sodelovanja med Siskom in Celjem, saj imamo prav s to razstavo možnost spoznanja in občudovanja dosežkov, ki sodijo med kvaliteto hrvaške likovne umetnosti. In ker so take možnosti v Celju izredno redke, je ta razstava za nas še posebej dragocena!

Pravi slučaj je, da trojko likovnikov (katera je po svojem delovanju in po svojem rojstvu povezana s Siskom), sestavljajo odlični kipar, akvarelist in grafik, ki se po svojem ustvarjalnem načinu harmonično povezujejo v estetsko učinkovitost podanega razstavnega koncepta. Kompleksnost eksponatov tvorijo namreč kiparske miniaturre, akvareli in grafike, ki se povezujejo v tolikšno ubranost, da z razumevanjem lahko dojemamo in občudujemo!

Vsi trije avtorji so se šolali v Zagrebu: Janeš na akademiji likovnih umetnosti pri znamenitih kiparjih - Kršiniću, Meštroviću in Augustinčiću (zdaj je na isti akademiji tudi sam profesor), Striegel je bil učenec znanega slikarja Šulentića, Antolčić pa je končal renomirano umetnoobratno šolo.

Vsi so doslej razstavljali po raznih krajih naše države in v tujini - samostojno in v skupinah ter so za svoja dela prejeli že vrsto nagrad.

Kiparska ustvarjalnost Želimira Janeša nam v Celju ni neznan, saj smo jo lahko spoznavali pred leti na samostojni razstavi v Krškem in ob delovanju naših medaljerjev - Štovička in Drem-lja!

Akvareli Slava Striegla so nam lahko posebno dragi, saj nastajajo večinoma ob reki Kolpi, ki je geografsko slovenska in hrvaška.

Grafika Ivana Antolčića pa nam lahko pomeni spoznavanje posavsko-obkolpskega sveta z vidikov kot jih kažejo predelane vrednote dragocene regionalne folkloristike...

V zvezi s sedanjo razstavo pa moramo vedeti, da je Želimir Janeš kipar-miniaturist in medaljer, ki več kot uspešno nadaljuje izročilo hrvaškega medaljerstva. Še več! Ni samo nadaljevalec

izročila, ki temelji na klasični ustaljenosti vsebine in oblike pri medaljah in plaketah! Je preoblikovalec utesnjenega okvira radialne površine v svobodno, arhitektonsko pojmovano formo. Tako ustvarja v bronu, medenini, biserovini in srebru poleg običajnih medalj in plaket še spomenice ter prosto stoječe medalje in plakete različnih, nepravilnih form. Specifičnost njegove kiparske medaljerske obravnave je v taktičnosti - to je v intimnem kontaktu, ki se odraža v doživeltosti v roki, v natipanju nagubnosti in hrapavosti površin in v občutku teže ter debeline vsake obravnavane kiparske gmote. Posebnost pa je tudi v spremembi, ki ne upošteva več izključno samega besedila in podobe lika na aversu oziroma reversu miniaturre, pač pa prezentira likovno idejo, kot na transparentu ali pa v knjigi... To je lahko pejsaž, prizor skupine ali pa je lahko drugačna izpovedna motivika... In je lahko simbol!

Z oblikovanjem, ki upošteva tudi učinek taktičnosti, dodaja Janeš tradicionalni optični medaljerski vrednosti še dodatno čutno komponento in s tem poudarja skrito, a bistveno lastnost vsakega medaljerskega umetniškega dela...

V kratkem lahko označimo kiparja Janeša kot ustvarjalca nove plastičnosti in medaljerstvu, kot usklajevalca klasičnega in svobodnega oblikovanja, kot pesnika resnice in vizije, kot arhitekta monumentalnosti v miniaturnosti prostora - predvsem pa kot umetnika, ki je uspel vrednotam medaljerstva dodati svojo kiparsko izrazitost in s tem ustvariti samosvoj kiparski slog. Zato moramo male eksponate Želimira Janeša vrednotiti kot Velike umetnine.

Slikar Slavo Striegel pa se nam predstavlja s svojevtrstno panoramo tihih, iskrenih likovnih izpovedi. S prosojnimi akvarelnimi barvami nam izpoveduje svoja doživlja in razmišljanja, svoje vizije in spomine! Prikazuje svoje pejsaže in ljudi, hiše, vrbe, čolne, most, živali in figuralne silhete. Opazimo pa tudi zanj značilno cvetje... Izpoveduje tišino mirne, prozorne, čiste in počasne vode v strugi Kolpe... In svetlikanje svetlobe med sencami dreves... Kot lepoto in vrednoto večnostne narave... Ali

kot likovni utrinek iz večerne ali jutranje, deževne ali pa megleno nežne atmosfere... Ne kot videenje, pač pa podoživljanje resnično obstoječega... Kot zasanjanost, ki se preliva v čistost likovne vrednote... Te vrednote pa zaznavamo lahko v perfekciji osebne ustvarjalnosti in tenkočutnosti za najzahtevnejše finese rafiniranega akvarela... Veliko vedenje in poznavanje beline denega papirja, lahkotnosti in hitrosti potez pa še barvitosti prosojnih površin... Vse to pa so značilnosti najboljših akvarelov, konkretno takih, kot jih zdaj razstavlja mojster, še več: pravi plemeč akvarela in to je Slavo Striegel!

Tudi grafika Ivana Antolčića je svojevtrstna! Polna je rustikalnosti, zlasti pripovednih elementov iz ljudskega življenja. Pravi jo, da je Antolčić pesnik posavskega stavbarstva in njegovega gradiva, ljudske kulture in različnih drugih starozitnosti... Pravi jo tudi, da je Antolčićeva risba včasih stkana, včasih pa sešita ali zvezena iz iste ljudske motivike kot je na vezeninah, rezbarijah in še lectarijah... Opažamo, da je linija igriva, spreminjajoča se v poudarjenosti in pritaženosti, da je poteza spontano hitra... Barve je posebna. Fantazijska. Čarobna. Mračna... Učinkovitost je v zamisli kompozicije, privlačnost pa v pripovedi, ki je duhovita razpoloženska, napolnjena z modrostjo veselih ljudskih zgodb balad in pesmi... To je umetnost, ki izpoveduje večstoletno začaranost v lepote ljudskih običajev in nas privablja, da se zblizamo s folkloro, jo oživljamo in posredujemo zanamcem!... Ko pesem, ki jo lahko prepeva žareče pisani petelin v sanjski sve nekdanjosti!... Ali pa kot grafični zapis šaljivih pustnih rajanj, k jih našemu prenesnemu vsakda nu lahko posebno duhovito posreduje Antolčićeva umetnina...

Razstave iz Siska smo nadvse veseli. Še več. Počašeni smo, da pri tej kulturni manifestaciji so delujejo s svojimi vrednimi stvaritvami trije renomirani hrvaški likovni umetniki.

In, če pomislimo, je ravn umetnost tista, ki lahko zblizuj ljudi in jih povezuje v bratstvu i prijateljstvu. Tako tudi nas me Siskom in Celjem!

MILENA MOŠKO!

NEUMORNI ŠENTJURSKI PEVCI

Razširjen in pomlajen moški pevski zbor skladatelj »Ipavcev« pod vodstvom dirigenta Edija Goršiča, ki že deset let vadi zbor, je pred nedavnim uspešno koncertiral v Šentjurju in Rogiški Slatini. Zahteven izbor pesmi je bil dobro pripravljen in izvrstno izveden. Zbor je navdušil poslušalce v obeh krajih.

E. REČNIK

90 LET PROSVETNEGA DRUŠTVA BRASLOVČE

PREPEVAJO IN IGRAJO

Tudi tesno sodelovanje s Šmihelom

V letošnjem letu mineva 90 let, odkar je bilo ustanovljeno Prosvetno društvo v Braslovčah in 20 let ustanovitve moškega pevskega zbora.

Delovanje Prosvetnega društva Braslovče se je začelo v letu 1899, ko je bil ustanovljen mešani pevski zbor, ki ga je vodil Vinko Rojnik vse do svoje smrti 1927 leta. Nato je zboru do začetka druge svetovne vojne dirigiral Karel Virant, nato pa je vse do 1950 leta vladalo mrtvilo. Leta 1959 je bil ustanovljen moški pevski zbor, ki poje še danes, vodi pa ga že od 1972 leta Ivan Marovt.

To društvo pa ni imelo med svojimi člani samo pevce, temveč tudi vrsto priza-

devnih igralcev, ki so vsako leto uprizorili dramsko delo, predvsem pa razne ljudske igre in spevoigre. Džkler ni bilo kulturnega doma, so igre uprizarjali na prostem.

Ko je društvo dobilo dvorano, je dejavnost postala še bolj živahna. Daljši presledek v dramski dejavnosti je nastal po koncu vojne, ko je društvo postavilo na oder le nekaj iger. Znova je dramska dejavnost oživila pred tremi leti, ko je pričela z delom Anica Brišnik. V tem času so uprizorili šest premier in dvaindvajset ponovitev.

Društvo ima tudi svojo kinosekcijo, ki redno predvaja filme vsako soboto in nedeljo. Letošnje praznovanje ob 90-letnici Prosvetnega dru-

štva Braslovče in 20-letnici delovanja moškega pevskega zbora bo v novembru in bo trajalo pet dni. Program bo naslednji: 24. novembra - otvoritev in prikaz dela društva v 90 letih, 25. novembra - koncert pevskega zbora iz Šmihela na Koroškem ter krajše dramsko delo, ki ga bodo uprizorili člani Prosvetnega društva Šmihel. 26. novembra - literarni večer; 27. novembra - predavanje in film o planinstvu; 28. novembra koncert moškega pevskega zbora Braslovče in zaključek.

V času praznovanja bo odprta tudi razstava o dejavnosti društva in razstava del domačih amaterjev.

TONE TAVČAR

MLADI PIŠEJO

Zdaj že uživajte na počitnicah. Kjer koli ste. In četudi ste se poslovili od rednega šolskega dela, navzlic temu objavljamo nekaj vaših prispevkov, ki ste nam jih poslali zadnje dni šolskega dela. Hvala! In ne pozabite, da teče vaše življenje tudi med počitnicami. Zato bomo veselili, če se nam boste oglašali tudi zdaj in nam posredovali svoje zapise in vtise o življenju, ki se mu predajate v tem času. Prijetne počitnice vam želimo!

V CELJU USPEL KULTURNI VEČER

Pred kratkim so dijaki dijaških domov iz Celja, Velenja, Rogaske Slatine in Stor pripravili v dvorani Narodnega doma kulturno-zabavni večer, na katerem so mladi pokazali, kaj delajo v svojem drugem domu poleg tiste, kar seveda morajo.

V teh krajih, posebno v Celju, živi veliko mladih, ki so na poti k cilju, na poti v življenje. V tem času se človek sreča z različnimi problemi, težavami in poskuša odgovorjati na takšna vprašanja sam ali s pomočjo drugih. Za sivi, na pogled skoraj neprijazni stenami, tako nastajajo pesmice, tam se ustvarja glasba. V dolgih hodnikih, v tišini večera ali noči nastanejo razmišljanja, ki jih mladi ne želijo obdržati samo za sebe. Tako nekdo seže po kitari. To je storil tudi naš prijatelj iz bratske republike Bosne in Hercegovine, ki nam je na kulturnem večeru predstavil skladbo »Kad bi ove ruže male« in odlomek iz Mozartove »Male nočne glasbe.«

Dekleta iz Doma Vere Slandrove iz Celja so pripravile recital »Kako napisati pesmico.« Predstavile so svoje pesmi. Veliko pa je med mladimi takšnih, ki filozofsko razmišljajo o družbi itd. Med nami so takšni, ki se počutijo odtujeni in jim je življenje težko, na katere posveti le malo sonca. So pa med nami tudi dekleta, ki bi zavriskala in pohitela v prelep gorski kraj, na svežino današnjih dni, v življenje. Tako so se dekleta iz Kajuhovega dijaškega doma predstavile z odlomki iz svojih proznih razmišljanj, z naslovom »Iz nas odseva vsak dan.«

Mala folklorna skupina iz Rogaske Slatine pa je zaplesala tri plese.

Za prijeten konec sta poskrbela Peter Gorazd in Tonček Jagodič s harmoniko. Zaigrala sta nekaj narodnih pesmi. Srečali smo se tudi z Milanom Radičem, avtorjem začetnikom, ki je prebral svojo pesem »Volim te.« Ivan Novak pa je predstavil še eno njegovo pesem »Put do cilja.«

Mladi, ki jih je treba usmerjati na pravo pot v življenje, se udeležujejo tudi v izvenšolskih dejavnostih. S svojim delom dvigujejo kulturno raven današnjega človeka.

VIDA VRES

BISTRICA OB SOTLI: SREČANJE Z JANEZOM

V naši osnovni šoli, v Bistrici ob Sotli, smo se učili o mladinskih delovnih brigadah, brigadirjih...

Pa smo prosili Janeza, ki vodi brigadirje v našem kraju, za kratek razgovor.

Na vprašanje, koliko brigadirjev je v kraju, je povedal, da jih je 221 v petih brigadah iz Čačka,

Celja, Ljubljane in brigada Rdečega križa Jugoslavije.

Brigadirji delajo ob cesti na Ključicah blizu Kozjega. Brigadirji Rdečega križa pa pazijo otroke, pomagajo pri zdravniku itd.

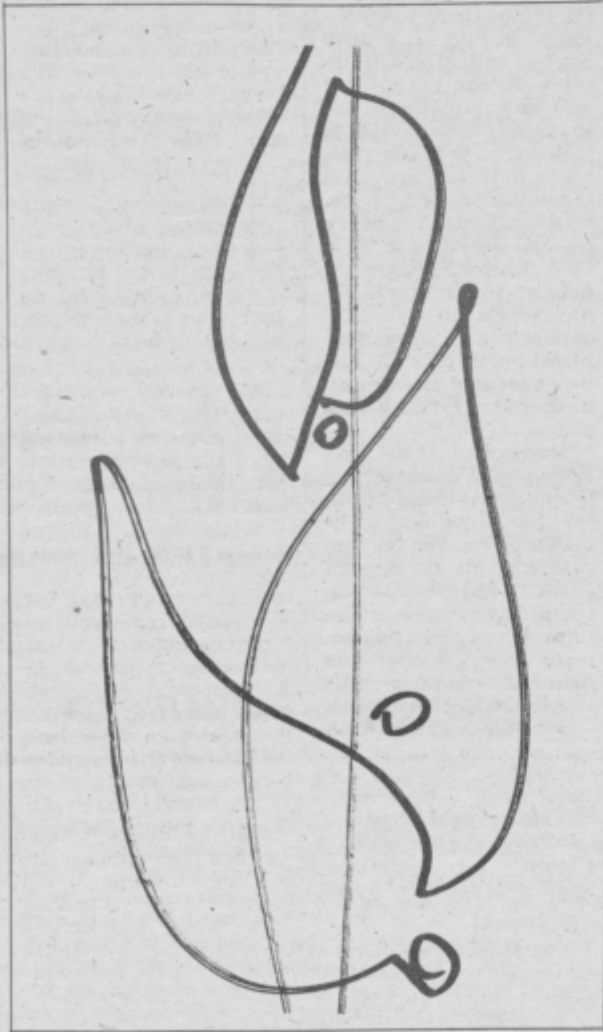
Iz razgovora smo zvedeli še vse o delu, pa tudi to, da bodo brigadirji odšli na izlet v Kumrovec, v Rogaske Slatine in k delovnim organizacijam.

PETRA ČUTIČ

kopanjem v bazenu in sploh s spoznavanjem našega mesta.

Slovo od gostov je bilo težko. Zbrali smo se pri avtobusu. Ob misli na slovo so po obrazu drsele solze. Postali smo res pravi prijatelji. Zato bi se morali z učenci osnovne šole v Trsteniku večkrat srečati in ne samo enkrat na leto.

MILICA SIRK, ALENKA BARTOL, BERNARDA FLANDER

LAŠKO: DAN NAŠE ŠOLE

V petek, 8. junija, je naša šola slavila svoj praznik. Ta dan 1508. leta se je na Raščici pri Turjaku rodil Primož Trubar, katerega ime je prevzela naša šola. Dan šole smo proslavili s proslavo, na kateri so sodelovali tudi naši gosti - učenci pobratene šole iz Trstenika.

Vsi, ki so vestno delovali v kroških in v njih dosegali uspehe, so dobili posebna priznanja. Odličnjaki, ki so vztrajali pri svojem uspehu vseh osem let pa so dobili značko bratov Ribar. Ta priznanja so dobili: Marjeta Ocvirk (8. b), Tatjana Zupančič (8. a), Irena Klinar (8. d), Mojca Oprešnik (8. d), Alenka Kos (8. a), Alenka Kovač (8. c), Sonja Jazbec (8. c), Milica Sirk (8. c), Dobran Prentonski (8. b) in Andreja Stvarnik (8. a - vsi iz centralne šole Laško) ter Anica Kumer (Breze) in Anica Knez (Vrh).

Po proslavi smo si ogledali še razstavo »Vsak otrok ima pravico...«

S pionirji iz pobratene šole Trstenik smo imeli tudi športna tekmovanja. V rokometu so zmagali naši fantje in dekleta, v košarki pa gosti.

Obisk pionirjev iz Trstenika je bil povezan tudi z ogledom Pivovarne s

ŠENTJUR: DELO MLADIH ČLANOV RDEČEGA KRIŽA

Mladi člani Rdečega križa na osnovni šoli »Franjo Malgaj« v Sentjurju delujejo v okviru pionirske organizacije. Njihova mentorica je tovarišica Valerija Iskra. Vse leto so aktivni in vestno izpolnjujejo naloge, ki so jih sprejeli na skupščini Rdečega križa na začetku šolskega leta.

Dejavnost mladih članov temelji na principu prostovoljnosti, samopravnosti, humanosti in solidarnosti. Njihovo delo se kaže v raznih akcijah, zlasti v zbiranju starega papirja in oblačil. Prav tako se vključujejo v akcijo za ohranitev čiste okolja. Poseben poudarek je na razvijanju higienskih navad. Učenci višjih razredov pa obiskujejo še tečaja prve pomoči. Izvajajo tudi medsebojno pomoč. Mladi člani obiskujejo in nudijo pomoč starejšim in osamljenim občanom.

Poseben dogodek na šoli je sprejem učencev prvih razredov med mlade člane RK. Letos je bilo kar 111 novih članov.

Tako je Rdeči križ na soli večno mlad.

MLADI ČLANI NOVINARSKEGA KROŽKA

CELJE: »MLADA RAST«

Bilo je v dnevnih pred zaključkom šolskega leta. Sredi pouka sta v razred stopila dva dečka, ki sta prinesla časopis »Mlada rast«. Kupila sem ga in pričela brati, čeprav šolske ure še ni bilo konec.

Tokratna glavna tema v glasilu Prve osnovne šole v Celju je bila posvečena poklicem. Najprej sem prebrala spise učencev nižjih razredov. Skoraj vsak želi postati zdravnik, učitelj ali miličnik.

Zatem sem prebrala spise sedmo in osmošolcev. Opazila sem, da tu niso glavni poklici zdravniki ali učitelji.

POLONA ŽNUDERL

BISTRICA OB SOTLI: ŽMURKOVI OTROCI

V četrtek smo si ogledali gledališko predstavo »Žmurkovi otroci«. Igra nas je navdušila. Videli smo zares lepo predstavo.

V imenu učencev naše osnovne šole »Marija Broz« Bistrica ob Sotli je Bernarda Babič podarila glavni igralki lep šopek vrtnic.

Zelim si še veliko tako lepih predstav.

PETRA ČUTIČ

ŠENTJUR: »NAŠA BESEDA 79«

Med šolami v sentjurski občini je imela v okviru slovenske kulturne akcije največ prireditvev šentjurska. V letošnji »Naši besedi« sta sodelovali dve dramski skupini, otroški pevski zbor, folkorna skupina, lutkarji, recitacijska skupina, likovni krožek ter telovadci. Prireditve učencev naše šole so bile na osnovnih šolah Dramlje, Slivnica in na podružnični šoli Loka.

Kulturna skupina iz osnovne šole Ponikva je nastopila na Planini, kulturna skupina s Planine na Kalobju, pionirska gledališka skupina osnovne šole Slivnica pa v Sentjurju.

Na dveh prireditvah v občinskem merilu so sodelovali: pevski zbor in folklorna skupina osnovne šole Sentjur, ter pionirji iz osnovnih šol Dobje, Slivnica in Ponikva. Z žalostjo pa ugotavljamo, da na teh prireditvah niso sodelovali pionirji iz osnovne šole Dramlje.

Poleg vsega tega je bila na naši osnovni šoli v Sentjurju tudi likovna kolonija »Bohor žari.«

MARJETA KRANJČ

MDB MILENKO KNEŽEVIČ

V KOŽBANO

Mladi Konjičani so navdušeni

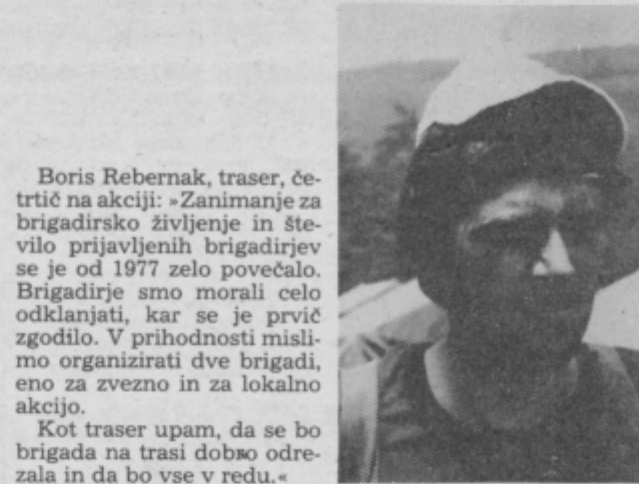
V nedeljo zjutraj, 24. 6., so brigadirji zadnjič pozdravili svojo občino, preden so odšli na MDA Kožbana 79. Letos bodo delali z brigadirji iz Postojne in brigade Rdečega križa Slovenije. Zanimivo je to, da se je ta brigada MDA Kožbana že udeležila. To je bilo leta 1977, ko je bila z brigado Stane Žagar iz Radovljice.

Pred odhodom so brigadirji takole pripovedovali:

Ledinek Marjan, prvič brigadir: »Sem prvič v brigadi. Ker sem o brigadi slišal malo, sem se odločil, da sam poskusim, kako to izgleda. Moj namen v brigadi je seveda predvsem delati. Upam, da bo na akciji lepo in da bom šel še drugo leto.«

Pozeb Vida, prvič brigadir: »Na akcijo grem zato, da bi videla, kaj to je. K temu me je vzpodbudil predsednik OK ZSMS Marjan Stramsak. Mislim, da bomo imeli dobro družbo in da bo vse v redu. Verjetno bom na akcijo šla še drugo leto.«

Boris Rebernak, traser, četrtrič na akciji: »Zanimanje za brigadirsko življenje in število prijavljenih brigadirjev se je od 1977 zelo povečalo. Brigadirje smo morali celo odklanjati, kar se je prvič zgodilo. V prihodnosti mislimo organizirati dve brigadi, eno za zvezno in za lokalno akcijo.

Kot traser upam, da se bo brigada na trasi dobro odrezala in da bo vse v redu.«

Juhart Cvetka, prvič brigadir: »V brigado grem zato, da bi sklenila nova poznanstva, da bi doživela življenje v enotnosti, skupnosti. Mislim, da mi doma tega manjka. V brigadi bi rada delovala na kulturnem področju. Rada bi ustvarjalno sodelovala na akciji. Verjetno bom to tudi dosegla in tega se veselimo.«

Marjan Stramsak, predsednik OK ZSMS Slov. Konjičani: »Moja želja je, da brigada dostojno zastopa občino, ki jo je poslala na akcijo. Mladi naj dokažejo, da niso odšli na dopust, ampak bodo delali, kar se tudi od njih pričakuje. Zelim seveda, da bi se odrezali tudi v svobodnih aktivnostih. Prepričan sem, da se bodo dobro razumeli z brigadirji iz ostalih brigad in da bo prišlo do solidarnosti in medsebojnega sodelovanja. Hkrati pa naj vlada tudi tekmovalni duh.

Zelo sem vesel odziva mladincev za sodelovanje na akciji. Zato jim še posebno želim uspešno delo na trasi in v naselju.«

Zaželimo jim še mi uspešen brigadirski HO-RUK!

VAŠA STRAN

PISMA

KONJIŠKI BORCI NA IZLETU

V najdaljših dneh letošnjega poletja smo tudi vojaški invalidi in borci NOV iz občine Slovenske Konjice pripravili došlejši najdaljši izlet v Bosno in Hercegovino. Bilo nas je 53. Prvi dan smo si ogledali Sarajevo. Videli smo prostor, kjer je prav pred 65 leti Gavrilu Principu z atentatom na avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda neposredno sprožil prvo svetovno vojno. Drugi dan smo se odpeljali v Narodni park Sutjesko, kjer smo ob veličastnem spomeniku in muzeju dojeli v kako nemogočih pogojih in junaštvu se je bila ta slavna bitka naših narodov za svobodo.

Skozi skalnate soteske smo nato nadaljevali vožnjo do Mostarja po dolini Neretve do tam, kjer se je v četrti sovražni ofenzivi marca 1943 dogajalo največje junaštvo naših borcev, ko so preko narasle Neretve po zaslinem mostu prenašali ranjence ter praktično prekanili sovražnika in se rešili iz obroča.

Zvečer drugega dne smo se pripeljali v Jajce in prespali v hotelu ob Plivskih jezirih. V jutru tretjega dne izleta smo si ogledali muzej v dvorani II. zasedanja AVNOJA in mesto Jajce.

Po soteski Vrbasa smo se pripeljali v Banja Luko, ki je vsa nova in lepa in si ogledali spomenik na bližnjem hribu, znamenito delo kiparja Av-

gustinčiča. Obiskali smo še Kozaro, ki pa je bila žal v hudi megli in nazadnje Jasenovac, kjer so se mnogim orosile oči ob predvajanju filma o grozotah, ki so se tu dogajale. Kar težko je verjeti, da lahko človek človeku zada toliko gorja.

Ta izlet pa nas je še bolj prepričal, da smo v NOB izbojevali veliko.

JULKA TAJNIKAR

ODMEV NA PISANJE O VOVKOVI GOSTILNI

Večkrat se ne strinjam s kakšnim člankom napisanim v vašem časopisu, in pogosto si tudi rečem, pisala jim bom, da so v zmoti, toda največkrat ostane le pri tem, kajti ne najdem časa, da bi vam kaj napisala. Tokrat pa se nisem mogla premagati, tako sem bila ogorčena nad člankom, objavljenim v Novem tedniku dne 14. junija 1979 z naslovom »Še noben oštir ni propadel«.

Ko sem brala ta članek, kar verjeti nisem mogla, da se pritožba nanaša na prijetno domačo gostilno Vovkovi v Pirešici, kajti jaz bi o tej gostilni lahko povedala le vse najlepše. Ko sem bila sama tam prvič, smo tja prišli z manjšo družbo neko soboto zvečer. Gostilna je bila precej polna, toda prijazna lastnica nam je takoj poiskala prostor. Postreženi smo bili zelo solidno. Večerja, ki smo jo naročili, je bila pripravljena prav presenetljivo hitro, količina hrane pa je bila še bolj presenetljiva. Tako velikih porcij že dolgo nisem videla v nobeni gostilni in jih najbrž tudi ne bom, dokler ne bom spet šla k Vovkovim. Mislim, da bi bilo treba k Vovkovim pripeljati v goste marsikaterega gostinca, da bi si ogledal, kako naj izgleda porcija. Ko pa smo na koncu prejeli račun, ni bil ta

prav nič pretiran. Nasprotno, hrana in pijača sta bili celo cenejši kot v nekaterih naših dosti slabših gostilnah. Ob tem pa moram še enkrat poudariti, da smo bili izjemno prijazno sprejeti ter zelo hitro in solidno postreženi, kar pa je danes že zelo redka vrtilina naših gostincev. Treba pa je povedati še, da je tudi lokal sam prijetno, domače opremljen ter zelo čist. Skratka, rečem lahko le, da je to gostilna, ki jo lahko vsakomur priporočam.

Dovolj sem napisala v tej gostilni. Namen mojega pisanja ni bil hvaliti Vovkovo gostilno. O njeni kakovosti se vsakdo lahko prepriča sam. Novinarji Novega tednika so se že. Kot so napisali, so bili prav tako zadovoljni, kot jaz in kot verjetno tudi večina gostov, kar tudi potrjuje dejstvo, da je v gostilni vedno veliko ljudi, pa čeprav še ni dolgo odprta in je torej med ljudmi še manj poznana.

Prav tako tudi ne mislim pisati o upravičenosti pritožbe tov. Stepišnikove, saj o tem ne vem ničesar. Zdi pa se mi nepravilno, da se je tov. Stepišnikova odločila preko časopisa reševati ta problem, ki bi ga verjetno z malo dobre volje in morda z malo več strpnosti lahko rešila z lastnico, sicer pa naj bi se obrnila na za to pristojen organ. Nekako že razumem, da je tov. Stepišnikovi vseeno, če bo zaradi tega članka padla temna senca na gostilno Vovkovi, menim pa, da bi novinarji vašega lista vendarle morali malo bolje premisliti, ali je prav, da objavijo članek, napisan na podlagi ene same pripombe kljub temu, da so se tudi sami prepričali, da je to odlična gostilna s solidno postrežbo in ne previsokimi cenami, pa čeprav gre, kot so navedli, tudi za nekatere nepravilnosti, zaradi katerih pa zadovoljstvo gostov pravzaprav ne trpi.

Dvomim, da boste s tem člankom pripomogli k rešitvi spora med tov. Stepišnikovo in tov. Vovkovo, v kolikor je kakšno reševanje sploh potrebno, prav gotovo pa boste z njim pregnali dosti gostov iz gostilne Vovk, ki pa to prav gotovo ne zasluži. Že lastnica sama vam je povedala, koliko truda so vložili v izgradnjo te gostilne in prepričana sem, da je bilo potrebno dosti žuljev, da so lahko zgradili in odprli prijetno gostilno. Toda že po nekaj mesecih prizadevanj hočete oteškočiti delo prijazni in ustrezljivi lastnici.

Še enkrat vas sprašujem: Ali ni krivično zaradi ene same napake »napasti« tov. Vovkovo, ko pa vemo, da je veliko gostiln, kjer se dogajajo še mnogo hujše napake, ki bi si jih bilo potrebno malo bolj podrobno pogledati. Vprašanje zase pa seveda je, ali je to sploh bila napaka tov. Vovkove. Morda pa tudi tov. Stepišnikova ni tako upravičena do pritožbe?!

Takšno je moje mišljenje. Morda se ne boste strinjali z mano. Zelela sem vas le opozoriti, da bi zaradi ene same nezadovoljne gostje ne smeli otežiti komaj začete delo tov. Vovkovi. Najbrž to sploh ni bil namen vašega članka, toda ko sem ga prebrala, sem dobila občutek, pa najbrž ne samo jaz, ampak še marsikateri od vaših bralcev, da gre za gostilno, kjer je treba vedno prekontrolirati račun in prešteti vrnjeni drobiž.

Takšna pa Vovkova gostilna prav gotovo ni!!!

ANDREJA JELEN
Oblakova 28
63000 Celje

ODGOVOR TOZD PLINARNA CELJE

Problematika plinookskrbe na sektorju - Ljubljanska cesta št. 10 v Celju, se v naši delovni organizaciji rešuje že od dne, ko smo uvedli v prodajalni »Tehnika« ogrevanje s plinom. Star, dotrajan in prešibko dimenzioniran plinski priključek je bilo potrebno obnoviti, tu pa so se pričele težave.

Dne 10. 4. 1979 smo zaprosili za dovoljenje za prekop dela cestišča in po večkratnem posredovanju je dne 17. 5. 1979 Svet za urbanizem Skupščine občine Celje izdal ustrezno dovoljenje oz. soglasje. Pri obnavljanju priključka se je izkazalo, da bo potrebno prekopati celotno vozišče, pismeno dovoljenje za ta poseg pa smo prejeli dne 26. 6. 1979. Ekipa Plinarne, ki dela na tem sektorju, bo najkasneje do 1. 7. 1979 usposobila omenjeni plinski priključek in hišno napeljavo za normalno distribucijo mestnega plina.

Stanovaleci hiše na Ljubljanski cesti št. 10 se lahko upravičeno hudujejo zaradi pomanjkljive plinookskrbe, vendar morajo priznati, da smo jih večkrat obveščali o naših prizadevanjih, da se ta problem, ki za nas pomeni tudi zmanjšanje dohodka, vendar reši.

KOMUNALA CELJE
TOZD PLINARNA

VESELJE IN ŽALOST KMEČKIH ŽENA

18. maja je bil v kmetijski zadrugi Celje prvi sestanek kmečkih žena, ki sem se udeležila tudi jaz. Udeležba je bila zelo slaba. Pozdravila nas je mentorica Marija Kranjc. Zaradi slabe udeležbe smo razpravljale, kako bi pritegnile čimveč kmečkih žena. Sklenile smo, da bi šle na ogled tovarne Gorenje v Velenju. Vsaka naj bi prispevala 50 din. Odhod iz Celja je bil 5. 6. z avtobusom. Ob 15. uri smo bile pred tovarno.

Vodič nam je pri vohu razložil, kako se tovarna razvija, da je največja v Jugoslaviji, da ima 9000 delavcev in da imajo še tovarne v Nemčiji, Avstriji in drugod. Dejal je tudi, da izvažajo okoli 35% svojih izdelkov. Potem nas je vodil dobro uro po tovarni. Res so veliko ustvarili v tem času, na to pa niso pomislili, da brez kmečke žene in brez kmečkih žuljev ne bi tega zmogli. Vsak delavec se mora najprej najesti, potem šele lahko dela. Vsak kilogram mesa, kruha, vsak liter mleka pride večji del od žuljev kmečkih žena. Malo je kmetij, kjer bi bila oba polno zaposlena - žena in mož. Pa nismo bile vredne, da bi nam morda ponudili kavico ali obesek za ključ v spomin.

Nato smo se odpeljale na jezero. Tam sem imela občutek, da so si mislili: sedaj so pa »kmetavzarice« tu. Pri vratih sta sedeli dve dekleti in fant. Najbrž so bili kuharji. Naša mentorica je vprašala, kje bi lahko sedli pa so ji s prstom pokazali tako... no, saj veste komu se tako pokaže. Na dvorišču so bile mize lepo pripravljene, le narezek in kruh sta bila mačehovsko narezana. Vsaka je dobila en sok, če pa je katera hotela kupiti kaj drugega, je morala

plačati sama. Vprašala sem natakarja, če imajo kaj kruha, pa je rekel, da nimajo. Tudi zemelj in napolitank niso imeli. Nekateri bi si rade naročile še drugo kavo, pa so rekli, da je plin ugasnil. Vino je bilo drago, saj smo morale za liter odšteti 80 dinarjev. To je preveč za naše kmečke dohodke. Mislim, da bi Kmetijska zadruga lahko toliko prispevala za kmečke žene, da bi si enkrat na leto privoščile steklenico piva, ne pa sokec za dojenčka.

Me kmečke žene smo zgarane. Naš delavnik traja 16 ur dnevno. Mislim, da bomo popoldne malo posedele in pokramljale, pa smo pri soku in tako dragem vinu kaj rade odšle domov. Mogoče bi občinska skupščina tudi pogledala na kmečko ženo in na to koliko kaj prispeva. Za šport in za razne tekme se vedno kaj prispeva. Vse delavske žene imajo regres za dopust, porodniški dopust in na stara leta pokojnino.

Kaj pa kmečka žena?

Če čitate ženitne ponudbe v časopisu, lahko vidite, da se kmečki fantje težko poročijo, ker imajo kmetijo. Če sta dva zaljubljena, pa bo fant dekletu povedal, da ima kmetijo, se bo ljubezen kmalu ohladila.

Me kmečke žene si želimo na kakšne strokovne ekskurzije, želimo sodelovati tudi v sekcijah kmečkih žena, samo, da bi se drugače počutile.

Vas tovariško pozdravlja predsednica kmečkih žena Vojnik

MATILDA VRISK
Ivenca 16, Vojnik

TOVARIŠKO SREČANJE PO 18. LETIH

Ta sestavek je namenjen povsem spontanemu tovariškemu srečanju delavcev nekdanje Zadrugne hranilnice in posojilnice Celje, ki je delovala kot specializirana bančna enota za področje kmetijstva širše celjske regije, v času od leta 1954-1961.

Od 58-članskega kolektiva te Hranilnice, se je tega srečanja udeležilo 70% zaposlenih delavcev. Nekaj od njih, je med časom 1961-1979 že umrlo.

Vabilu se je odzval tudi direktor nekdanje ZHP Stane Hudnik in predsednik takratnega upravnega odbora Hranilnice Franc Lubej.

Namen srečanje je bil obuditi delovne spomine na preteklost te uspešne delovne organizacije, ki je na splošno zadovoljstvo vseh komitentov v celjskem in soštanjskem Okraju uspešno delovala 8 let.

Zaradi reorganizacije bančništva, se je nekdanja ZHP leta 1961 preimenovala v Podružnico za kmetijstvo v sklopu takratne Komunalne banke v Celju.

Tovariša Stane Hudnik in Franc Lubej, sta v krajšem nagovoru udeležencem srečanja orisala delovni značaj, uspehe, enotnost kolektiva in tovarništvo v složnem delu in nešteti prostovoljni delovnih urah tega kolektiva, ki je premagoval takratne težave.

V sklopu te Hranilnice je na področju OLO Celja in Soštanja, delovalo 120 Kmetijskih zadrug s svojimi obrati in hranilno-kreditnimi odseki. Ustanovljenih je bilo nad 100 šolskih hranilnic, ki so bile prve tovrstne oblike mladinskega varčevanja v osnovnih in srednjih šolah v Sloveniji. Temu razvoju, je bila posvečena posebna skrb, njihov mentor na terenu pa je bil Peter Simoniti.

Za čim boljše organizacijo finančnega poslovanja vseh

komitentov na terenu, je vodstvo Hranilnice namestilo več finančnih inštruktorjev, ki so kot organizatorji in revizorji knjigovodstva skrbeli za kvaliteto tega poslovanja, za pravočasne periodične obračune in zaključne račune Zadrug, kar se je odražalo v pozitivnem smislu celotnega finančnega poslovanja Hranilnice.

O tem in še mnogo drugem, je tekla beseda na tovariškem srečanju v Celju, ki je bilo prvo po 18. letih.

Kot udeleženec tega srečanja in dolgoletni aktivni član kolektiva ZHP, posredujem ta prispevek Uredništvu celjskega Tednika v imenu vseh udeležencev s pozdravom vsem tistim, ki se srečanja niso mogli udeležiti.

FRANJO VOH

KJE STE, MLINI?

Soteska od Globoč do Stranic je bila nekaj resnično bogata. Čeprav ozka dolina na začetku, ki se od Frankolovega dalje preljuje v strnjeno sotesko, je imela nekaj svoj čar. Tu je prostor le za cesto in potok Tesnico, toda soteska je imela svoj gospodarski pomen. Mimoidoč si radi zrla na žage in mlince. Še po zadnji vojni je bilo čb vodi devet žag in slisal se je ropot treh mlinov. Voda ni tod nikoli zamrznila. Nižje od bazena je izvir termalne vode, ima okoli 20 stopinj in greje potok. Danes mlinov in žag ni več.

Frankolovo, kraj s svojo lego ob mednarodni cesti se želi turistično ponašati. Samo s čem? Tudi obstoječih zmogljivosti ne znamo ohraniti in izkoristiti. Za turista ni le dovolj ena gostilna, pa star, neurejen Lindeški grad. Kje je spomeniško varstvo? Tudi oni so zatajili. Še pred nedavnim je približno dva kilometra iz Frankolovega proti Stranicam z desne strani stal lep mlin. Lastnik ga je prodal za vikend, gradnjo tega pa bi morala Turistično društvo in Zavod za spomeniško varstvo preprečiti. Na tem mestu bi se moral ponovno postaviti mlin, takšen kot je bil, saj bi bil za turiste verjetno privlačen. Ob mlinu bi morda lahko stal manjši gostinski objekt. Z zajezitvijo potoka bi se dalo malo višje urediti mesto za športni ribolov. Tako bi Frankolovo lahko dobilo nekaj lepega in koristnega, obenem pa bi bilo to mlademu rodu v spomin na tiste čase, ko je vse to še obratovalo.

Želim slišati odmev Zavoda za spomeniško varstvo iz Celja, Turističnega društva Frankolovo, predvsem pa domačinov.

FRANKOLOVČAN

KUHARSKI RECEPTI

OREHOVE REZINE

Pripravimo 20 dkg masla ali margarine, 10 dkg sladkorja, 4 rumenjake, 2 žlici mleka, 32 dkg ostre moke, 1 zavitek pecilnega praška (lahko tudi malo manj), 4 do 5 žlic marelične marmelade ali džema, trd sneg iz 4 beljakov, 25 dkg sladkorja v prahu ali droben kristal in 15 dkg zmletih orehov.

Maslo ali margarino penasto vmešamo s sladkorjem in rumenjaki, dodamo 2 žlici mleka in moko s pecilnim praškom. Pekač (velikosti ca. 40 x 25 cm) posipamo z ostro moko. Vanj damo testo, ki je precej mehko, rahlo ga posipavamo z ostro moko in zravnamo s kozarcem. Testo namažemo z marelično marmelado ter nadevom oz. plastjo iz trdega snega beljakov, sladkorja in zmletih orehov. Pečemo do 30 minut pri temperaturi 200°C.

MODERNIZACIJA CELJSKE BOLNIŠNICE

NOV ULTRAZVOK APARAT

Nič več na pregledu v Maribor

Prejšnji petek je bila v celjski bolnišnici, tozdravstvenega varstva žena, prijetna in pomembna svečanost. Namenu so izročili nov ultrazvok aparat, s katerim bodo predvsem veliko pridobile bodoče mamice v celjski regiji, ki so dosedaj morale zaradi ultrazvočnih diagnostičnih pregledov hoditi v mariborsko bolnišnico.

Primarij mag. dr. Slavko Peterlin je ob tej priložnosti poudaril izrazite prednosti tega ultrazvočnega diagnostičnega aparata v porodništvu in ginekologiji, pa tudi v ostalih vejah medicine. Gre za aparat, ki s pomočjo ultrazvoka omogoča zanesljivo potrjevanje nosečnosti, ugotavljanje časa poroda, velikosti, lege in višine plodu ter mnogih nepravilnosti. Vse to je mogoče ugotoviti v najbolj zgodnji dobi nosečnosti, že od šestega tedna dalje.

Poleg Ljubljane in Maribora, kjer imajo po dva takšna aparata, se je Kranju z enim aparatom pridružilo še Celje. Aparat, ki daje tako izvrstne diagnostične rezultate, je stal dobrih 128 milijonov starih dinarjev, sredstva zanj pa je več kot polovico prispevala zbiralna akcija, ki jo je spodbudil svet za družbeno aktivnost žensk pri celjski socialistični zvezi, skoraj enak delež je prispeval sklad za modernizacijo celjske bolnišnice, svoj prispevek pa je dal tudi tozdravstvenega varstva žena.

Ce upoštevamo, da bodo sedaj odpadli stroški za prevoze bolnic in nosečnic na pregledu v Maribor, se bo ultrazvok aparat v celjski bolnišnici amortiziral že čez tri leta. Pa to je samo ekonomska računica, ki tudi ni popolna, saj vanjo niso vključeni vsi zasebni stroški bolnic in nosečnic. Morda enako pomembno, če ne celo bolj, pa je dejstvo, da bodo ženam iz celjske regije sedaj omogočeni številnejši in bolj sistematični pregledi z ultrazvok aparatom, brez dolgotrajnega čakanja in napornih voženj v Maribor.

Predvsem gre torej za pomemben dosežek v opremljenosti celjske bolnišnice, ki bo omogočal še boljše

zdravstvene storitve in rezultate pri zdravstvenem varstvu naših žena in novorojenčkov. In končno! Medicina odkriva skoraj dnevno vedno znova nova področja uporabe ultrazvoka v diagnostiki, tako v interni medicini, kot v kirurgiji, pa nevrologiji, urologiji in drugod. Mimogrede še podatek: lansko leto je moralo v Maribor na pregledu 450 žensk iz celjske regije, približen strošek za prevoz bolnice z rešilcem pa se giblje tudi okrog 1800 dinarjev!

Pobuda sveta za družbeno aktivnost žensk pri celjski SZDL se je ob razumevanju sklada za modernizacijo celjske bolnišnice srečno uresničila. Že pred dvema letoma je bila uspešno uresničena tudi pobuda za nakup mamomata - aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojkah. Vsekakor lahko računamo, da bosta omenjeni svet, pa tudi koordinacijski odbor za načrtovanje družine pri OK SZDL Celje, ki je imel svojo 11. redno sejo kar v celjski porodnišnici, spodbudila še kakšno akcijo za izboljšanje zdravstvenega varstva naših žena in otrok-novorojenčkov.

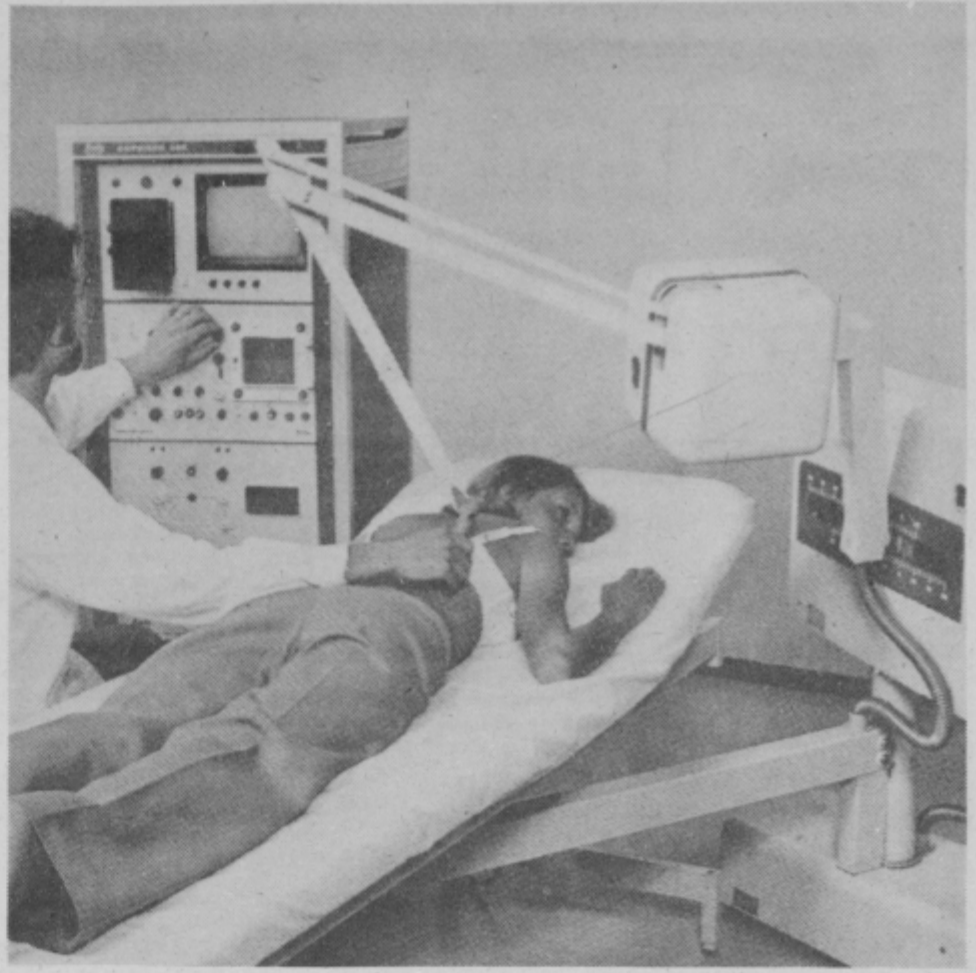
Letos imamo enkratno priložnost, tudi zaradi Mednarodnega leta otroka, da takoj preverimo, kako smo opremljeni v zdravstvu pri skrbi za najmlajše - novorojenčke. Po podatkih dr. Jane Barič se v Celju ne moremo pohvaliti, da nam ni treba še veliko storiti na področju zdravstvenega varstva novorojenčkov. Ne mislimo biti plat zvona, toda le nekaj dejstev, ob katerih se moramo zamisliti in ukrepati!

V Celju se letno rodi kakšnih 3000 otrok, od tega okrog 200 s težo pod 2500 gramov. Torej gre za nizko porodno težo! Od teh 200 novorojenčkov sta dobri dve tretjini nedonošenčkov, torej bitjice, ki se rodijo pred 37. tednom. Najmanj 30 odstotkov le-teh potrebuje posebno nego, vzrejo v izoletah - inkubatorjih. V Celju imamo trenutno samo en sodoben inkubator, eden je naročen, dva pa sta zastarela. Lani smo na ljubljansko kliniko morali prepeljati 24

novorojenčkov-nedonošenčkov in še 43 zaradi zlatence. Če bi v Celju imeli vsaj še en aparat za obsevanje zaradi zlatence - stane mimogrede poldrug star milijon, in tri sodobne izolete - inkubatorje, kar bi stalo skupaj okrog 60 milijonov starih dinarjev, potem bi v domači oskrbi celjske bolnišnice ostala lahko najmanj polovica lani v ljubljanski klinični center odpremljenih novorojenčkov. To pa je ogromno! To pomeni 35 do 40 novorojenčkov, ki ostanejo pri svojih mamicah v najzgodnejši dobi svojega življenja. To pomeni prav toliko mamice, ki se jim ni treba odtrgati od svojih pravkar rojenih otrok! To pomeni ravno toliko očetov! Pa to pomeni tudi ravno toliko babic in dedkov!

Ali sploh ob tem še moramo razmišljati o nujnosti ukrepanja?

MITJA UMNİK

POGIN RIB V SAVINJI IN NEURJE S TOČO

DO KDAJ NEODGOVORNO?

Živelj v Savinji umira zaradi malomarnosti človeka

DRUGIČ PRIZADET ŠENTJUR Z OKOLICO

Zadnje neurje, ki je divjalo po treh občinah celjskega območja je znova najbolj prizadelo šentjursko občino oz. natančneje krajevno skupnost Šentjur Center, KS Šentjur okolica, KS Gorica pri Slivnici in KS Loka pri Žusmu. V torek zjutraj je bila izredna seja razširjenega Izvršnega sveta občine Šentjur, kjer so posredovali zbrane podatke o nastali škodi med zadnjim neurjem s točo. Martin Aužner, načelnik Ob-

činskega štaba za civilno zaščito:

»Zadnje neurje je bilo močnejše, kot prejšnje. Poškodovani so bili vsi elektroenergetski viri, ceste, vodovodi, gospodarska poslopja in stanovanjske hiše. V KS Šentjur Center je bilo poškodovanih 54 stanovanjskih hiš in 14 gospodarskih poslopij, v KS Šentjur okolica 57 stanovanjskih hiš in 27 gospodarskih poslopij, v KS Gorica pri Slivnici telovadnica, šola, skladišče in pet stanovanjskih hiš ter v KS Loka pri Žusmu dve skladišči, stara osnovna šola, nov gailski dom, 7 stanovanjskih hiš in 3 gospodarska poslopja. Poškodovanih je tudi pet organizacij združenega dela - Elegant in Toper manj, huje pa Tolo, Alpos in Lip Bo-

hor. Gre za zalitje z vodo in odkrivanjem ostrejša. Škoda na družbenih objektih je 2 milijona 257 tisoč 500 din, v KS Šentjur Center milijon 552 tisoč 465, v KS Šentjur okolica tri milijone 509 tisoč 560, v KS Gorica pri Slivnici 147 tisoč in v KS Loka pri Žusmu 270 tisoč. V to škodo pa niso vštete poškodbe poljščin, cest, vodovodov in vsega ostalega.»

V celjski občini je bilo najhujše v Bukovžlaku, kjer je močno narasel potok Ložnica, zaradi zamašitve popustov pod javnimi cestami pa je voda iz potočne struge poplavlila travnike, vrtove in spodnji del Bukovžlaka s šestimi kmetijami. V nekaterih kletih je voda dosegla višino tudi pol metra. Narasli hudourniki so povzročili oviranje prometa na cesti Celje-Radeče v Udmatu, na cesti Šentrupert-Mozirje v Šmartnem, na cesti Velenje-Slovenj gradec v Paki, na cesti Arja vas-Velenje v Veliki Pirešici in cesti Celje-Rogatec v Prožinski vasi in Vrbenem ter v Podčetrtku in Pod-sredi.

Tako so odšli povsod v akcijo člani gasilskih društev, enot civilne zaščite in drugi, da bi rešili, kar se rešiti da oz. da bi preprečili še večjo škodo.

dobčinsko, ki se po zamudi ustanovi še to jesen, velike naloge, pri čemer jim bo treba dajati tudi stalne pobude in možnosti za celovitejšo in bolj čvrsto vključevanje v vse planske dokumente naslednjega srednjeročnega obdobja.

Pa še nekaj kritičnih pripomb in poudarkov:

- bolj medobčinska oziroma regijska priprava gradiva

- boljše opredelitev ciljev posvetovanja in ukrepov

- več dinamike v delo delegatov in delegatskih skupščin za zaposlovanje, še posebej znanja za obvladovanje celovite problematike zaposlovanja, saj le-to ni več le skrb za peščico nezaposlenih, ampak gre za uresničevanje vseh temeljnih kadrovskih ciljev v naši družbi, ki so istočasno temeljni vzvodi za večjo produktivnost dela, za hitrejši družbeni napredek v celoti.

- pogrešali smo predstavnike skupnosti za zaposlovanje iz občin Laško in Celje ter predvsem iz gospodarstva.

MITJA UMNİK

traj je prišlo do izliva vode iz deponije sadre v Bukovžlaku, katera je odnesla s seboj usedline piritnih ogorkov po odtočnem kanalu v potok Ložnico, ta pa preko Hudinje in Voglajne v Savinjo, kjer je povzročila pogin rib.»

To so skopi podatki iz depeše, ki so jo pripravili pri Upravi javne varnosti v Celju. Situacija pa je mnogo širša in bolj žalostna, saj so mrtve ribe plavale celo pri Radečah! Strokovnjaki pravijo, da je letošnji pogin rib v Savinji hujši, kot je bil tisti maja 1977! Takrat so obljubili, da do tega ne bo prišlo več, žal pa se je stvar ponovila in to v močnejši obliki. Ljudje so ogorčeni! V nedeljo so v laški občini praznovali, kajti imeli so svoj občinski praznik. Vsa sreča je, da se praznovanje ni sprevrglo v demonstracijo, saj je bil v Laškem žalosten pogled na ribe, ki so po Savinji tokrat za spremembo plavale mrtve.

V ponedeljek zvečer se je sestal Izvršni odbor Ribiške družine Celje in njen predsednik Franc Vitanc je povedal:

»Po prvih ocenah ima naša družina s tem poginom za okoli 600 tisoč din škode, verjetno pa prej več, kot manj. Natančna številka bo znana prihodnji ponedeljek, 9. julija, ko bo ob 16. uri v hotelu Jadran v Radečah tiskovna konferenca, katero sklicuje Ribiška zveza Slovenije. Vabljeni so tri ribiške družine Celje, Laško in Radeče, torej tiste, ki so bile ob zadnjem dogodku prizadete. Sami smo dali na lastne stroške napraviti dvojno inventarizacijo Savinje, ki bo služila za ugotavljanje stanja v vodi. Gre za strokovni poseg v vodo in ugotovitev stanja v njej. Letos bomo napravili natančne analize vseh voda na celjskem območju, tako da bo vodni kataster vseboval vse podatke o površinah vod, pogojih za naselitev rib, vlaganju itd. Ob tem moram povedati, da so ribiči pozdravili pripravljenost Cinkarne, ki je povzročila to tragedijo, da se pogovarjajo o odškodnini in iskanju možnosti, da se takšne stvari v bodoče ne bi več dogajale.»

Sicer pa samo toliko: ne gre toliko za denar in škodo, kot gre bolj za to, da smo umrtvili nekaj, kar potrebujemo in kar nam lepša življenje. Žal pa naše reke postajajo smrdljivi in strupeni kanali, ki niso niti v okras še manj pa v ponos

TONE VRABL

KADROVSKA POLITIKA IN ZAPOSLOVANJE

ŠKARJE NEUSKLAJENOSTI

Posvet v Dobrni: poskus, priti dlje od ugotovitev!

Presekati »začarani krog« uresničevanja politike zaposlovanja, se udeležencem posvetovanja o zaposlovanju v Dobrni prejšnjo sredo ni posrečilo. Takšen namen bi bilo tudi sicer težko uresničiti, ker je prezahteven, vendar kaže pohvaliti poskus, da bi na tem področju prišli dlje od ugotavljanja stanja.

Posvet so organizirali kar štirje: medobčinska sveta SZDL in sindikatov, svet občin celjskega območja in medobčinska skupnost za zaposlovanje. Pomemben je še delež Medobčinske gospodarske zbornice Celje, katere predsednik dipl. ing. Miro Jančigaj je imel na posvetu zelo zanimiv referat.

Čprav je posvetovanje ponovno osvežilo aktualne probleme kadrovskega planiranja in kadrovske neusklajenosti med potrebami in možnostmi - škarje neusklajenosti se tudi na celjskem

območju vse bolj odpirajo, pa vendar še ni moglo dati dovolj takojšnjih in konkretnih pobud za spremembo neustrezne kadrovske in zaposlovalske prakse.

Dejansko je obravnavana problematika zaposlovanja izredno kompleksna, nepovezanost na celjskem območju tudi pri njenem obravnavanju (to sicer ni izjema v slovenskem merilu!), pa nepovezanost med vsemi dejavniki v procesu uresničevanja kadrovske politike za potrebe združenega dela, sta gotovo dva izmed glavnih razlogov za dokaj mlahaovo obravnavanje zaposlovalskega področja v celoti in na vseh ravneh.

Ostrina problema prakse pri zaposlovanju se kaže še zlasti v razhajanju med kadrovskimi plani potreb združenega dela in občinskimi resolucijami razvoja, tako v tekočem srednjeročnem obdobju kot prej. In nič dobre-

ga se nam ne obeta v prihodnje!

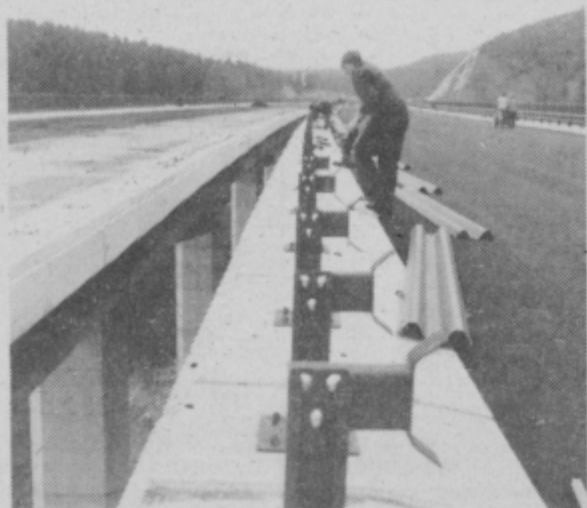
Potrebe po kadrih še vedno izkazujejo polovico potreb po ozkih profilih poklicev, torej po priučeni in nekvalificiranih delavcih. Pri tem nas še posebej lahko skrbi dejstvo, da se od leta 1976 takšen slab kvalifikacijski sestav novih zaposlitev sploh ne spreminja, torej ne boljše!

Po mnenju mnogih predstavnikov občin celjskega območja je bilo posvetovanje nujno in aktualno, saj je dokaj tehtno opozorilo na še vedno prelahkotno, ne bomo rekli neodgovorno, pač pa preveč površno obravnavanje kadrovskih vprašanj v združenem delu, pri čemer so, žal, ob gospodarskih naložbah prav kadrovski plani v njihovi izraziti senci.

Vsekakor čakajo sedaj na novo samoupravno organizirane občinske skupnosti za zaposlovanje, pa tudi me-

MONTANA ŽALEC

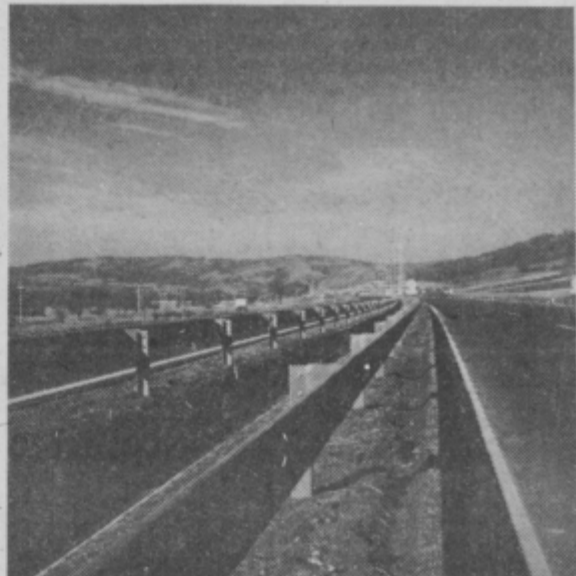
SMELOST - POROK ZA NAPREDEK

Takole so montirali ograje na avtocesti Vrhnika-Razdrto.

Mnogokrat se je treba na različne načine predstaviti poslovnim sodelavcem in drugim, ki bodo to šele postali. Posnetek je s celjskega sejma obrti.

Pogled na del avtoceste Beograd-Niš. Ljudje s celjskega območja se včasih vozimo po tej cesti, pa niti ne vemo, da so ograje nastajale v dolini zelenega zlata.

BOGATE ZALOGE BENTONITOV

Površinsko rudarjenje, ki zajema izkoriščanje nekovin je najstarejša dejavnost s katero se ukvarja žalska Montana. Tuf še zlasti potrebujejo naše cementarne in po njem je vedno večje povpraševanje. Še večje pa je povpraševanje po bentonitih, saj njihova uporaba narašča tako rekoč iz dneva v dan. Velika možnost za prodajo bentonitov je v zahodni

Evropi. Predvsem zaradi tega, ker ležišč tovrstnih rudnin ni nikjer v srednji in severni Evropi. V Zaloški Gorici, kjer se s površinskim rudarjenjem ukvarjajo že vrsto let, so menda izredno bogata ležišča teh rudnin in treba si bo prizadevati, da bodo zagotovili potrebni denar za nadaljnje raziskave za log bentonitov in tufov na tem področju. Na eni izmed zadnjih sej izvršnega sveta žalske občinske skupščine je beseda tekla

prav o tej nalogi, pred katero stoji kolektiv žalske Montane. Del denarja za raziskave naj bi prispevala republiška raziskovalna skupnost in to na pobudo slovenskega komiteja za energetiko. V kolikor bi imela raziskovalna skupnost dovolj posluha za vse to, potem ne bi bilo nikakršnih problemov v zvezi z bančnimi posojili. Delovna organizacija Montana se med drugim ukvarja tudi z izkoriščanjem naravnega kremen-

čevega peska, vse to pa je potem vezano na postransko dejavnost kot na primer storitve pri sondiranju in preizkušanju tal za različne gradnje, ob vsem skupaj pa seveda ne gre pozabiti na elektro strojna dela na napravah za rudarjenje in drugo.

ZA VARNOST NA NAŠIH CESTAH

Dejavnost druge Montanine temeljne organizacije združenega dela je zadnje čase iz leta v leto večja. TOZD KOVINSKA OPREMA Liboje se ukvarja s specializirano proizvodnjo opreme za ceste, avtoceste in ostale komunikacije. Gre v glavnem za izdelavo in montiranje različnih vrst ograj za pešce, proti snežnim zametom, izdelavo sistemov montažno armiranje zemlje, gradnjo nasipov in drugo. Vse ograje na avtomobilski cesti Vrhnika-Razdrto so rezultat pridnega dela delavcev Montane, oziroma sedanjne TOZD Kovinska oprema. Omeniti velja še ograje na avtocesti Hoče-Arja vas, pa Surčin Beograd in Beograd-Niš, sicer pa bi bilo preveč če bi hoteli naštetih prav vse. Montana je opremila mostove čez Donavo med Beogradom in Novim Sadom, pa v Smederevu, mostove na Dravi... V spisek pomembnih delovnih zmag velja uvrstiti ureditev ankaranskega križišča, ter dela pri opremljanju akumulacijskega jezera na Pivi v Bratinju v Črni Gori, kjer je eden izmed največjih jezer v Evropi. Zanimiv je podatek, da so samo za avtocesto Vrhnika-Razdrto porabili 2500 ton različnih materialov in okrog štirideset ton vijakov. Marsikoga bo verjetno zanimalo, koliko ograj

lahko v osmih urah izdelajo v tej temeljni organizaciji. Odgovor je presenetljiv: Kar okrog 3000 metrov, medtem ko jih lahko dnevno montirajo okrog 1500 metrov.

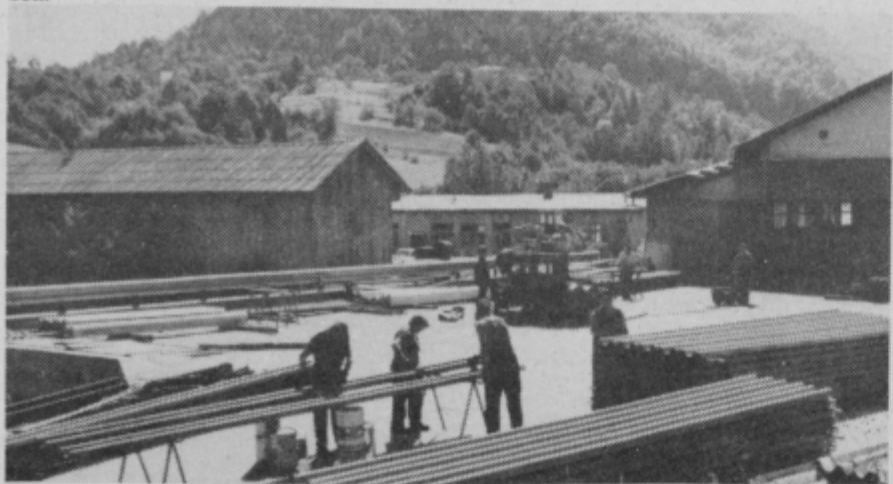
SODELOVANJE Z ŽELEZARNO JESENICE

Brez dvoma o takih uspehih ne bi mogli pisati, če Montana ne bi zgle-

dno sodelovala z Železarno Jesenice, ki je glavni dobavitelj reprodukcij-skega materiala. Seveda bi lahko pisali tudi o nekaterih težavah, te pa se pri delu vedno in povsod pojavljajo. Včasih tudi kot odraz objektivnih težav. Dejstvo pa je, da se ob primerni smelosti delavcev te zanimive delovne organizacije iz žalske občine, obetajo še lepši časi.

V Zaloški Gorici so ležišča bentonitov in tufov. Gre za rudnine, katerih uporabnost je iz leta v leto večja. Raziskave bodo pokazale, da so tu še bogata nahajališča.

Posnetek je bil napravljen v TOZD Kovinska oprema v Libojah. Tudi tu se pričinja akcija za varnost na naših cestah.

ŽELEZARNA JESENICE je v kooperaciji z Montano po obsežnem raziskovalnem delu osvojila proizvodnjo cestne ograje za normalne, hitre in avtoceste. Konstrukcija ograje predstavlja moderno zaščito potnikov in vozil, poleg tega pa je skonstruirana tako, da poleg zaščitne funkcije omogoča enostavno vzdrževanje.

7. JULIJ – PRAZNIK OBČINE ŽALEC

ŠE PRED LETI NA REPU, DANES NAD REPUBLIŠKIM POPREČJEM

NEKDAJ ZALIV PANONSKEGA MORJA

Morda za začetek najprej nekaj zemljepisnih podatkov, ki bodo dobrodošli tudi prebivalcem žalske občine. Okrog 250 kvadratnih kilometrov meri ozemlje današnje občine Žalec. Če bi žalsko občino razdelili v naravno zemljepisne enote, bi lahko govorili o Spodnji Savinjski dolini s hribovskimi obrobami, srednjem delu doline Bolske, spodnji dolini Motnišnice ter južnem in vzhodnem delu dobroveljske planote. Pozabiti seveda ne gre na osamljeni kras med Goro Oljko in doline Pirešice, pa na galicijsko področje vulkanskih kamnin ter na razvodni del Dobrnškega podolja. Dolina je nastala v terciaru, ko so v njo segali zalivi Panonskega morja, njegove usedline pa so odložene na južnem gričevnatem obrobju. Sama dolina je verjetno nastala v kvartaru. Debele plasti prodaja je v ledeni dobi odlagala Savinja od Letuša pa vse tja do Levca. O vsem tem bi seveda lahko še na dolgo in široko pisali, vendar to ni naš namen.

TITO SE NI ZMOTIL

Morda zdaj nekaj besed o novejši zgodovini Savinjske

doline. Tu se je takoj po drugi svetovni vojni razvilo močno razredno gibanje delavcev. Še zlasti v rudarskih Libojah in Zabukovici ter kmalu za tem tudi v Preboldu. Zanimivo je, da so se zabukovski rudarji že leta 1922 pridružili splošni rudarski stavki v Jugoslaviji. Žarišča delavskega boja so bila kulturna prosvetna društva Svoboda. Svobodo so v Zabukovici ustanovili že leta 1921, osem let za tem v Libojah, ko pa so oblasti razpustile Svobode, so delavci na tem območju ustanovili Vzajemnost. Kot podružnico potem še v Preboldu. Omeniti velja tudi društva kmečkih fantov in deklet, ki so delovala skoraj v vseh večjih krajih današnje žalske občine in so imela pomembno vlogo med kmečkimi množicami.

Vse tja do nemške okupacije. In že smo pri organizatorjih ilegalnih organizacij Komunistične partije. Prvi je s tem pričel narodni heroj Slavko Šlander, ki je že leta 1932 ustanovil celico v Gotovljah, ter tri v Preboldu, kjer je bil tudi krajevni komite. Ob vrnitvi nekaterih članov preboldske organizacije iz zaporov, so v tem kraju ustanovili kar pet celic, leta 1937 pa tudi svojo tehniko. Nove partijske celice so se potem rojevale v Zabukovi-

Žalec z novim mestnim jedrom spreminja svojo podobo. Postaja sodobno mesto. Še nekaj let nazaj o takšnem razvoju ni sanjalo mnogo ljudi.

Zares lep je pogled na osnovnošolski center v Žalcu, ki so ga svečano odprli lansko leto. Tu so tudi prostori osnovne šole s prilagojenim učnim programom, tako da lahko mirno trdimo, da je objekt pridobitev za vso občino in ne samo za Žalec. V sodobni telovadnici se zadnje čase odvijajo zanimive kulturne in športne prireditve.

ci, Libojah, Zalcu, v Prekopi in na Vranskem.

Prvič so delavci organizirano nastopili, ko so bile volitve delegatov v delavsko zbornico. To je bilo leta 1933. Ni naključje, da je takrat zmagal delegat tako imenovane rdeče liste Franc Hribar. Znano je protivojno zborovanje na Zvajgi nad Preboldom leta 1936 in istega leta solidarnostna stavka preboldskih tekstilnih delavcev. Leta 1938 je bila v Šmiglovi zidnici nad Grajsko vasjo prva konferenca Komunistične partije Slovenije, ki se je je udeležil tudi generalni sekretar Josip Broz Tito, leto dni kasneje je bila v Prekopi okrožna partijska konferenca, na kateri sta bila tudi Edvard Kardelj in Miloš Zidanšek... V različnih akcijah, ki jih je organizirala takratna Komunistična partija ter v ilegalnih organizacijah so včasih sodelovali partijski inštruktorji Aleš Bebler, Tončka Čeč, Dušan in Sergej Kraigher, Franc Leskošek, Miha Marinko in drugi.

Potem se je uresničilo tisto, kar je Tito napovedal že

tudi v Šmiglovi zidnici. Okupator je prišel tudi v Jugoslavijo. Toda v Savinjski dolini so bili napredni ljudje na to pripravljani. Že 24. julija 1941 so pri kmetu Krušču med Migojnicami in Kasazami ustanovili I. Savinjsko četo. V drugi polovici avgusta 1941. leta sta del Savinjske in Revirske četa napadli zabukovski rudnik... Kmalu po tistem je nastal štajerski bataljon. Komandant je bil Franc Rozman-Stane. 1. septembra 1942. leta so na Dobrovljah ustanovili četrto operativno cono, ki je potem vse do osvoboditve vodila vojaške akcije na Štajerskem. Med NOB je v žalski občini sodelovalo 1539 borcev, 311 terenskih aktivistov in 622 zaupnikov. Kar 379 borcev je darovalo svoje življenje za svobodo. Za življenje tistih, ki hočejo živeti. Za bodoče rodove. Za to, da danes živimo, tako kot živimo. Tako kot sami hočemo, toda današnje hotenje ima svoje kralje prav v teh junakih.

Nadaljevanje na 14. strani

Savinjska dolina, zeleno zlato... Dolga leta je hmelj res bil zeleno zlato, potem so nastopili slabši časi, razmere na svetovnem trgu pa so se sedaj popravile in hmeljarstvu se zopet obetajo lepši časi.

40 Odstotno zaostajanje za Slovenijo

Družbenoekonomski razvoj občine Žalec, piše predsednik žalskega Izvršnega sveta Jože Jan, je še zlasti po letu 1970 in še posebej po letu 1974 dosegel najhitrejšo rast. Še do leta 1970 je žalska občina glede na posamezne kazalce razvoja zaostajala za povprečnim razvojem SR Slovenije za trideset do štirideset odstotkov. Takrat tudi ni bilo nobenega dvoma več, da je občinsko gospodarstvo glede na strukturo, zastarelost tehnologije, upadanje števila zaposlenih, nizko produktivnost in preskro-

mne naložbe izvor socialnega razlikovanja. To pa seveda povzroča slabe posledice na področju družbenih dejavnosti, in še posebej področju osebnega in družbenega standarda delovnih ljudi in občanov. Leto 1970 pomeni zaradi teh ugotovitev preokretnico pri usmeritvi celotne aktivnosti v občini.

Predvsem v to smer, da odpravijo nekatera žarišča socialnega razlikovanja ali pa jih vsaj omilijo. Skratka osnovni cilj, ki so si ga zadali, je bil v zagotovitvi čim hitrejšega gospodarskega razvoja ter razvoja družbenega standarda, da dvigov rezultatov gospodarjanja na poprečje republike niti ne ome-

njamo. Mirno lahko že sedaj zapišemo, da so vse te cilje do danes v žalski občini že uresničili. Zaslugo za to ima prav gotovo sleherni delavec v občini, vsak občan...

Poglaviti gospodarski dejavnosti v žalski občini sta tudi danes industrija in kmetijstvo. Za industrijo je še vedno značilna njena razdrobljenost po strokah in nasejih, za kmetijstvo pa pridelava hmelja in živinoreja. Razumljivo je, da osnovni temelji načrtovanega srednjeročnega in dolgoročnega razvoja izhajajo iz nekaterih prednosti, ki jih ima ta občina. Mislimo na hitri razvoj kmetijsko predelovalne industrije ter intenzivno kmetijsko proizvodnjo, ter na industrijo, ki bo sposobna izkoristiti železnico, hitro cesto ter plinovod. Seveda ima pomembno vlogo tudi vedno večja kvalifikacijska struktura zaposlenih. V Žalcu seveda ne bodo smeli pozabljati na dopolnjevanje z industrijo sosednjih občin, pomembne uspehe so že dosegli pri razvoju trgovine in gostinstva, medtem ko bo treba še precej storiti pri turizmu. Kljub temu, da je določen skok naprej čutili zadnja leta tudi na tem področju.

Večji uspehi kot v regiji in republiki

Leta 1974 že ni bilo več takšnih zaostankov za republiškim poprečjem kot leto, dve, prej. Glede na družbeni proizvod na zaposlenega, je občina Žalec zaostajala le še za okrog tri odstotke. Takrat so si zastavili dve pomembni logi. Prva je bila v dvigu nizke akumulativnosti nekaterih delovnih organizacij, druga pa je zajemala resno, strokovno delo na področju nosilcev gospodarstva. Med prve so sodile vse tiste, ki so v letih 1971 do 1973 bile v procesu sanacije ter preusmerjanja modernizacije. Omeniti velja Zarjo Petrovče, Gradnjo, Ferralit, Sismo, Juteks in Montano iz Zalca, pa MIK iz Prebolda, Keramično industrijo Liboje, Inde Vransko, Avtoprevoz iz Šempetra ter Garant s Polzele. Med nosilci žalskega gospodarstva seveda ne moremo mimo Hmezada, Tekstilne tovarne Prebold, polzelske tovarne nogavic, Sipa iz Šempetra, trgovine in gostinstva. Za prav vse delovne organizacije so bile naloge določene zelo natančno in konkretno, skupni cilj vsega pa je bil: 10 Odstotna realna rast družbenega proizvoda. To pa je lahko pogojevala le zvečana produktivnost dela in sredstev, sodelovanje z znanstveno raziskovalnimi inšti-

trideset odstotkov in je bil kar za enajst odstotkov višji kot v regiji in republiki. Že takrat je nastopila nova težava, ki še danes tare žalske gospodarstvenike. Premalo naložb je bilo, premalo razvojnih in naložbenih programov ter pomanjkanje kadrov s področja analiz in načrtovanja. Naložbe so se naslednje leto vendarle povečale. V Žalcu je zrastle veleblagovnica NAMA, v Preboldu hotel, medtem ko je v industriji še vedno vladalo pravo zatišje. Tega leta je bila ugodna tudi izvozno uvozna bilanca. Izvoz je presegal uvoz kar za dobre tri in pol milijone ameriških dolarjev.

Vseeno pa je bila realna rast družbenega proizvoda za skoraj tri odstotke nižja od načrtovane in še vedno je bilo kritično z razširjeno reprodukcijo žalskega gospodarstva.

Ena najbolj uspešnih gospodarskih let zadnje čase je bilo leto 1977. V občini so dosegli visoke nominalne rasti posameznih kategorij in razumljivo, tudi visoke realne rasti. 10,2 odstotno realno rast družbenega proizvoda so dosegli tega leta. Struktura naložb kljub vsemu še ni zagotavljala bistvene širitve materialne osnove žalskega gospodarstva, ni je tudi lani in kot izgleda je še letos ne bo. Leta 1977 se je močno poslabšala tudi izvozno uvozna bilanca, saj z izvozom pokrili le 90 odstotkov uvoza, medtem ko so bile izgube zares minimalne. Med pomembnimi akcijami leta 1977 ne smemo pozabiti izdelavo razvojnega in akcijskega programa nalog za pospeševanje drobnega gospodarstva. Tudi lansko poslovno leto so v občini dobro zaključili, saj ni z izgubo poslovala niti ena temeljna organizacija združenega dela, značilne so bile zadovoljive nominalne in realne rasti po-

sameznih kategorij, res pa je, da je bilo precej tozgov, ki so poslovali na meji rentabilnosti. Posledice so se že pokazale v letošnjem četrtletju, čeprav je res, da ne gre za kritično visoke številke.

Vseeno pa ne moremo mimo ene izmed bistvenih težav.

Opozoriti je namreč treba na izredni padec produktivne sposobnosti gospodarstva, saj sta dohodek in osebni dohodek obremenjena do take mere, da je vprašljiva že sama enostavna produkcija. In še nekad velja omeniti. Že leta nazaj govorijo v občini o prestrukturiranju gospodarstva. Resnici na ljubo - predvsem govorijo.

Pohišvena industrija Garat mehanizirana tovarna pohi-

sameznih kategorij, res pa je, da je bilo precej tozgov, ki so poslovali na meji rentabilnosti. Posledice so se že pokazale v letošnjem četrtletju, čeprav je res, da ne gre za kritično visoke številke.

Vseeno pa ne moremo mimo ene izmed bistvenih težav.

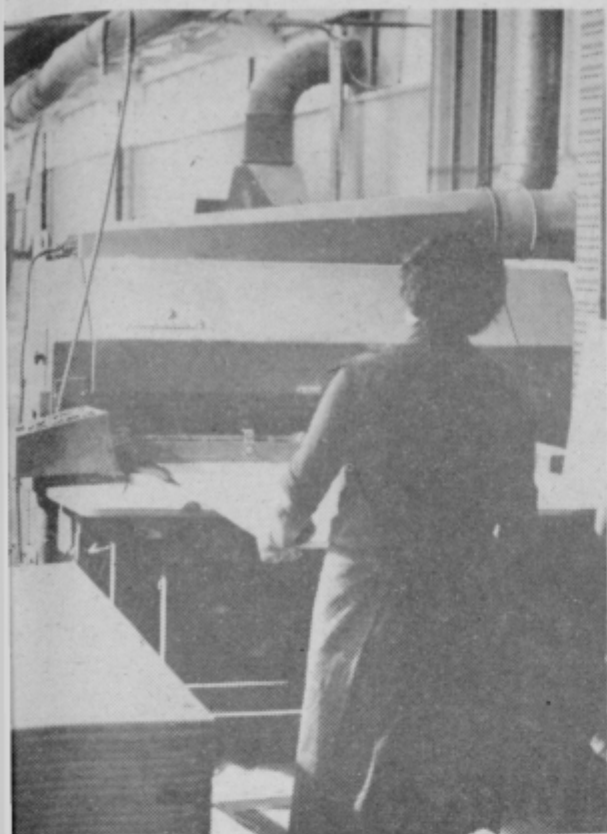
Opozoriti je namreč treba na izredni padec produktivne sposobnosti gospodarstva, saj sta dohodek in osebni dohodek obremenjena do take mere, da je vprašljiva že sama enostavna produkcija. In še nekad velja omeniti. Že leta nazaj govorijo v občini o prestrukturiranju gospodarstva. Resnici na ljubo - predvsem govorijo.

JAVNA TELEFONSKA GOVORILNICA - V trgu Braslovče so pred dnevi postavili javno telefonsko govornico. Sredstva zanjo so v celoti zbrali občani sami. To je prva javna govornica v žalski občini.

Dobra tehnološka opremljenost je pomembna za razvoj vsake tovarne. Tega se dobro zavedajo tudi v tovarni kmetijskih strojev SIP Šempeter. Tu so pred dnevi položili temeljni kamen za gradnjo nove tovarne, prve stroje pa so že začeli prodajati na Kitajsko.

Polzele je lani slavila srebrni jubilej. Danes je to visoko ki precej svojih izdelkov tudi izvaža.

SMOLA Z NALOŽBAMI

Ča bi hoteli napraviti nekatere ocene izvajanja družbenega plana občine Zalec v obdobju 1976 do 1980, potem seveda nikakor ne moremo mimo dejstva, da so se temeljni cilji srednjeročnega plana občine oblikovali v precej drugačnih razmerah kot vladajo sedaj, pravi načelnik za gospodarstvo pri SO Zalec Jože Cerovšek. Še posebej pa nihče ni mogel predvideti mnoge spremembe, zunanega vpliva. Mislimo na energetske krize, deficit plačilne bilance in visoko stopnjo inflacije. Med notranjimi dejavniki ne moremo mimo nezadostne samoupravne organiziranosti družbe, dolgoročnih strukturnih problemov v gospodarstvu in družbenih dejavnostih, problemov pri zaposlovanju in drugega. V vsem tem je treba iskati vzroke, da nekatere cilje po vsej verjetnosti v občini ob zaključku tega srednjeročnega obdobja ne bodo uresničili. Res pa je, da nekatere naloge srazmerno dobro izvajajo, vendar bo za celotno rešitev potreben daljši čas. Sem sodi uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na vseh področjih družbene reprodukcije. Prav tako stalno izboljševanje življenjskega standarda delavcev in občanov ob krepitvi družbenega standarda, stabilnejši gospodarski razvoj, skladnejši odnosi med obsegom in strukturo porabe, uresničevanje družbeno dogovorjene kadrovske politike, intenzivnejše vključevanje v mednarodno delitev dela, krepitev obrambne sposobnosti in drugo. Uresničevanje teh ciljev pogojuje realna rast družbenega proizvoda 10,2 odstotka, rast produktivnosti dela po stopnji okrog osem odstotkov, dva do tri odstotna rast števila zaposlenih ter 22-odstotni delež družbenega proizvoda za vlaganje v osnovna sredstva gospodarstva. Iz doslej zapsanega lahko ugotovimo, da so dosednji kvantitativni rezultati izvajanja srednjeročnega načrta dokaj ugodni, ob vsem skupaj pa vendarle ne smemo pozabiti preseganja načrtovanih stopenj zaposlovanja, slab izvoz, nizek odstotek uresničenih naložb, neusklajeno gibanje rasti osebne dohodka s stopnjo rasti produktivnosti, preveliko odvisnost razširjene reprodukcije zlasti od bančnih virov ter padanja deleža industrije v družbenem proizvodu celotnega gospodarstva. Še enkrat opozorimo na neusklajeno gibanje skupne, splošne in osebne porabe z rastjo

družbenega proizvoda ter neaktivnost na področju združevanja dela in sredstev kot osnovi za uresničevanje nekaterih prednostnih nalog tega obdobja. Že nekajkrat smo opozorili na prenizko stopnjo realizacije naložb. Kje je treba iskati vzroke za to?

Jože Cerovšek pravi, da združevanje dela in sredstev še ni zaživel na vseh področjih gospodarstva, da je na voljo premalo lastnega denarja za naložbe in da je gospodarstvo preobremenjeno. Zaradi tega padata tudi akumulativna in reprodukativna sposobnost in kot izgleda bo tako tudi do konca tega planskega obdobja. Prav tako se po vsej verjetnosti ne bo izboljšala tudi kadrovska struktura zaposlenih.

JOŽE CEROVŠEK: POZORNOST PRESTRUKTURIRANJU GOSPODARSTVA!

Tudi v Zalcu že pripravljajo izhodišča razvoja občine za obdobje 1981 do 1985. Predvsem bo treba v novem srednjeročnem obdobju odpraviti vse dosedanje pomanjkljivosti, v ospredje pa bo morala priti kvaliteta gospodarjenja. Stopnja rasti družbenega proizvoda bo postala vedno manj pomembno merilo družbenoekonomskega razvoja. Treba si bo prizadevati za dvig kvalitete gospodarjenja v materialni bazi kot v družbenih dejavnostih. Predvsem za zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb. Prizadevati si bo torej treba za boljše zdravstveno stanje, socialno in materialno varnost, večje možnosti za razvoj osebnosti, intelektualne in kulturne usposobljenosti za delo in samoupravljanje. Že dosedanje srednjeročno obdobje in težave, ki so se porajale, daje slutiti, da se bo še okrepila inflacija, kar seveda otežkoča intenzivni in dinamični razvoj v naslednjem obdobju.

Ko opredeljujemo cilje občine v naslednjem srednjeročnem obdobju, seveda ne moremo mimo republiških ciljev. Pomembno mesto v bodoče zavzema prestrukturiranje gospodarstva in preusmeritev proizvodnje v tiste proizvode, ki vplivajo na ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva. Kriteriji za takšno preusmeritev so:

1. tehnološko intenzivna proizvodnja z visoko stopnjo avtomatizacije
2. usmeritev v izvoz
3. Proizvodnja z racionalnejšo porabo surovin in energije

4. Proizvodnja, ki ne onesnažuje okolje

5. Kvalitetnejša poraba in porazdelitev energije

6. Raziskovalna dejavnost v združenem delu

7. Intenzivnejši razvoj vseh oblik usposabljanja kadrov

8. Hitrejši razvoj informatike

9. Smotrno gospodarjenje s prostorom

10. Sanacija virov onesnaževanja

11. Gibanje OD v skladu z obsegom, kakovostjo in ustvarjalnostjo pri delu ter pri gospodarjenju s sredstvi

12. Izboljšanje organizacije dela, vodenja in pogojev dela. Glede naložb bo slej ko prej tudi za žalsko občino veljala ugotovitev, da ne smejo sloneti le na podjetniških željah, pač pa morajo upoštevati tudi narodno gospodarske kriterije, ki vrednotijo ekonomske, socialne, tehnično-tehnološke, prostorske, ekološke in druge vidike v daljšem časovnem obdobju ter hkrati omogočajo tudi racionalno porabo družbenih sredstev.

Da bi sredstva za naložbe družbeno smotrno namenili, bo treba med drugim zmanjšati delovno intenzivno in tehnološko manj zahtevno proizvodnjo, misliti na domače proizvodne dejavnike

in upoštevati dosežke domačega znanja.

POUDAREK RAZVOJU KOVINSKO PREDELOVALNE INDUSTRIJE

Kako naj bi bilo s prestrukturiranjem gospodarstva? Industrija bo vsekakor še v naprej ostala nosilec razvoja. Poudarek bo treba dati razvoju kovinsko predelovalne industrije, tekstilna industrija naj bi nadaljevala proces tehnološke modernizacije in avtomatizacije ter se hitreje prilagajala zahtevam domačega in tujega trga. Kmetijstvo se bo verjetno srečevalo s pomanjkanjem kvalitetnih zemljišč in misliti bo treba bolj kot doslej na pridobivanje novih zemljišč z melioracijami, ustvarjanje novih kompleksov v lastni proizvodnji, komasacijo zemljišč v kooperaciji in uvajanje nove tehnologije (tu bo imel pomembno nalogo Inštitut za hmeljarstvo). V gozdarstvu bodo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju namenili vso pozornost obnovi gozdnih površin, gradnji gozdnih cest ter kooperantskih odnosov. Izvoz okroglega lesa bi veljalo omejiti in doseči v povezavi z lesno industrijo višjo stopnjo predelave. Če

Še nekaj časa in obvoznica bo končno zgrajena.

Ingrad ne bo razširil temeljne organizacije združenega dela v Zalcu, potem bi bilo kar na mestu, ko bi v občini pričeli razmišljati o ustanovitvi manjše delovne organizacije, saj so potrebe v gradbeništvu v žalski občini iz dneva v dan večje. V zvezi s prometom in zvezami velja omeniti predvsem naloge Avtoprevoza iz Sempetra. Ta bo moral povečati svoj vozni park ter usposobiti servisno delavnico. O uspešnosti dosedanjega razvoja trgovine in gostinstva seveda ne gre dvomiti. Prav bi bilo, ko bi s procesi integriranja nadaljevali tudi v naprej. Pred kratkim se je gostinstvo v občini združilo, o prednostih te združitve pa smo v Novem tedniku že pisali. Omenimo naj le prizadevanja za enotno organizirano družbeno prehrano. Veliko pridobitev je bilo zadnja leta tudi na področju trgovine. Zapišimo le to, da bodo v žalski občini po vsej verjetnosti nadaljevali z gradnjo manjših lokalov, Zalec pa verjetno potrebuje trgovino z avtomobilskimi deli in avtomobilski salon.

LETA 1985 DP NA ZAPOSLENEGA 5200 AMERIŠKIH DOLARJEV

Če bi na hitro pregledali rezultate uresničevanja sred-

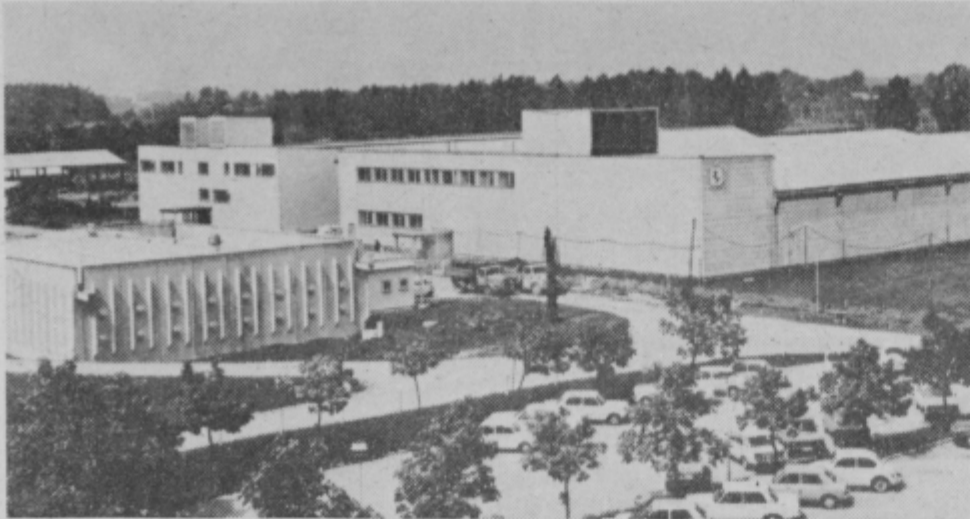
njeročnega plana 1976 do 1980, potem je kot na dlani, da bo treba vrsto nalog prenesti v naslednje obdobje.

Še posebej velja to za naložbe. Res je, da so v občini pričeli graditi vrsto objektov z zamudo (ali pa jih sploh še niso pričeli). Učinki teh naložb bodo občutni tako šele v naslednjem obdobju. Mislimo na primer na gradnjo nove Sipove tovarne, mlekarne, farme bekonov, razširitev proizvodnje Aera ter žalskega Juteksa. Če ob vsem skupaj pomislimo še na stopnje rasti družbenega proizvoda, kot jih predvidevamo v Jugoslaviji in Sloveniji, potem bi lahko rekli, da je občinska 10,2 odstotna realna rast družbenega proizvoda v naslednjem obdobju dokaj vprašljiva. Realne misli se ustavljajo pri številki osem do devet. Tudi zaradi energetske krize, ki se nadaljuje in ne nazadnje akumulativne in reprodukativne sposobnosti, ki še naprej upada. In če bo tako, potem bi lahko konec leta 1985 našel družbeni proizvod na prebivalca okrog 5200 ameriških dolarjev, če upoštevamo sedanjo povprečno stopnjo inflacije v Jugoslaviji. Za ilustracijo naj zapišemo še to, da je lani znašal družbeni proizvod na zaposlenega 3800 ameriških dolarjev.

Trgovina se je zadnja leta močno razvila. Zgradili so veleblagovnico NAMA v Zalcu ter blagovnico HMEZAD, na posnetku pa vidimo novo blagovnico Savinjskega magazina v Sempetru v Savinjski dolini.

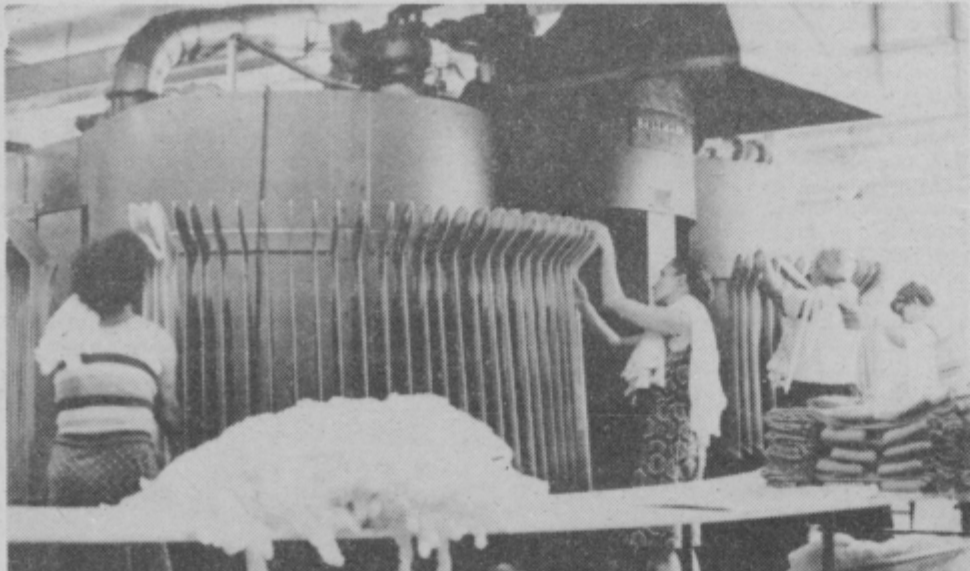
7. JULIJ – PRAZNIK OBČINE ŽALEC

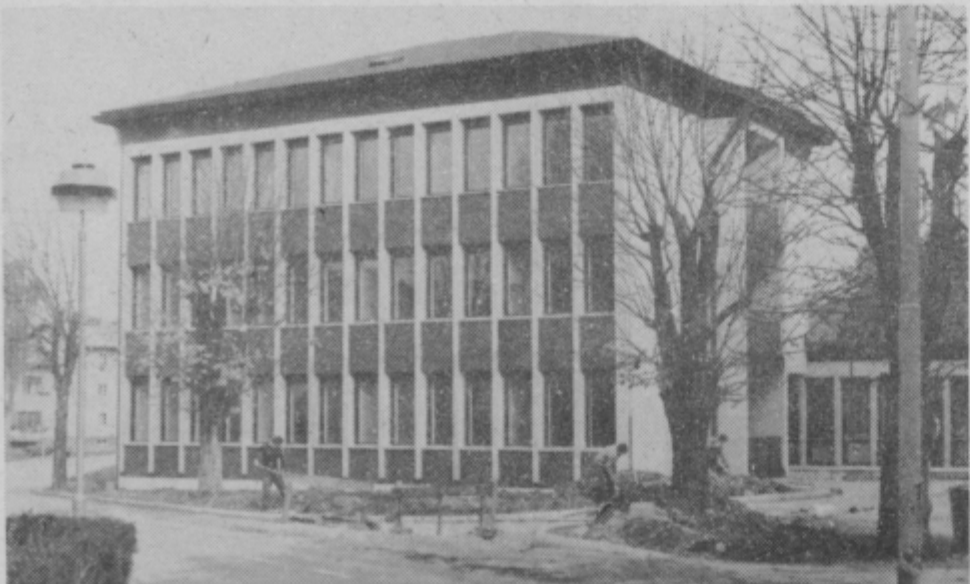
Kljub temu, da je preboldska tekstilna tovarna najstarejša pri nas, pa vsaj zadnja leta njena podoba tega ne kaže. Nastajajo novi obrati, boljša je tehnološka opremljenost, še vedno pa je nekaj strojev, ki v današnje tovarne ne sodijo. Ni to krivda izključno delavcev tega 1300 članskega delovnega kolektiva, ki sicer dosega lepe gospodarske uspehe.

Savinjski magazin skrbi tudi za trgovino v obrobni predelih občine. Delavci tega trgovskega podjetja se dobro zavedajo, da je dobra založenost in solidna postrežba tisto, kar lahko rojeva uspehe in zadovoljstvo občanov.

Pomemben delež v gospodarstvu žalske občine prav gotovo zavzema polzelska tovarna nogavic, kjer je zaposleno več kot tisoč delavcev iz vseh krajev občine. Po proizvodnji nogavic se uvršča na prvo mesto v Jugoslaviji.

V Preboldu so nujno potrebovali nov zdravstveni dom. Zdaj že nekaj časa »kraljuje« v centru kraja, kjer je tudi hotel. Novi objekt je nastal tudi po zaslugi občinskega plačevanja samopriskevka. Sedaj se v občini pripravljajo že na četrti referendum. Le z vnovič potrjeno solidarnostjo bo možen nadaljnji razvoj vseh krajev.

**Vsem delovnim ljudem
in občanom
žalske občine
iskrene čestitke
ob občinskem
prazniku!**

**SKUPŠČINA OBČINE
ŽALEC**

**IZVRŠNI SVET
SO ŽALEC**

OK SZDL ŽALEC

OK ZKS ŽALEC

**OBČINSKI SINDIKALNI
SVET ŽALEC**

OO ZZB NOV ŽALEC

OK ZSMS ŽALEC

**Čestitkam se pridružuje
tudi KS Gomilsko in kra-
jevne družbenopolitične
organizacije**

**Vse občane vabimo v nedeljo,
9. julija na osrednjo proslavo na
Gomilsko, letošnje praznovanje
pa bo zaključeno popoldne z za-
bavno prireditvijo.**

LETOS MANJ HMELJA

Proizvodnja hmelja za letošnje leto je bila v Sloveniji planirana za 3000 ton. O tem, kakšen bo letošnji pridelek, je predsednik Izvršnega odbora hmeljarske skupnosti Slovenije **ing. Vinko Kolenc povedal:** »Proizvodnja hmelja je letos prizadeta zaradi pomanjkanja padavin. Hmelj je v vegetaciji zaostal, ker v mesecu maju ni bilo dežja. Če bo sedaj, ko je padavin dovolj tudi vreme toplo, se bo najprej normalno razvijal. Po podatkih iz drugih krajev Slovenije, kjer gojijo hmelj, je bilo stanje še bolj kritično, saj je na nekaterih mestih pričel celo cveteti.

Tekst in foto: T. TAVČAR

STROKOVNI NASVETI

PAŠNOKOŠNI SISTEM

Izkoriščanje travne ruše

Dejstvo je, da je pri nas tri četrt kmetijske zemlje porastle s travno rušo. Večina so to travniki, ki se ne dajo spremeniti v sadovnjake ali vinograde, kaj šele v njive, je pa možnost za gozd, kot nekateri mislijo. Vendar temu ni tako! Travnina ruša pokriva izključno le tisti kmetijski svet, kjer se sploh ne da orati in bo ostal v celoti takšen, kakršen je. Vsak del travinja zahteva redno letno oskrbo in izkoriščanje, sicer se hitro zaraste z grmovjem in preraste v gozd. Ta naravni zakon velja za Slovenijo in enako za našo občino oziroma kmetijsko zadrugo Celje.

Ob tem izjemnem položaju in pomenu travinja se pojavljajo prizadetim kmetovalcem osnovna vprašanja proizvodnje na travni ruši. Le s pašno košno rabo lahko pridemo do največjega pridelka travinja. Nedolgo tega smo omenili, do kakšnih izgub lahko pride v času košnje pri senu. V tem brezupnem položaju, ko zaradi stroškov in izgub pri spravilu in kakovosti sene pa vzmimo še stanje cen za močna krmila, je treba še posebej paziti na to. Idealni način je poletno krmljenje ali paša goveje živine, za katero je najbolj primerna štiri tedne stara trava.

Paša govedi na našem travnatem svetu je torej edina možna in hkrati najbolj smotrna rešitev izkoriščanja travne ruše. Dosedanje izkoriščanje travnikov s tremi odkosi je premalo. Pet do šest odkosov do 120 q in še več na hektar (preračunano travinje v seno). Živina popase travnik tri do štirikrat, dvakrat pa lahko kosimo. Najpomembnejši čas paše je, preden gre trava v latje in je približno za ped visoka (15-25 cm). Če je trava premlada, vsebuje preveč vode in premalo surovih vlaken, zato se v vampu živali sprime v kepasto maso, ki se slabo prebavlja in hitro gre skozi prebavila. Tudi pridelek na pašniku je slabši, če je posledice med dvema obhodom čredink prekratek. Če pa je paša prestara, je krave premalo pojejo in preveč poceptajo, kar spet slabo vpliva na proizvodnost živali in izkoristek paše. Upoštevaloj suho snov prekaša paša po hranilni vrednosti, beljakovinah, rudninskih snoveh in

vitaminih drugo zeleno krmno.

Pašno košna raba travinja je uspešna le tam, kjer je dovolj padavin (vsaj 1000 mm na leto) in so razporejene čez vse leto.

Vsi ti dosedaj omenjeni prirodni, klimatski in tehnološki pogoji so dani na območju naše občine. Na območju kmetijske zadruge Celje imamo le dva primera kmetovalcev, ki izrabljata svoje travinje v pašno košno rabo. To je vsekakor premalo ob prej imenovanih ugodnostih in ustreznih pogojih.

Naslednje ugotovitve bodo veljale za ureditev čredinskega pašnika. To je vsekakor najcenejša oblika kakršnekoli investicije v kmetijstvu. Čredinski pašnik lahko uredimo le, če je kmetija kolikor toliko zaokrožena oziroma ima precej površin v neposredni bližini gospodarskih poslopij. Površine ne smejo biti zamočvirjene, območje pa, na katerem leži kmetija, mora imeti na leto več kot 1000 mm padavin. Semkaj spada tudi pravilno in redno gnojenje ter natančna evidenca o paši.

Kmet potrebuje tudi električnega pastirja, ki je lahko priključen ali na baterije ali pa na električno omrežje. To je popolnoma vseeno, pomembno je le, da ima dovolj močan sunek električnega toka. Žica naj bo po možnosti pocinkana in debela 1,2 mm. Živali zadržuje tok in ne le žica, dobro pa je, da je vidna. V svetu že uporabljajo rdečo ali kakršnekoli druge barve žico, prepleteno z najlonom in tankimi bakrenimi nitmi. Leseni količki naj bodo debeli pet centimetrov in narejeni iz kakršnegakoli lesa, dolgi pa do 130 cm. Na višini od 80-100 cm pritrdimo izolatorje. Na vogalih čredink naj bodo koli nekoliko debelejši in daljši od običajnih (do 150 cm).

Za pregrajevanje čredink za obročno pašo je najlažje, če kupimo železne količke in izolirane držaje na žici.

Pa še o velikosti čredink. Na enem aru dobrega pašnika priraste toliko hrane kolikor jo lahko požre ena krava v enem dnevu. Več kot tri dni v eni čredinki naj se živali ne pasejo, ker začne trava v tem času na novo rasti in jo bodo živali ponovno obžrle.

Prav bi bilo, da bi bil pašnik oziroma čredinka za eno kravo velik tri are (najmanj 2,5 in največ 4 are).

Za pet krav bi bila torej čredinka velika petnajst arov, pri slabši hrani pa dvajset arov.

Preostaja vprašanje, koliko čredink naj bo na pašniku. Vemo, da rastline potrebujejo tri tedne, da ponovno dovolj zrastejo, od 15-25 cm. V tej višini je trava po voluminozni in kakovostni vrednosti za prehrano najboljše. Po popasenju prve čredinke mora miniti 21 dni, da se živali spet lahko vrnejo nazaj v prvo čredinko.

Če upoštevamo, da je doba rasti čez poletje od 15. maja do 15. avgusta in da je to obdobje najboljše oziroma najintenzivnejše rasti (predvsem od 15. maja do 15. julija), lahko povzamemo, da lahko v juliju izkoristimo 18-20 čredink. Toliko zato, da se živali ne bi vrnilo pri naslednjem obhodu na preniko travo.

Za pet krav potrebujemo za pašo in pridelovanje krme za živino približno dvajset čredink po najmanj 15 arov, kar pomeni tri hektare zelo dobrega pašnika. Od hleva naj vodijo stalne gonske poti za živino, da se ruša preveč ne pokvari.

Čredinko, ki je v paši, pregrajujemo tako, da prvi dan dodelimo šestino čredinke živalim dopoldan, popoldan pa drugo šestino in podobno tudi naslednji dan. Tako dosežemo, da se živina racionalneje pase in s hojo ne tepa preostale čredinke. Takoj po popasitvi čredinko pokosimo, ker so živali pustile šope trave, ki so strupeni in iztrebke. Ti morajo biti pograbljeni, saj sicer na teh mestih zrastejo močni pleveli. Preostale čredinke, ki jih v začetku paše ne popasemo zaradi bujnejše rasti, moramo kositi in s tem pridobiti seno za krmljenje v zimskem času.

Za uvajanje pašnokošnega sistema je trenutno časovno prepozno. Vsi, ki bi želeli uvesti takšen način krmjenja, naj se obrnejo na svoje pospeševalce v kmetijskih zadrugah pa tudi na strokovnjake, ki bodo radi povedali vse o pašnokošnem načinu izkoriščanja travinja.

ZVONE TANC

CENE KROJI KORUZA

Kaže, da visoka cena koruze postaja stvarna. Kakršnakoli že bo - pšenica ne bi smela biti cenejša. Zlasti na letos, ko je bodo našli tako malo, kot že dolgo ne. V Sloveniji so tako ceno pšenice potrdilo z dogovorom o organiziranem odkupu oziroma zamenjavi 1 kg koruze za 1 kg pšenice tretje vrste. Za drugovrstno pšenico lahko kmetovalec dobi 1,05 kg in za prvovrstno 1,10 kg suhe, kakovostne koruze, če jo bo raje zamenjal, kot prodal za denar.

Zamenjavo koruze za pšenico želijo kmetovalci, ki potrebujejo krmila, sicer bi mnogi raje pokrmili svoj pridelek, kot prodali. Pšenico so posejali zato, ker ne morejo leto za letom na isti njivi sejati le koruzo za svojo živino, in ne za prodajo. Predlagana zamenjava pa jim bo gotovo ustrezala, če jo bodo organizatorji izvajali brez napak in izkoriščanja.

Koliko bo veljala pšenica v dinarjih? Odkupna cena, določena pred meseci - 3,40 din za 1 kg prvovrstne in 3,20 oziroma 3 din za drugovrstno in tretjevrstno - je prenizka. Največji pridelovalci pšenice v Vojvodini in Slavoniji menijo, da bi zaradi slabe letine morali dobiti za tretjevrstno najmanj 4 din, za boljše pa celo pet din. Uvožena koruzo je tudi po 4 din, z dostavo do oddaljenih kmetijskih zadrug pa še dražja in kmetje jo težko dobijo, ker je ni dovolj. Cena domače koruze pa se suče okrog 6 din.

Ob zamenjavi pšenice za koruzo za kmetovalce ne bo posebno pomembno, po kakšni ceni bo pšenica ali koruzo, saj se bosta njuni ceni ujemale. Cena pšenice bo veliko pomembnejša za mlinске organizacije, ki jo bodo plačale s koruzo, kmetijskim zadrugam pa še posebej krile stroške odkupa oziroma zamenjave. Iz cene pšenice se bo namreč morala oblikovati cena moke.

Cena pšenice in koruze bosta v zvezi z zanimivi tudi pridelovalce in živinorejce. Zeleli bodo vedeti, kako donosno je pridelovanje in po kaki ceni naj računajo tako zrnje za krmo lastne živine. Poznati morajo stroške pitanja in prireje mleka. Odkupna cena živine je bila določena po ceni koruze, oziroma krmil za katera je porabljena. Po odloku Zveznega izvršnega sveta, objavljenega letos v februarju, naj bi odkupna cena koruze bila 2,70 din za kg. Če bo uvožena koruzo po 4 din ali še dražja, tudi pitana živina in mleko ne moreta biti tako poceni, kot je bilo določeno z istim odlokom.

Če je pšenici moč zvišati ceno - zakaj ne tudi živini in mleku? Tako kot pri pšenici je treba tudi pri živini upoštevati spremenjene razmere. Kruh je gotovo enako pomemben za našo prehrano kot meso. Če je letos pšenice malo zaradi neugodne letine, bo pitane živine in mleka premalo zato, ker je kmetovalci ne bodo hoteli niti mogli rediti za neustrezno ceno.

JOŽE PETEK

PREVORJE - KMEČKI TRIM

Na Prevorju v šentjurski občini so za prejšnjo soboto pripravili vse za izvedbo II. kmečkega trima. Pa jih je zmotilo hudo neurje, ki je sedaj v kratkem časovnem predledku ponovno najbolj prizadelo prav šentjursko občino. Prireditev so zato preložili na sredo, 4. julija ob 10. uri dopoldne.

UM

KMEČKE IGRE NA VRANSKEM

Od 13. do 15. julija bodo na Vranskem sedaj že tradicionalne kmečke igre, ki jih organizirajo aktivni mladih kmetov skupno z RK ZSMS, Zadržno zvezo SRS in RK SZDL. Letos pričakujejo, da se bo iger na Vranskem udeležilo preko 300 tekmovalcev iz vse Slovenije, pa tudi gostje iz zamejstva, Srbije in Makedonije.

Prvi dan bodo odprli razstavo kmetijske mehanizacije in opreme. Naslednji dan zvečer se prične tekmovalni del v gradu Podgrad in sicer Večer kmečke kuhinje. Tekmovali bodo v mesenju testa in peki kruha ter pripravljanju jedi. Posvetovanje o kmetijstvu bo na sporedu 15. julija, ta dan pa bo tudi razstava živine v organizaciji žalskega Hmezada in demonstracija kmetijskih strojev. Najbolj zanimive bodo seveda kmečke igre, ki jih sestavljajo tekmovanja v košnji, grabljenju sene ter zlaganju v kope, pa pretakanju vina, kmečka »žehta« in še kaj.

Mitja UMNİK

OBISKALI SMO MLADA KMETA IZ DRAMELJ

BREZ STROJEV NE BI ŠLO

Štirje kmetje se bodo povezali v strojno skupnost

Na posestvu, ki je sicer materino, znata Franc in njegova sestra Rozika Križnik pridno zavijati rokave ali pa sestri na kakšen poljedelski stroj, ki jima v veliki meri olajšuje delo na obširni kmetiji.

»Kmetovanje je trdo delo od zore do mraka«, sta dejala Franc in Rozika. O tem zgovorno pričajo tudi njune pridne roke. »Za počitek in zabavo nama ostaja bolj malo časa, mnogo manj kot najinim vrstnikom v mestih. Pa vendar ni težko delati, če imaš to delo rad, če si na zemljo navezan.« A 12 ha zemlje, od tega 8 ha obdelo-

valne, resnično terja veliko naporov, brez katerih se v hlevu tudi ne bi oglašalo 19 glav živine. Posebno v tem času imajo kmetje polne roke dela in zato tudi Franca in Roziko čez dan ni najti drugje kot na polju, ali v hlevu.

Križnikova kmetija je že dolga leta kooperant Kmetijskega kombinata v Šentjurski. S pomočjo najetih kreditov so si tudi postavili novo gospodarsko poslopje, uredili so si sodoben hlev in nabavili kmetijske stroje. Prav v tem času pa bodo, kot nam je pripovedoval Franc, štirje kmetje ustanovili strojno skupnost za spravilo silažne

koruze. Od nje si mnogo obeitajo in prav gotovo ne bodo razočarani. Hudo pa so bili, kot mnogi drugi kmetje v šentjurski občini, razočarani nad razdejanjem, ki ga je napravilo nedavno neurje. Trdo bodo morali prijeti za delo, da ne bodo silosi ostali prazni.

In ob slovesu nas je Rozika še prijazno povabila na tekmovanje koscev, ki ga za nedeljo, 8. julija ob 13. uri pripravlja aktiv, mladih zadržnikov iz Dramelj. Tekmovanje bodo popestrili z vleko vrvi in predstavitvijo kmetijskih strojev.

MATEJA PODJED

V LJUBEČNI ŽELIJO ASFALT

V krajevni skupnosti Ljubecna imajo skoraj vse krajevne ceste brez asfaltne prevleke. Želijo pa da bi tudi te ceste čimprej posodobili. Tako računajo, da bodo letos posodobili vsaj dva kilometra cestišč. Računajo na odsek v naselju Začet in v naselju Leskovec. V obeh naseljih že delata rezijska odbora. Najdlje so v Leskovcu, kjer so delovni organizaciji CE-KA že nakazali del sredstev po predračunu. Če bodo zbrali dovolj sredstev še pri krajanah, bodo cesto od šole do meje krajevne skupnosti asfaltirali že v juliju. V rezijskem odboru v Leskovcu so nezadovoljni tudi z odnosom krajevne skupnosti Trnovlje, ki kljub vabilom in dopisom ne odgovarja na ponudbo, da bi modernizacijo cestišča razširili še na del cestišča, ki vodi po tej krajevni skupnosti. V obeh rezijskih odbora pa upravičeno pričakujejo tudi pomoč krajevne skupnosti.

M. BRECL

OBISK

V ZLOGLASNI RIŽARNI

Zdaj je to taborišče smrti narodni spomenik

V predmetju Trsta stoji eno najbolj zloglasnih taborišč iz druge svetovne vojne v Slovenskem Primorju – Rižarna.

Zgradili so jo 1913. leta kot tovarno za čiščenje riža, leta 1943 pa jo je nacistični okupator spremenil v zapor in zbiralno taborišče za pošiljanje političnih zapornikov v Nemčijo.

Na zunaj na Rižarna nič posebnega. Njen vhod zapirajo mogočna železna vrata, nadaljujejo pa se v ozkem, a visokom segajočem hodniku.

Ko stopi človek skozi ta vrata, se ga nehote polasti tesnoba, čeprav ve, da se bo po ogledu spet vrnil iz oklepa sivih zidov. Kakšne občutke so imeli šele tisti tisoči, ki so pred dobrimi tremi desetletji stopali po teh temačnih, z visokimi zidovi obdanih hodnikih in ki so tu kot jetniki ostali nekaj tednov, mesecev ali za vedno.

Med jesenjo 1943 in 30. aprilom 1945 je pod kruto so-

vražnikovo roko umrlo v Rižarni od tri do pet tisoč jetnikov, veliko več pa je bilo tistih, ki so šli iz Rižarne v taborišča, na prisilno delo itd.

Med zločinskimi pobijanjem ni bilo prizanešeno niti nekaj mesecev starim otrokom in starčkom, kaj šele pripadnikom narodnoosvobodilnega gibanja in odporništva.

In usmeritve? S plinom v posebej opremljenih vozilih, udarec s kijem po tilniku ali ustrelitev. Udarec s kijem pa ni bil vedno smrtonosen. Zato so prišli v žrelo krematorija včasih še živi ljudje. Toda tuljenje naščuvanih psov, glasba in hrup motorjev so zadušili brezupne krike umirajočih.

Zunanost Rižarne so po osvoboditvi v dopustnih mejah adaptirali, notranjost pa so pustili nespremenjeno.

V pritličju trinadstropne stavbe, kjer je bilo 17 majhnih celic, so bili zaprti par-

tizani, politični zaporniki in Židje. V eni celici je bilo natlačenih do šest zapornikov, ki so spali ali na vlažnih tleh ali pa po trdih, lesenih posteljah. Te jetnike je čakala usmrteitev po nekaj dnevih ali tednih. Vrata in stene teh čakalnic smrti so bile popisane, vendar je mnoge teh zapisov vzel zob časa.

V naslednji, štirinadstropni stavbi, so bili drugi jetniki, člani židovskih družin itd.

Nasproti celic, na notranjem dvorišču, kjer je danes jeklena plošča, je stala krematorijska peč. Bila je pod zemljo, z dimnikom jo je povezoval podzemski kanal. Zgradil jo je aprila 1944. leta Erwin Lambert.

Da bi zabrišali zločinska dejanja, so bežeči nacisti v noči med 30. aprilom in 1. majem krematorij uničili. Vendar sledov niso mogli izbrisati, saj je bilo zločinov in pepela žrtev toliko, da vsega res niso mogli odstraniti.

Ko so zavezniki zavzeli Rižarno, so našli med ruševinami človeške kosti in pepel, razen tega tudi kij, ki je zdaj med razstavnimi predmeti, poleg raznih pisem in drugih dokumentov.

Rižarna je bila z odlokom predsednika republike Italije 15. aprila 1965. leta proglašena za narodni spomenik.

IRENA FERME

Napisi, ki jih je na stenah ene izmed celic zapustila družina Sereni

Takšne so bile celice v Rižarni

MLADI S HUDINJSKE ŠOLE SO RAZSTAVLJALI

PESTRA LIKOVNA BERA

Odprtost muzeja revolucije je hvalevredna

Pred kratkim, v sredini meseca junija, so v Muzeju revolucije v Celju zaprli razstavo likovne ustvarjalnosti učencev Osnovne šole Franja Vrunča Celje – Hudinja. Zanimivo razstavo so pripravili pedagoški delavci šole skupaj z Muzejem revolucije Celje ob mednarodnem letu otrok in dvajsetletnici šole.

Razstava je po prikazanih likovnih delih in postavitvi odstopala od običajnih šolskih razstav. Likovna ustvar-

jalnost otrok je bila prikazana od najosnovnejšega čistega čustvenega likovnega izražanja do del, ki so pokazala veliko likovnega znanja in razumne reševanja danih likovnih problemov.

V vseh spodnjih razstavnih prostorih Muzeja je kar zmanjkovalo prostora za vso bogato likovno dejavnost otrok saj so bila razstavljena dela vseh področij: risanja, slikanja, grafike, kiparstva, dekorativnega slikarstva –

tapiserija in industrijskega oblikovanja.

Rast likovnega osveščanja učencev je bila vidna v vseh delih mladih ustvarjalcev. V delih osmošolcev: grafikah, kipih, tapiserijah, in lepkih ni bil prisoten samo zdrav občutek za lepo in uporabno, ampak tudi že znanje reševanja težjih problemov.

Presenetila nas je količina in kakovost kiparskih del v lesu, obdelanih reliefno in plastično, kiparsko. Kiparska dela v žgani glini so bili drobni utrinki otrokovega odnosa do okolja. Grafična dela so bila preprosta, otroška v šestem razredu in že iskanje svojega likovnega izraza v sedmem in predvsem osmem razredu. Tapiserije skupine za dekorativno slikarstvo osmih razredov so bile grajene na reliefnem geometrijskem izhodišču.

Dela skupine za industrijsko oblikovanje so bili lepo, uporabno oblikovani lepaki – reklame za določene industrijske proizvode.

Sprehod med zanimivo postavljenimi likovnimi deli naših najmlajših sooblikovalcev okolja je potrdil, da vzgajamo ob skrbni likovni vzgoji člane naše skupnosti, ki bodo znali videti in ceniti lepo.

Zahvaljujemo se delavcem Muzeja revolucije, ki so nam ljubeznivo odstopili prostor in smo lahko širši javnosti pokazali svoje delo.

HELENA ARNOL

JOŽA VRŠNIK

PREPROSTE ZGODBE S SOLČAVSKIH PLANIN

Nekako do leta 1880 je bilo v Solčavi veliko vojaških beguncev in vojnih obveznikov, ki so se vojaški službi izmikali. Verjetno jih je bilo precej iz Napoleonovih časov, ko so Kranjci raje odhajali na Štajersko, kakor pa v Napoleonovo vojsko. Služili so pri kmetih, ki so jim dali plačo, obleko in hrano ter jih preživljali tudi v času, ko se je bilo treba skrivati pred žandarji.

Zanimivo je, kako so imeli organizirano obveščevalno službo. Kraj belskih na radoški strani Savinje, malo nižje od sedanje domačije Urbana in Kristine Kramar, je Radoška zijalka, precejšnja votlina s skritim vhodom. Tu je prebivala njihova straža, ki so jo vzdrževali skupno. Kadar je stražar opazil, da prihajajo po stezi iz Luč žandarji ali vojaki loviti skrivače, jih je pustil mimo, a ko so se ob šumeči Savinji primerno oddaljili, je zatrobil v rog. Takoj nato se je oglašil rog na Vršnikovem Vršiču, kmalu za

njim pri Tovstovršniku, nato v Hudi peči, pri Svetem duhu in še na Klemenčevi peči, od Kder so ga slišali tja do Matka. Tako so bili v pol ure obveščeni po vsej Solčavi, ne da bi »lovci« o tem kaj slutili. Prvega roga spodaj namreč niso slišali zaradi šumenja Savinje, drugih, ki so se glasili s hraba na hrib že daleč pred njimi, pa še manj. Begunci in obvezniki so takrat pobrali potrebno obleko in hrano ter odšli v svoja skrivališča v gozdih in gorah. Ko so »lovci« prišli h kmetom, seveda nobeden ni ničesar vedel o kakih beguncih, čeprav so jih trdo prijemali. Preiskali so vsa poslopja in z bajoneti presuvali seno v hlevih. Dostikrat so ljudje trepetali v strahu, da najdejo koga, ki se je skrival v seno ali steljo. Hudo je bilo, kadar je bila taka gonja pozimi in dalj časa, pa je bilo treba vse sledi zabrisati za seboj. Pomagali so si tako, da so tisti, ki so skrivačem nesli hrano ali obvestilo, gnali s seboj kože in ovce. Kadar

so lovci odšli, je v bližini Radoške zijalke spet zadonel glas roga, in po istem redu, kakor ob pričetku nevarnosti, se je preneslo obvestilo, da je nevarnost minila. Vsi so si oddahnili, skrivači so prišli domov, in spet se je pričelo redno življenje in pridno delo.

Pozimi so skrivači v nevarnosti prebivali v zijalki v Ložečki peči. Tu so bili lepo na toplem in dobro skriti, le gaz je bilo treba zmeraj zakriti.

Poslednji, ki se je še skrival, je bil Paličnikov Gregor. Nekoč je pri Klemenški zibal malo Mico, zdaj našo, Robanovo mater, ko je stopil v hišo žandar in ga vprašal, če pozna Paličnikovega Gregorja. Gregor mu je priznal, da ga pozna, na vprašanje, kje da je, pa je rekel, da ne ve. Ko je žandar pričel razgovor s Klemenčo materjo, je Gregor lepo počasi odšel iz hiše.

Drugič se je primerilo, da je šel po potu iz Logarske proti Solčavi, ko ga je srečal žandar in vprašal za Paličnikovega Gregorja. Gregor mu je odgovoril: »Ravno pred nekaj minutami me je srečal, ko je šel proti Logarski.« Žandar je odhitel naprej, Gregor pa lepo počasi za prvi ovinek in potem v grmovje.

ZOBOTEHNIKA

– ZA ZOBNO AMBULANTO CELJE

Pogoji:

- srednja zobotehnična šola
- 1 leto delovnih izkušenj
- kandidirajo lahko tudi pripravniki

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom v Zobni ambulanti v Celju. Stanovanja ni na razpolago.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjenih pogojih pošljite v 15 dneh po objavi v

tajništvo ŽZD Maribor na gornji naslov.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili v 30 dneh.

NOVO – KUHNJA VERA

BREZPLAČNA MONTAŽA, TAKOJŠNJA DOBAVA,
DOSTAVIMO DO 30 KM
BREZPLAČNO

SLOVENIJALES

DOM POHIŠTVA CELJE, ZIDANŠKOVA 10

SEDMI ZBOR MARKACISTOV

Konec junija je bil na Menini planini že sedmi zbor markacistov savinjskega meddruštvenega odbora planinskih društev. Udeležilo se ga je dvajset udeležencev iz desetih planinskih društev. Udeležba je bila torej boljša kot lani, a še vedno skromna. Dejstvo pa je, da je večina poti zadovoljivo makriranih. Na zboru je beseda tekla o delu in problemih, ki se s tem v zvezi porajajo. Pohvalno je, da markacisti opravljajo vse delo še vedno prostovoljno, medtem ko označbe služijo vsem, ki hodijo po planinskih poteh.

Zbora se je udeležil tudi načelnik komisije za pota pri PZS France VESEL, med gosti pa je bil tudi Stanko KOS, ki se je več kot štirideset let trudil pri urejanju kartotek planinskih poti. Vse zbrane pa je najprej pozdravil predsednik MDO PD SAVINJSKA Adi VIDMAJER, ki je 23. junija vodil tudi delovno predsedstvo 14. skupštine

PZS v Ljubljani.

Na Menini planini je beseda tekla tudi o transverzali 14. divizije, ki vodi od Sedlarjevega do Ljubnega ob Savinji.

Markacisti so se dogovorili za nadaljnje delo. Poleg vzdrževanja planinskih poti, bodo še v naprej sprosti obveščali o stanju, dopolnili kartoteke in opise novih poti, ki bodo nastale. Markacijsko skupino savinjskega MDO bo še eno leto vodil Florijan ŠON.

ing. BOŽO JORDAN

NA DOBRO- VELJSKE PLANOTE

Ni osamljeno mnenje, da velja prvenstvo med izlety z Vranskega, poti na Čerto. Ni strma, dovolj razgibana je, skratka - lepa! S Čerto mislimo tu na osrednjo točko srednjega dela partizanskih Dobrovelj, na skoraj 1000 m visoko gorsko okolico z dvema cerkvicama in kjer so jeseni 1941 štajerski partizani

bili prvi frontalni boj z okupatorjevo vojsko...

Na Vranskem bomo startali med gasilskim domom in župno cerkvijo in koj zavili na desno, mimo INDE (invalidske delavnice). Smerokazna tablica na ovinku predvideva 2 uri hoda, toda z dokaj zmerno hojo je moč doseči planinsko postojanko I. štajerskega bataljona na Čreti že cele pol ure prej. Ampak, zakaj bi hiteli, ko pa je med potjo več priložnosti za razgled po lepi Savinjski dolini, za pomenek z zgovornimi domačini ali za počitek!

S Črete je mogoče pot nadaljevati v smer jugzahod: Tolsti vrh (107 m), Krešica (1055 m), Sv. Jošt (955 m), od tod pa nazaj na Vransko. Toda to pot prihranimo za drugič! Mi pa jo mahnjemo v nasprotno smer - čez vzhodni del Dobrovelj!

Pod cerkvijo Marije na Čreti (razgled!) zavijemo v gozd, nato zložno čez samino, čez spominski park NOB Čreta (spomenik padlim borcem Bračičeve brigade), hitro navzdol do razpotja (kapela, lipa). Ze tu bi lahko zavili v desno, dol čez braslovške Dobrovelje; mi pa krenimo na levo, smer - Bezovc (872 m). Spotoma bo naš pogled pritegnil gorski svet tja do Belih vod in Uršlje gore, srečevali se bomo z mladimi in starimi Dobrovci, se tu in tam ognili kakšni zastavi, pa tudi tuji znamki s tujo registracijo, in se spogledovali s cvetočimi pelargonijami na oknih urejenih domačij...

Ko se naša pot usmeri zopet navkreber, v pobočje pod vrh Bezovca, se planinska markacija deli v levo in v desno; sledimo desni, posebno če nam je potreben kontrolni žig Savinjske poti, predvsem pa zaradi upanja, da si bo moč v postojanki braslovških lovcev, vrh Bezovca, pogasiti žejo... Pri domačiji pod postojanko nam pokažejo stezo, ki nas zadnja, a debelo uro tega izleta privede mimo Hlasteja, skozi Podvrh v dolino »zelenega zlata«...

prof. GUSTAV GROBELNIK

Na posnetku, ki ga je pripravil član PD Polzela Stane ŠTORMAN vidimo markaciste, zbrane na Menini planini.

TESNE VEZI: CELJE-GÜTERSLOH

GÜTERSLOH - Ob dnevu mladosti nas je obiskala instrumentalna skupina in nogometaši ŽTP Celje, ki so bili gostje ŠD Slovenija v Güterslohu, s katerim OK SZDL Celje razvija tesno sodelovanje. Srečanje je bilo tokrat izkoriščeno za proslavo dneva mladosti, ki je bila v domu ŠD Slovenije, svoj vrh pa je dosegla tudi na nogometnem igrišču, kjer so športni program izvajali tudi otroci staršev-delavcev, ki obiskujejo dopolnilni pouk v slovenskem jeziku v Güterslohu. Celjani so se v nogometu spoprijeli s ŠD Slovenija in ŠD Boris Kidrič iz Herforda. Obe tekmi so Celjani odločili v svojo korist z visokimi rezultati, za katere je bil najbolj zaslužen Hribnik Ivan. Osvojili so pokal, pa tudi vse simpatije številnih navijačev. Srečanju je prisostvoval tudi vice konzul Drobnič Mitja, naš ožji rojak iz Krškega. Pomočnik direktorja ŽTP Celje Siljan Dragomir, ki je bil vodja celjske odprave, se je v vodji ŠD Slovenija dogovoril, da bi naj srečanja Celjanov z delavci,

začasno zaposlenimi v tujini, iz Gütersloha, postala tradicionalna ob proslavah rojstnega dne maršala Tita. Gostje iz Celja so bili deležni gostoljubja kot ga lahko nudijo le ljudje, ki daleč v Westfaliji močno čutijo domovino. Srečanje je bilo prijetno in nepozabno.

Takšno pismo smo prejeli od prizadevne naše slovenske učiteljice Daniele Čegovnikove, ki že tretje leto v Güterslohu in okolici poučuje otroke delavcev v našem slovenskem jeziku.

V tem tednu pa bodo športniki-delavci iz Gütersloha gostje Celjanov. V petek 6. julija bodo od 15.30 nastopili na celjski Glaziji v nogometnem turnirju s športniki železarji iz Štor in celjskimi železničarji, v soboto 7. julija pa si bodo ogledali tovarno TOPER, muzej revolucije in pokrajinski muzej, popoldne pa še Smartinsko jezero, kjer bo tovariški razgovor in sklepanje o nadaljnjem sodelovanju Celja s ŠD Slovenija.

K. JUG

ZAKLJUČNI PIKNIK »ANTON TANC«

Minulo soboto so kljub nalivu s piknikom pod skalnim previsom v kotlini Sopote pri Laškem zaključili nekajmesčno uspešno sezono člani kulturno-umetniškega društva »Anton Tanc« iz Marijagradca. Decembra ustanovljeno društvo je v teh nekaj mesecih doseglo nekaj skromnih, vendar za začetnike pomembnih uspehov. Dvomesecne »počitnice« so torej začeli z družabnim srečanjem, ki so ga organizirali s »samoprispevkom«. Z delom bodo začeli spet septembra, kajti čaka jih prireditev za praznik krajevne skupnosti. S podvojeno močjo pa nadaljuje vaje folklorna skupina, ki se bo predstavila prvič ob prazniku »piva in cvetja« v Laškem.

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Stanovanjsko posojilo je za naše varčevalce zidak, ki je vedno na zalogi in s katerim lahko zgradite še dosti več.

JANKO KAČ:

GRUNT

18

III.

Cvetna nedelja. Tisto leto je bila prav zgodnja velika noč. Po topli odjugi pa je vendar razumen dren in tudi iva je snela zimski plašč s svojih mladih mačic. Cvetna nedelja je pravi fantični praznik. Že ves teden so stikale gručice šolarjev iz vseh sedmih vasi pempavelske fare za leševkami po reških hostah za cvetno butaro. Teško obloženi so se vračali trudni in lačni domov. Kdo bo imel največjo, to je bila glavna skrb vseh.

Trije bratje, Pepi, Anza in Francelj, sinovi najbolj trdnega latkovskega gruntarja Ocvirka, so za to leto na tihem pripravljali presenečenje. Že tri tedne pred veselimi prazniki sta zlezla Anza in sin cerkovnika Otorepca na cerkvene dile. Na dolg trak je navezal Anza svoj železni nožič in ga spustil iz line v cerkev. Kakor dva pomorščaka sta merila na cerkvenem oboku globino ladje. Dvanajst metrov sta namerila. Anza si je ves vesel mel roke.

»Kaj pa nameravaš?« je silil vanj zvedavo mali Otorepec. Anza se je le zvito muzal, rekel pa ni nič. Šele ko mu je dal Otorepec pest belih oblatov, ki so se skvarili pri peki, mu je zaupal Anza:

»Veš, ne smeš nobenemu povedati. Jeli, da ne boš?«

»Saj nisem baba!« se je moško odrezal mali Otorepec. »Prav do stropa bomo napravili butaro!« je tedaj zmagovalno Anza. Neverjetno je pogledal Otorepec:

»Ne vem, če jo boste zmogli?«
»Pa jo bomo!« je stisnil Anza zobe in pesti.

In so jo res. Dvoje opor so spojili z glavno butaro. Pod vrhom so obesili venec iz zimzelena, na vrh pa so pritrdili šopek zelenike, pomešan z vejicami ive, čremsa, dobrovite, dreva in božjega lesa. Sedem vrst je namreč svetega lesa. Ves pester šopek je bil opet s pisanimi trakovi iz svilenega papirja. Na vrhu pa se je končavala butara v svetlo zvezdo.

Kakor pravi fantje s farnim banderom so koračili Ocvirki samozavestno med drugimi pritlikavimi butaricami. Sredi cerkve so jo zravnali in res se je šopek v vrhu uklonil pod cerkvenim svodom. Ko so se ozrli Ocvirkovi po cerkvi, so videli, da so druge butare le kakor grmovje krog porosne smreke. Le Zmetova fanta sta postavila poleg njih za kolenec nižjo butaro. Če bi ne bil šel Anza pomerit, pa bi jih bila ta dva posekala. Še pred mašo je sunil Zmetov Francelj Ocvirkovega Anza pod rebra:

»Jutri vas pa nakurimo, vi bahači!«

»Kar poizkusite,« so mu odgovorili trije bratje ter stisnili grozde proste levce...

Od Kolenca ni nihče nesel butare, ker je to izrečna pravica otrok, odrasli nesejo le za spomin vejo oljke ali pa božjega lesa, polnega žarečih jagod. Četrtek je stisnil Tona Jakovčevemu Toncu za šibje. Prve hlače je oblekel ta dan Tonče. Oče Martin mu je pomagal nesti pretežno butaro in ga poslal z leskami k sosedu, da se sin nauči zaslužiti.

»Križce napravi!« je rekel Matija Tonu in tudi že vlek oster fovček iz žepa. Tona je videl to in je porinil predenj leševke:

»Kar vi jih napravite. Vam gre bolj od rok.«

»Sicer si res ti gospodar in je to tvoje delo, vendar sem vesel, da me tako spoštuješ,« je odvrnil starec z veselimi usmehom na razoranih licih in se lotil posla. Nihče bi ne bil prisodil košenim starčevim prstom toliko spretnosti. Res je bil tudi nož prav oster in že v nekaj minutah je bilo naklanih za dvajset križčev platičev. Matija se je stegnul v zidno omaro za hrbtno in izvlekel kladivč in žebličke:

»Pribij pa ti, Tona! Bolje vidiš ko moje stare oči.«
Ko so bili križci gotovi, je odbral Matija pet najlepših, ostale pa je porinil pred Tona:

»Te nesi na polje! Na vrata jih pa sam pribijem. Pomni, Tona, velika moč je v tem lesu. Danes ves svet s samo duhovno gospodo vred trdi, da ni prav nič na vsem tem, le

prazna vera je. Ne verjemi jim, Tona! Sredi zime cvete leska, zato ima moč proti požehi. Nobena žival ne mara njenega perja, zato odganja gosenice in drugo golazen, ki prinaša neumo in bolezen. Ne bo dobre letine na polju ne zdravja v hlevu in hiši, če boš zavrgel to vero, ki je resnična.«

Tona sicer ni prav nič verjel v čudežno moč mrtvega lesa, vendar pa ni ugovarjal očetu. V cekar je dal križce in se napotil z njimi na polje.

Ni bil sam. Od vseh plati so prihajali vaščani gologlavi in zatikali med molitvijo in kropitvijo križce v zemljo, na vsako njivo enega, da bi šle neume mimo njihovih njiv, zaznamovanih z križcem in da bi plenili pridelki v zdravo hrano ljudem in živini...

Matija je povezal ostale konce šib v butarico in jo položil na polico nad vrati, kjer bo čakal les za nevihto ob hudih urah pasjih dni. Iz zelenke v kotu je nalil Matija kozarec vode, vzela križce in šel po hlevih. Po trije, štirje križci so bili pribiti na vratih vsakega svinjaka, konjskega in goveje hleva še od prejšnjih let. Nove je pribil k njim Matija in poškopril vhod z blagoslovilom.

Ko se je vrnil v hišo, je planilo nanj bridko hlipanje, ki ga je tako živo spomnilo na lanski dogodek s Polono, da je s skrbjo v glasu vprašal, še preden je stopil v izbo:

»Kaj pa je spet, Polona?«

Ženski glas je še bolj žalostno zavekal in je Matija spoznal, ko je stopil bliže, Miciko, ki je ležala preko javorjeve mize in krčevito plakala.

»Kdo je pa tebi, za božjo čast, kaj žalega storil?« se je starec zares prestrašil. »Morda sta se s Polono kaj sporekli?« je pomislil. »Ženske so si hitro navzkriž.«

Pobožal je s tresočo roko Miciko po glavi. Tedaj mu je padel pogled na sinov delovni suknjič, ležeč na mizi. Poleg njega pa se je belilo odprto pismo.

»Od Pepce je nemara,« mu je takoj šinila v glavo misel, da je potegnil iz žepa tul z očali, jih nataknil na nos in se zatopil v pisanje. Ko je bil prečital, je potisnil list nazaj v ovitek, si šel z roko preko golobučne glave ter na glas pomislil:

»Kako smo le mogli pozabiti in nismo že takrat vsega tega do kraja povedali.« Na tihem pa si je priznal, da so še tako komaj izvozili s poroko.

Micika je dvignila obraz. Odločen je bil njen pogled kakor pogled levinje, ko ščiti svojega mladiča.

»Prav tedaj je vstopil Tona. Z enim pogledom je spoznal ves neugodni položaj. Ena sama misel ga je vsega osvojila: »Sedaj se bo odločilo!«

BI RADI SHUJŠALI? TODA KAKO?

PIŠE: BORIS JAGODIČ

Te zaloge je 500 g kot škrob in 36 g v krvi. Če bi človeško telo imelo samo to energetska zalogo, bi bilo za nas zelo slabo, saj ne bi vzdržali niti enournega sprehoda. Glavnina naše energetske zaloge je naša mast, ki se ob pomanjkanju čiste glukoze v celem nizu kemijskih reakcij pretvarja v sladkor (Krebs-Josi-da ciklus). Zato je razumljivo zakaj se moramo izogibati ogljikovih hidratov v vsakodnevni prehrani.

Ste se že zdaj vprašali, dragi bralci, zakaj shujšamo, če malo jemo in trdo delamo? Ker imamo v telesu dva zaviralca izločanja insulina. Prvi so t. i. kateholamini - hormoni nadledvične žleze, ki stimulirajo raztapljanje masti. Pomagajo torej tvorbo sladkorja iz izvorov, ki niso ogljikovi hidrati. Kateholamini zavirajo izločanje insulina med telesno aktivnostjo.

Drugi zaviralec insulina je hormon trebušne slinavke - glukagon, ki ima obratno delovanje kot insulin. Če lenarimo, prevladuje insulin, če pa smo fizično aktivni, pa se poveča izločanje glukagona. Zato ga imenujemo tudi hormon energetskih potreb. S tem da smo fizično aktivni prisilimo svoje maščobne zaloge da se »cedijo« in naš trebuh izginja.

Ko črtamo iz vsakdanje hrane ogljikove hidrate, pričnemo počasi hujšati in istočasno se nam zmanjšuje tudi apetit. Zakaj, so se dolgo spraševali mnogi znanstveniki, dokler niso odkrili vzročnik. Enostavno, zmanjšanje apetita nastane pod vplivom hormona »FMS« ki aktivira potrošnja maščobnih rezerv. Leta 1960 so odkrili da se ta hormon izloča tedaj, če se hranimo izključno z beljakovinami in maščobami brez najmanjših količin ogljikovih hidratov.

Sedaj lahko postavimo že prve, močne temelje našega hujšanja. Najprej moramo imeti pred očmi dejstvo, da ne smemo jesti več, kot potrebujemo za normalno delovanje našega telesa. Vsem ogljikovim hidratom se moramo izogibati, oziroma jih lahko uživamo v čim manjši količini. Povečati moramo telesno aktivnost. En teden moramo

vzdržati popolnoma brez sladkorjev v kakršni koli obliki. Lahko pijemo grenko, črno kavo, kislo vodo Donat, meso, pečeno v lastnem soku, čiste juhe (brez zakuhe!) nemastni, trdi sir; naslednji teden pa si že lahko privoščimo nekaj ogljikovih hidratov in to v obliki kuhane zelenjave (cvetača, grah, korenje) trdo kuhano jajce.

Mnogi skušajo shujšati s pomočjo tablet. To je popolnoma nesmiselno in zelo škodljivo. Danes se ponekod priporočajo preparati, ki vsebujejo snovi, ki nabrekajo v želodcu in s tem dajejo občutek sitnosti. Čeprav so ta sredstva neškodljiva, so brez vrednosti. Ker z nabrekanjem razširijo želodec je takšen kandidat za hujšanje kmalu zelo lačen in mimogrede popusti in pospravi svoj redni obrok in še kaj. Ko se preneha takšno hujšanje, ostane »raztegnjen« želodec in človek je primoran da »zakelj« ponovno napolni ter pri tem brunda tisto: »Prazen žakelj ne stoji sam pokonč...« Pri nas je bil takšen preparat Kilofort.

Druga vrsta zdravil za hujšanje je skupina preparatov iz skupine »amfetaminov«. Ta je zdravju zelo škodljiva, ker ima poleg pozitivnega zaviralnega učinka apetita, mnoge stranske učinke: glavobol, razdražljivost, nespečnost, pospešeno delovanje srca, preobilno znojenje, spremembe v obnašanju, živčno depresijo, vznemirjenost, agresijo, močnejšo fizično odvisnost in kar je zelo zanimivo, pospešujejo procese staranja! In ko prenehamo jemati takšne tablete? Le spomnimo se na psihične vzroke debelosti!

Nekateri so skušali shujšati s pomočjo zdravil, ki pospešujejo izločanje vode iz telesa (diuretiki), vendar niso pri tem nič shujšali svojih maščobnih zalog. Zgubili so le vodo in s tem življensko pomembne rudninske soli. Zato je vsako jemanje tablet za hujšanje nesmiselno in večinoma škodljivo!

Lestvico zabavnih melodij vam poklanja **TTG Celje - Turistična poslovalnica**, Titov trg 1, ki vas vabi na letovanje še zlasti izven sezone.

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. CHIQUITTA - ABBA
2. HONDOIDI - TOMAŽ DOMICELJ
3. APSOLUTNO TVOJ - MIRZINO JATO
4. ZALJUBLJENA - DIJKA HABERL
5. DARLIN' - FRANKIE MILLER

KUPON za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

Nagrajenca: Gelca Ramovš, Štore 168
Brigita Timpran, Klanc 49, Dobrna

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak torek ob 17.15,
lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.45.
Vsakič nagrada mala plošča.

Plošče in kasete melodij, ki ste jih izbrali, so vam na voljo v prodajnih enotah **KOVINOTEHNA - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA** Celje.

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ:

1. KRKA SANJAVA - SLAK
2. MAMINA LJUBEZEN - FLERE
3. MOJ HOBI - AVSENIK
4. PRAZNIK NARCIS - VESELI PASTIRJI
5. RDEČI DEŽNIKI - ALPSKI KVINTET

KUPON za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

ŠENTJUR

STISKA TERJA REŠITEV

Preobremenitev oddelka za notranje zadeve

Na sedežu oddelka za notranje zadeve v Šentjurju so zaposleni štirje referenti, in sicer: referent za potne liste, matičar in dva referenta za promet. Poleg tega pa je v sestavu tega oddelka še 7 krajevnih uradov. Glede na obseg dela, ki sodi v delokrog oddelka znotranje zadeve in obstoječo sistematičnost so bili v Šentjurju primorani za notranjo porazdelitvijo dela dodatno obremeniti referente. Tako zdaj referent za potne liste »pokriva« tudi področje

osebnih stanj, referent za promet pa delno zadeve javnega reda in miru in tajniška dela za svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Tako obremenitev ima seveda za posledico manj kvalitno delo. To je poleg prostorskih problemov tega oddelka najbolj pereč problem v zadnjih letih.

Po drugi strani pa še vedno ostaja odprto vprašanje organizacije krajevnih uradov, saj v tej občini združuje v eni osebi funkcijo matičarja, šefa krajevnega urada

in tajnika krajevnega skupnosti. V enem primeru pa delavka opravlja celo delo poštne uslužbenke.

Razreševanju naštetih problemov so na oddelku za notranje zadeve v Šentjurju že v lanskem letu posvetili veliko pozornosti in tudi opravili vrsto razgovorov s predstavniki krajevnih skupnosti in vse to z namenom, da bi čimprej našli čimboljšo rešitev. Vsekakor pa je nujno, so menili, da priskoči na pomoč še socialistična zveza in delegatska skupščina. MP

»ŽALOSTINKA ZA SAVINJO« (4)

VČASIH TUDI DO ČRNEGA MORJA

PIŠE: EDO JELOVŠEK

Sredi 18. stoletja se je že razvilo plavljenje lesa na Hrvaško, Slavonijo in Srem. Zaradi vse večjega razmaha splavarskih prevozov celo do obal Črnega morja so morale oblasti izdati stroge predpise o prometu s splavi. V času cesarske Avstrije je izšla zadnja uredba o splavarstvu po Savinji leta 1877., ki jo je izdalo namestništvo v Gradcu. Natančno določa vse pogoje in način plovbe. V občinah Mozirje, Celje-okolica in v Loki pri Zidanem mostu so bili nameščeni splavarski nadzorniki, ki so skrbeli za varnost plovbe, z odpravljanjem ovir in okvar na vodnih poteh. Določena so bila mesta za pristajanje. Višino pristojbin za pristajanje je določalo okrajno glavarstvo v Celju. Na primernih mestih so bili postavljeni vodomeri.

Plovba od Ljubnega do Zidanega mosta je bila dovoljena le, kadar je bilo na vodomerih vodno stanje najmanj 32 centimetrov in ne več kot 158 centimetrov nad ničlo. Zaradi zaščite mostov so smeli do Celja voziti le kratki splavi, od Celja dalje pa so spajali po dva kratka skupaj, pri Zidanem mostu pa že po štiri. Predpisi so določali

pravilno in zanesljivo sestavo (vezanje) splavov. Splavarji so morali imeti vso opremo: krmila, sekire, svetre, kline, zagozde, kije, kole, vrvi, vezivo za debla in deske itd. Potniki so lahko stopili na splave samo z dovoljenjem nadzornika. Za vse nepravilnosti sta bila odgovorna lastnik in nadzornik. Splavarji so pristajali na dolgi poti v naslednjih krajih: v Celju, Laškem, Rimskih Toplicah, Zidanem mostu, Radečah, v Krškem, Zagrebu, Rugovici, Sisku, Gradiški, Brodu, Mitrovici, Rumi, Zemunu, Beogradu, Pančevu, Palanki in še dalje ob Donavi do Galafata, Oršove in Černe vode pri Črnem morju.

Splavarji pa niso vozili samo tovorov lesa, ampak tudi drugo blago, ki so ga po južnih krajih dobro prodajali. Viri poročajo, da so na splavih vozili apno v sodih (lajtah), črno lončeno posodo gornjesavinjskih in zadreških lončarjev, razno leseno hišno orodje, volno, smolo, lesno oglje, pletene košare, brezove in sirkove metle, krtače-ribarice, suho sadje in drugo.

Ob koncu 19. stoletja je vozilo mimo Celja po 2000 splavov na leto. Mnogi splavarji so bili zdoma po tri tedne, nekateri še mnogo dlje. Več-

krat se je primerilo, da se je splav razbil ob čerih ali ob mostnih nosilcih. Precej splavarjev je našlo smrt v valovih. Zlasti nevaren je bil cestni most v Zidanem mostu, ki ima zelo ozke razpetine. Zato so imeli splavarji navado, ko so srečno prevozili skozi oboke, so desnico

pomočili v Savinjo in se prekrižali.

Po gostilnah ob rekah sta se vedno oglašala veselo petje in vrisk savinjskih splavarjev. V spominu je ostala stara flosarska pesem, ki so jo zapeli v gostilni Zore pri radeški železniški postaji:

*Dežek se že kadi,
flosar se veseli,
za rajžo pripravlja se,
u Mitrouco gre.
U Celju je prv' štacion,
flosar dobi svoj lon.
Zdaj pa udrinemo,
gremo naprej.
U Rače (Radeče) prisankamo,
deske prekladamo,
tam pri Zoret,
smo za lubo gor vzet.
V Zagreb priplavamo,
deske dol zlagamo:
Kolk pračev lat
boš kupil, Hrvat?
Flosar se lehk spozna,
štrik čez ramo ima,
sveder in kou
je pa handver njegov.*

Savinjski splavarji so se z zadnjimi splavi poslovili od Savinje leta 1948. Na splavarje in splavarje so ostali mnogi spomini. Miklavž je bil patron splavarjev, pa se cerkve njegovega imena vrstijo od Gornjega grada, v Ljubnem, Ljubiji pri Mozirju, Žalcu, Celju, Lazišu nad Rimskimi Toplicami. Priimki Flosar spominjajo na splavarje. V Celju je nasproti parka na levem bregu Savinje spomenik splavarju, delo B. Kalina. V Laškem je na primer na desnem bregu Savinje bila gostilna, ki se ji je reklo »pri splavarju«.

Na črti Celje-Zidani most so v najstarejši dobi prevažali ljudi, živino, vozove in blago čez reko z večjimi čolni ali pa z brodi (prukami), kakor je še dandanes navada (na primer v Brstniku in Rifengozdu). Ščasoma so jih zamenjali najprej leseni, nato pa še kamniti, železni in betonski. Pogoste poplave in zob časa je mnoge uničil. Gradili so nove, nekaterih pa sploh ni več.

Najbolj znamenit je kamniti most v Zidanem mostu, po katerem nosi kraj tudi svoje ime. Zgrajen je bil leta 1826. Načrt zanj je izdelal celjski inženir Friderik Bylof. Dela sta izvajala stavbenik Tessitori in njegov polir Dellamea, oba iz Laškega. Most je stal 31.000 goldinarjev. Zaradi poplav so ga izdelali skoraj tri leta. Kamnit železniški most je bil odprt 18. avgusta 1849. Gradil ga je ing. Edvard Heider, omenjamo ga zato, ker je bil lastnik steklarn v Jurkloštru in v Hrastniku. Most je grajen iz 1260 klesanih kamnitih blokov. Veljal je 404.000 goldinarjev.

(se nadaljuje)

STE PREBRALI TA TEDEN KAKŠNO KNJIGO?

VELIK USPEH PARTIZANA GABERJE

TITOVA ZASTAVA V CELJE

Prehodno odličje letos Celjanom - V bitki 6 ekip

Najvišjo lovoriko, ki jo vsako leto podeljujejo najboljšim partizanskim društvom v državi, (lani jo je prejelo TVD Partizan Kovinar-Store, Partizan Gaberje pa zvezno priznanje!), je letos prejelo v Mariboru TVD Partizan Gaberje. Predsednik Partizana Gaberje Metod Trebičnik je ob pridobitvi te visoke lovorike med drugim dejal, da pomeni to priznanje za društvo in občino Celje potrditev visoke stopnje razvitenosti temeljne telesne vzgoje in športne rekreacije, spodbudo in obveznost za nadaljnje delo po novih usmeritvah Partizana Jugoslavije.

TISOČ AKTIVNIH ČLANOV

»Aktivnost v našem društvu je iz leta v leto večja. Napredek je čutiti na vsej črti«, je nadaljeval pripoved Metod Trebičnik. »Brez težav smo se programsko preusmerili v aktivnosti na športni rekreaciji, ki daje občanom in delavcem široke možnosti udeleževanja. Število članstva smo v l. 1979 povečali kar za 200. Sedaj nas je že preko 1000 aktivnih, ki vadijo v 22-ih oddelkih. Zanimivo je, da je od tega kar 70% žensk! Najmočnejši so cicibani (144), pa pionirji in pionirke (preko 200), starejših članic je kar 96, članic in mlajših članic po 70! Za pestro vadbo in trim aktivnosti so najbolj zaslужni številni vaditelji(-ice), ki svoje delo opravljajo amatersko pod vodstvom tehničnega odbora, ki mu predseduje Ivan Balon (popreje pa Bojan Smrdelj). Prav je, da omenimo najprizadenejšega vaditelja(-ice): Božič Milojka že od 1945 prizadeno vodi članice, Olga Trebičnik in Irena Hercegonja cicibane(-nke) tudi z asistenco staršev,

Ida in Ciril Trebičnik vodita pionirje(-ke) in sta glavna organizatorja tudi za letovanja otrok na morju v Pantizeli pri Puli (letos bo odšlo na taborjenje kar 96 otrok!), Balon Ivan vodi mladince, Danica Kocijan mladinke, ki ji pomaga še Majda Bratušek, Ciril Trebičnik vodi še člane, st. člane Konrad Končan, člane Peter Hribernik, ml. članice in članice Metod Trebičnik, Rovnan Rudi hokejiste na travi, dočim so še vodniki pri pionirjih in pionirkah Zupanič Maja, Stopar Tanja, Končan Andrej, Hartman Tomo, Jagodič Helena, pri cicibankah pa Mirnik Jasna, Grimšič Leonida in Petek Inge.

VRAŠČENOST V OKOLJE IN SAMOUPRAVLJANJE

»Naš dom Partizana je v Gaberju in s tem smo se tudi povežali z občini KS, TOZD (EMO, Savinja, Cinkarna, Libela), JLA v kasarni Meniha Rajka, mladino, partijo in SZDL. V društvu odlično delujeta aktiva ZK, ki ga vodi Nada Mirnik, SZMS, ki ga vodi Blanka Hartman, svet staršev pod vodstvom Rosvite Rosina, izvršni odbor, tehnični odbor ter vrsta drugih komisij in odborov. Še posebej bi omenil nekaj prizadenevskih društvenih delavcev, ki so zaslужni danes in v preteklosti za velike naše uspehe: Irena Naglav kot tajnica je marljiva kot čebelica, ki dnevno povprečno vlaga v društveno delo po 3 ali celo več ur amaterskega dela. Je nosilka tehnično-administrativnega dela, vodi dokumentacijo, organizira trim akcije, opravlja pa še vrsto drugih opravil; Mirko Trebičnik, društveni delavec že od l. 1925, ki prevzema nase različna opravila - od vaditeljskih funkcij do gospodar-

skih; Pavle Božič, predvojni in sedanji delavec, večletni predsednik in načelnik, organizator Frenkovega memoriala; Konrad Končan, večletni predsednik, vaditelj in dokumentarist (foto-film), tu so še številni starši, ki tesno sodelujejo z društvom, 3-5 članski odbori pri vseh oddelkih, ki samoupravno sprejemajo letne programe, odločajo o vsebini in oblikah dela in vsej društveni problematiki.

SKRBA ZA IZOBRAŽEVANJE

»Posebno skrb posvečamo organizacijskemu in strokovnemu izobraževanju vseh naših vodilnih delavcev. Vsako leto imamo 2-3 dnevni seminar za vse člane IO in TO ter društvene funkcionarje. Vaditelji(-ice) se nenehno dopolnilo izobražujejo v društvenih vaditeljskih seminarjih in tečajih, novi strokovni kadri pa se šolajo v republiški gozdni šoli Partizana Slovenije v Mozirju. Letos se bo republiških tečajev udeležilo kar 10 naših društvenih članov. Tako nenehno skrbimo za priliv novih, svežih in mladih strokovnih delavcev, ki s svojim znanjem in pedagoškimi prijemi zadovoljujejo potrebe našega aktivnega članstva po temeljni telesni vzgoji in športni rekreaciji. Ob zaključku bi še omenil, da odlično sodelujemo s TKS in ZTKO Celje, da se pripravljamo na dostojno proslavo v l. 1980, ko bomo v Celju slavili 90 letnico organizirane telesne kulture. Ob vsem tem pa prostorske stiske onemogočajo še razsežnejše društveno aktivnost, saj je telovadni dom že odslužil sodobnim potrebam in zahtevam vadbe«, je zaključil pripoved Metod Trebičnik.

K. JUG

MLADI ATLETI ADK PRVAKI

DVA DRAGOCENA POKALA

Rok Kopitar spet tekmuje - tudi mednarodno

Atleti in atletinje Kladivarja so v tem tekmovalnem obdobju polno zaposleni. Obremenjeni so z non-stop nastopaji. V središču pozornosti je bil vsekakor nastop mlajših mladincev in mladink v finalu za naslov pokalnega prvaka Slovenije. Tekmovanje, ki je bilo v Kranju, je kljub dokaj skromnemu številčnemu nastopu Celjanov, tako atletom in atletinjam prineslo dvojni uspeh - zmagi in osvojitve dveh dragocenovih pokalov ter naslov pokalnih prvakov Slovenije. Za tak uspeh so zaslужni vsi nastopajoči. Pri ml. mladincih

so posebej izstopali Gaber, Juteršek in tekači štafete 4 x 100 m, ki so osvojili prva mesta, pri ml. mladinkah pa Regnerjeva in Verbičeva obdvojni zmagi v skoku v daljino. Od Velenčanov so se posebej izkazali s svojimi zmagami - Makovšek v hoji na 10 km, Aleš Jug v metu kopja in Klavdija Jug v teku 80 m ovire.

Z lepimi vtisi se je zastopstvo iz Celja in Velenja vrnilo iz evropskega šolskega tekmovanja, ki je bilo v mestu Lille v Franciji. Konkurenca iz 16-tih držav pa je bila na tem tekmovanju tako

močna, da za predstavnike iz SRS ni bilo uvrstitev pri vrhu. Udeleženci pa so se marsikaj naučili in nabrali potrebnih izkušenj.

Rok Kopitar se je že »popravil« od poškodbe. Uspešno je nastopil na mednarodnih mitingih v Skandinaviji in Italiji, kjer je zmagoval na 400 m ovire, na PF za evropski pokal pa je kot član državne reprezentance v Ženevi dosegel svoj letošnji najboljši rezultat 50.20 in se tako ponovno približal svojemu državnemu rekordu.

K. JUG

NA KRATKO

NAJBOLJŠI V SUBOTICI

Od petka pa vse od 20. julija bo v Subotici letošnje državno prvenstvo v jadralnem letenju. Na njem bo sodelovala tudi najboljša peterka iz celjskega Aero kluba. V konkurenci najboljših jadralcev Jugoslavije bodo tudi Celjani poizkušali osvojiti najvišji naslov. Največ možnosti imajo veteran Franci Peperko, dalje mlada in izkušena tekmovalca Vojko Starovič in Miloš Pešec. Nastopila pa bosta še Bogdan Lilija in Janez Habjan.

BORIS LAZIČ PRI KLADIVARJU

Član tehničnega vodstva pri NK Kladivar Branko Dupalo nas je obvestil, da bodo celjski nogometaši že v prihodnjih dneh pričeli z resno vadbo na novo sezono. Prišlo je tudi do okrepitve v tehničnem kadru. Trenerske posle pete selekcije bo prevzel znani nogometni strokovnjak Boris Lazič iz Velenja.

PONOVEN USPEH VELENJA

Ob praznovanju Dneva rudarjev je bil v Velenju rokometni turnir ženskih ekip. Nastopile so igralke Pazina, Zagorja, Zeline in domačinke. Po odlični igri so domače igralke, sicer nove članice druge zvezne lige, premočno zmagale pred Pazinom, Zelino in mlado ekipo Zagorja. Vsi ti rezultati pa potrjujejo, da so Velenčanke za novo sezono dobro pripravljene.

J. KUZMA

NASTOP KARATEISTOV

Karateisti »Slavko Šlander« iz Celja so pripravili prijateljski mednarodni dvoboj z ekipo Willicha iz ZRN. S prvo ekipo so srečanje dobili z 10:4. Za Celjane so bili uspešni Zorko, S. Špiljak, Ceglar in Pušnik, ki so zmagali ter T. Špiljak in Zafran, ki sta se borila neodločeno.

Druga ekipa Celja pa je srečanje izgubila z rezultatom 2:10. Edino zmago za domačine je priboril Zajc.

TRIM AKCIJA ŠE V AVGUSTU

Trim akcija v plavanju »ZA VITKO POSTAVO JE PLAVANJE PRAVO«, ki je bila v nedeljo v Celju, je kljub slabemu vremenu uspela. Svojo nalogo je uspešno opravilo kar 317 občanov Celja in šest družin. Ker pa tokrat sonce ni bilo naklonjeno plavalcem bo akcija ponovljena še avgusta.

USPEH MROŽA IZ VELENJA

Na republiškem prvenstvu v streljanju je bivši Celjan Jože Tržan dosegel nov uspeh in osvojil dva naslova prvaka. Med našimi strelci pa so bili najboljši pištolarji SD Mrož iz Velenja, ki so osvojili v streljanju z MK pištolo proste izbire prvo mesto med mladinci in drugo mesto med člani.

J. KUZMA

SMUČANJE NA OKREŠLJU

Na Okrešlju nad Logarsko dolino je SK IZLETNIK Celje izkoristil nadvse ugodne letošnje snežne razmere. Pred dnevi sta bila na programu dva medmestna dvoboja v veleslalomu - Celje: Zagreb in Celje: Trbovlje. Medmestne dvoboje z Zagrebom je šteti med najstarejše v državi, saj je bilo prvo tovrstno tekmovanje že pred 45-timi leti! V obeh letošnjih dvobojih, kjer je nastopilo skupno 45 tekmovalcev, je zmagala homogeno celjska mestna reprezentanca. Celjani so premagali Zagreb s 312,92:315,69, Trbovlje pa s 312,92:323,41. V srečanju z Zagrebom je zmagal Celjan Robi Klakočar, mladi Cesar Janko je bil tretji, v srečanju s Trbovljami pa je bil Klakočar drugi, Cesar pa peti. Najboljše ekipe in posamezniki so prejeli pokale in diplome. Zanimivo je, da so kot gostje prisostvovali dvoboju tudi veterani, 5 po številu, ki so pred 45-timi leti nastopili v reprezentanci Zagreba in Celja. Med Celjani sta bila navzoča Andrijo Kopinšek in Drago Zadravec. Tudi letošnje srečanje je potekalo v prijateljskem vzdušju, sklenjeni pa so bili novi dogovori o nadaljnjem sodelovanju v smučanju z Zagrebom in Trbovljami, s katerimi Celjani že vrsto let gojijo tovariške športne odnose.

Smučiča na Okrešlju pa so bila tudi prizorišče letnega klubskega prvenstva SK IZLETNIK v veleslalomu. Na progi dolgi 1000 m je nastopilo 36 tekmovalcev v vseh starostnih kategorijah. Naslove prvakov pa so osvojili: člani - Cene Jovan st., mladinci - Robi Klakočar, ml. mladinci - Janko Cesar, pionirji - Matjaž Marguč, cicibani - Aleš Hrašnik, st. mladinke - Barbica Jagrič, ml. mladinke - Spela Jagrič, st. pionirke - Manca Klepac, ml. pionirke - Nataša Berginc, cicibanke - Saša Pisanec.

K. JUG

ŽALSKI ŠAHISTI V SR LIGI

Žalskim šahistom je uspel doslej verjetno njihov največji uspeh, saj so se po uspelem dvoboju z ekipo Frama iz Slovenske Bistrice uspešno uvrstili v republiško ligo, torej med najboljše slovenske šahovske ekipe. To so poskušali že trikrat in so šele zdaj uspeli. Za žalske šahiste so nastopili: Brinovec, Turk, Zorko, Uršek, Ranzinger st. in ml., Harinski, Angrežova, Geričeva in Crepan. Upamo, da žalski šahisti med najboljšimi ne bodo ostali samo eno sezono.

V Sempetru je bilo v organizaciji domačega šahovskega društva zadnje spomladansko tekmovanje v brzopoteznem šahu. Nastopilo je šestnajst šahistov, zmagal pa je Storman pred Skokom, Peterlom, Vošnjakom itd.

JOŽE GROBELNIK

SREČANJE PTT DELAVCEV

V Logarski dolini pa so se na športnih igrah PTT delavcev Jugoslavije zelo dobro odrezali celjski poštni delavci. V konkurenci žensk so med enajstimi ekipami zmagale strelke pošte Celje v postavi Zdenka Smolič, Zdenka Fijavž in Silva Supančič. Streljale so z značno puško od 200 možnih krogov. Tudi med posameznicami je zmagala Celjanica Zdenka Smolič s 165 krogi. Pri moških, kjer je nastopilo trinajst ekip iz Jugoslavije, so prav tako zmagali Celjani v postavi Jože Jeram, Dušan Rozman in Franc Grobelnik. Med posamezniki je prepričljivo zmagal Jože Jeram z odličnim rezultatom 184 krogov ter tako dostojno upravičil vlogo prvega favorita.

TONE JAGER

PLASTIČNA SKAKALNICA

V okviru praznika občine Žalec so praznovali tudi člani Smučarskega društva Braslovče in to 30 letnico delovanja! V tem času so zgradili 25, 30 in 45 m skakalnice, trenutno pa gradijo 70-metersko v Podvrhu. Tudi letošnji praznik so praznovali z delovno zmago, saj so otvorili 25-metersko skakalnico, ki je pokrita s plastično maso. Na otvoritvi je spregovoril predsednik IS skupščine občine Žalec Jože Jan, ki je pohvalil društvo, kot najbolj delovno na tem področju, saj so samo pri tej skakalnici napravili nad tisoč udarniških ur, pa tudi športni uspehi ne izostajajo.

Po otvoritvi je bila tudi meddruštvena tekma, kjer je nastopilo 57 skakalcev iz raznih klubov Slovenije, ogledalo pa si jo je okrog tisoč ljudi! Največ uspehov so imeli skakalci iz Jubljskega Ilirije, ki so osvojili prvo mesto pri mladincih in starejših pionirjih. Pri mlajših je zmagal domačin Janez Debelak, njegov brat Marjan pa je bil drugi pri starejših pionirjih. Ta skakalnica je prva na Štajerskem in bo za vadbo, ko ni snega, velika pridobitev.

TONE TAVČAR

MATERINA DUŠICA

Rod materine dušice obsega kakih 50 različnih vrst in zajema širna območja Evrope in Azije. Večina vrst uspeva na suhih in vročih pobočjih v južni Evropi, predvsem v Sredozemlju. Čim bolj so tla suha, tem močnejše diši. Znanstveno ime rastline je morda v zvezi s staro egipčansko besedo »tham«, s katero so Egipčani označevali neko rastlino, ki so jo uporabljali pri balzamiranju mrličev.

Za nas sta pomembni dve vrsti in sicer divja materina dušica (*T. serpyllum*) in pa vrtna materina dušica (*T. vulgare*). Slednja je do 30 cm visok polgrmiček. Njegovi listi so na spodnji strani gosto porastli z dlačicami in je zato belo polsten. Tako je rastlina dobro zaščitena pred premočnim izhlapevanjem vode. Rastlina izredno močno diši. Majhni cvetovi so vijoličasto rožnati in združeni v podolgovata socvetja.

Za materino dušico sta značilna aromatičen, limoni podoben vonj in malo grenak vonj. Poleg eteričnega olja, vsebuje še močno razkužujoč timol, nekaj saponinov, glikozidov in čreslovino.

Posušena droga se uporablja kot odlično sredstvo za izdelovanje sirupov proti kašlju in prsnih čajev. Zdravilne učinkovine mehčajo sluz in pomagajo da se bolnik lahko odkašlja. Poleg tega ima močan razkužilni učinek tudi kot čaj, in je zelo priporočljiva pri zsluzenju dihalnih organov, pri kašlju, bronhialnem katarju. Nadalje se uspešno uporablja kot krepilo za želodec in živce, za zdravljenje slabokrvnosti.

Dodajamo jo kopeli, ki krepi ude in poživlja. Lahko si pripravimo mešanico materine dušice, zmečkanih brinjevih jagod, rožmarina, šentjanževih rož in navadnega rmana (po enakih delih). Skuhamo močan zvarek, ga pustimo stati nekaj časa in nato odcedimo in zlijemo v kad.

Dragocena čajna mešanica za zdravljenje slabokrvnosti pri mladih in starih se sestoji iz enakih delov materine dušice in koprive. Eno žličko mešanice prelijemo s skodelico vrele vode, ohladimo in pijemo nesladkan čaj ali pa mu še dodamo žličko kostanjevega medu.

Materino dušico lahko uporabljamo tudi kot začimbo.

BORIS JAGODIČ

V TUJE ALPE

Najboljši potujejo v Italijo, Francijo in Sovjetsko zvezo

Zopet je za celjskimi alpinisti ploden vikend z lepim številom plezalnih vzponov. Pozna se, da plezalci še nabirajo kondicijo in plezajo za trening pred odhodom v tuje Alpe, pa tudi vsakodnevne nevihte odvrčajo naveze od daljših tur.

Tako je Knez Franček 22. 6. ponovil smer v severni steni Škarij – ocena IV (solo).

23. 6. je Knez v navezi z Mojco Čepič plezal SZ raz Vežice nad Korošico IV +,

nato sam ponovil Lukovo smer v SV steni Dedca – III; v navezi z Mojco Čepič pa še isti dan pristopil na Ojstrico po južnem grebenu in sestopil na bivak pod Ojstrico po severozahodni steni (Nemška smer). 24. 6. sta Knez in Čepičeva ponovila Herletovo v severni steni Ojstrice IV do V +.

26. 6. so Čanžek, Trontelj, Kovačič in Kostavnik (ŠAO) ponovili Igljevo v Mali Rinki IV+; Čanžek s tečajnikom

pa še Direktno v Mrzli gori. Isti dan sta Črepišek in Boruške ponovila Direktno v Štajerski Rinki, Dolžan in Kovačič pa Vzhodno v Mali Rinki.

V pogorje Mont Blanca je odpotovala Sah Marjana, ki bo tam skušala preplezati kaj »močnejšega«, nato pa se bo priključila zboru evropskih alpinistov v Danphineji.

Dve navezi gresta v italijanske Dolomite pod steno Civette in Marmolate, kjer so plezalcem na voljo samo ekstremno težke smeri, kasneje pa še z eno navezo v francoske Alpe.

Dva Celjana pojmeta sredi julija z našo odpravo v Fanske gore (SSSR) – zahodni Pamiir. Prav v tej gorski skupini so najtežje smeri Sovjetske zveze.

Če bo vreme ugodno, bodo imeli mladi (tečajnik in pripravnik) ledeniški tabor v Grossglocknerju od 30. 6. do 4. 7.

Konec avgusta je v načrtu še tabor v gorski skupini Wilder Kaiser, kjer potekajo znamenite smeri VI. in tudi že VII. težavnostno stopnje.

Opozorilo: Snega je v vseh grapah in pod stenami precej. Večinoma je že leden in so prehodi v kopno skalo na več mestih problematični. Cepin in krajša vrv naj bo obvezna oprema tudi pri vsakem planinskem vzponu.

Na sliki: posebno nevarni so odseki prehoda iz ledeno trdega snega v kopno skalo. Na posnetku je snežna razpoka pod zahodno steno Ojstrice.

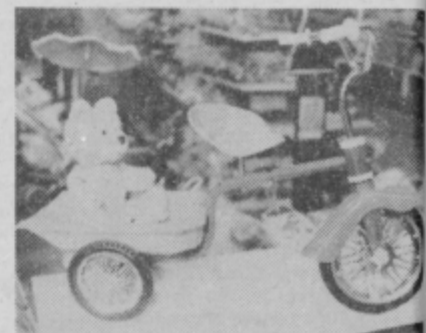
CIC

PRIPOROČA

Tokrat smo obiskali bogato založeni oddel igrač v veleblagovnici T.

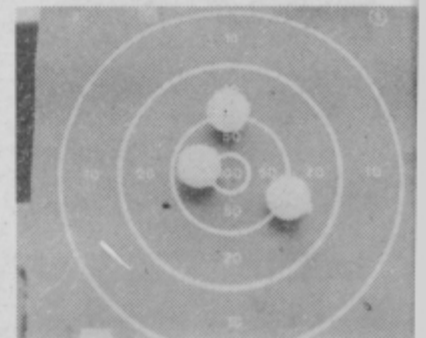
Odpravljamo se na morje in za otroke dobrodošla ladjica, ki jo poganjajo baterije. Stane 448,63 dinarjev.

Bogata je izbira otroških koles za različne velikosti.

Tudi avtomobil, ki ga poganjajo baterije zanimiva igrača, ki lahko nudi precej ukov. Stane pa 398,64 dinarjev.

Zabavna igra, primerna tudi za odrasle imenuje Varno-Zabavno. Podobna je pikvelja pa 75 dinarjev.

BIG PLAY igračke so zanimive še zlasti ker nudijo otrokom možnosti ustvarjanja. Cene se vrtijo od 50 do 150 dinarjev.

SLOVIN TOZD »ŽALEC«
63310 ŽALEC, Celjska 8

Odbor za delovna razmerja

objavlja

prosta dela oziroma naloge:

1. vodjo fakturnega oddelka

Pogoji:
Srednja šolska izobrazba
ekonomske ali komercialne smeri
2 leti delovnih izkušenj

2. avtomehanik

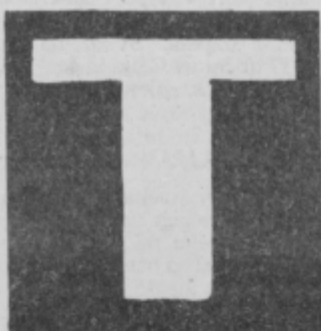
Pogoji:
Poklicna šola za avtomehanike
2 leti delovnih izkušenj

3. sirupista

Pogoji:
Poklicna šola živilske ali kemijske smeri
1 leto delovnih izkušenj

Poseben pogoj je uspešno opravljeno poskusno delo. Delo se združuje za nedoločen čas.

Vloge in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

MI IN ZDRAVJE

O BOLEZNIH SRCA

PIŠE: dr. JANEZ TASIČ specialist internist – kardiolog

Primarna hipertenzija ali esencijalna hipertenzija je splet raznih okoliščin ali kompleksne etiologije. Ker so pri primarni hipertenziji vzroki nepoznani je tudi zdravljenje bolj izkustveno in nespecifično. Specifično ali usmerjeno zdravljenje pride v poštev le, kadar je vzrok poznan ali odkrit. Zato, če hočemo hipertenzijo zdraviti jo moramo najprej odkriti in tu se moramo držati že navedenih kriterijev. Višji pritisk od 140/90 je že hipertenzija.

Vedno več je spoznanj, da je kontrola zelo važna, ne glede na to ali je vzrok poznan ali ne, če je stalna ali se še spreminja, ali se pojavlja pri mladem ali starešem človeku, pri prevenciji ali preprečevanju nastanka aterosklerotične bolezni. Statistike so pokazale, da obolevnost in smrtnost raste tu, da se življenje krajša že pri minimalnem porastu pritiska.

Obolevanje in umiranje zaradi hipertenzije nastane zaradi okvar na vitalnih organih. Popuščanje srca, ki je bilo zelo pogosto zaradi zvišanega krvnega pritiska je danes precej redko pri zdravljenem pacientu. Nobenega dvoma ni več v povezavi med koronarno boleznijo in hipertenzijo. Prav tako ne o vzrokih za nastanek možganske kapi, saj je hipertenzija eden od glavnih vzrokov za razvoj anevrizme, to je drobnih izboklin kot mačica na možganskih žilah, ki počijo pri povišanem pritisku in tu takrat nastopi krvavitev.

Idealno bi bilo, če bi pri

zdravljenju povišanega pritiska lahko kontrolirali sistolni in diastolni pritisk celih 24 ur na dan in to pri vsakem fizičnem naporu ali pa pri počitku. Vendar to je še utopijsko, saj je pritisk tako spremenljiv in odvisen od raznih okoliščin, da je že uspeh, če uspemo vzdrževati pritisk pri sedečem pacientu v mesajah 150/90.

Tako zdravnik zdravi celega človeka, ne pa samo znake bolezni. Isto velja tudi za hipertenzijo, saj je le ta simptom in je lahko le znak pri posamezniku, saj mnoge bolnike mučijo razni problemi. Zato mu je v veliko pomoč, če nekdo razume njegove probleme, strah, napetost, mu svetuje in tako aktivira njegove mentalne in psihične rezerve, saj je zdravljenje dolgočasno, pogosto traja celo življenje in je brez sodelovanja bolnika neuspešno.

Za vsakega bolnika je potrebno napraviti program zdravljenja, ki naj vsebuje njegov počitek, rekreacijo, dieto, zdravila in če je potrebno operacijo.

Debelost je eden od vzrokov za poslabšanje bolezni žil. Debele osebe z zvišanim pritiskom umirajo prej kot suhe s samim zvišanim pritiskom ali samo debele brez pritiska.

Znižanje telesne teže z enostavno redukcijo kalorij v prehrani, je nasplošno željeno pri hipertenzijah. To je važno predvsem pri mladih in priporočljivo je čim bolj zmanjšati količino maščob in olj v hrani. Verjetno nihče ne dvomi o pomenu

solni v prehrani, prav tako pa vsi vedo, da je sol pri hipertenzijah škodljiva, saj zadržuje v telesu odvečno vodo. Željeno je, da dobi takšen bolnik le od 200 do 500 mgr soli dnevno, kar pa dobi že ob normalni prehrani, če jo ob kuhanju ne solimo. Z modernimi zdravili, ki odvajajo odvečno vodo in soli iz telesa pa se ta količina lahko poveča na 1000 mgr dnevno.

Idealno zdravilo ne obstaja; le to naj bi delovalo pri čim večjem številu bolnikov, naj bi bilo enostavno za jemanje in brez škodljivih posledic za organizem.

Sedativi – zdravila, ki pomirjajo človeka so važna predvsem pri psihično napetih ljudeh in je včasih že jemanje le teh uspešno.

Danes so odkrita mnoga nova zdravila, ki delujejo na razne možne vzroke za nastanek hipertenzije. Ta zdravila nima smisla naštevati saj se lahko različno uporabljajo in so nekaatera strogo predpisana, druga pa so zelo široko uporabna. Najvažnejše pri vsem je, da bolnik spozna, da je zdravljenje potrebno, da redno jemlje odgovarjajoča zdravila, da redno kontrolira krvni pritisk ter ne preneha samovoljno z jemanjem zdravil (z dieto ne bi smel prenehati), saj sta utrujenost in omotica lahko prav tako posledica previsokega ali prenizkega pritiska. Ob pojavu težav in problemov, naj se pogovori z svojim zdravnikom, ki mu bo rad povedal kar ga zanima in mu je potrebno. Istočasno pa ga bo vodil skozi vse težave, ki so povezane s to boleznijo.

Kadrovska komisija

Višjega sodišča v Celjuobjavlja
prosta dela in naloge**5 strojepisk**

za nedoločen čas.

Poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja zahtevamo:

– dvoletno srednjo šolo administrativne smeri z najmanj 300 udarcev pri pisanju ali pa opravljeno kvalifikacijo I. a razreda strojepiska v pravosodju.

Kandidati, ki nimajo izpita za kvalifikacijo I. a razreda v pravosodju, opravljajo preizkus znanja iz strojepisja ter poskusno delo 2 meseca.

Rok za vložitev prijav je 15 dni po objavi. Prošnje je vložiti pri Višjem sodišču v Celju. O odločitvi komisije bodo kandidati obveščeni pismeno.

**ZDRAVSTVENI CENTER CELJE
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB**OBJAVLJA
PROSTA DELA IN NALOGE:**Inventarist**

Pogoji: nepopolna srednja šolska izobrazba, 1 leto delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo.

Knjigovodja drobnega inventarja

Pogoji: srednja šolska izobrazba, 1 leto delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke.

Prošnje je vložiti v 15 dneh od dneva objave oglasa na Zdravstveni center Celje, kadrovsko-socialna služba, Kersnikova 1a.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sklepu komisije za delovna razmerja.

**LESNA INDUSTRIJA »BOHOR«
ŠENTJUR PRI CELJU**Objavlja
prosta dela in naloge

1. 1 strojnega tehnika
2. 2 strojnih ključavničarjev – vzdrževalcev
3. 1 električarja – vzdrževalca
4. 10 delavcev za delo na žagi in skladišču žaganega lesa

Pogoji:
pod 1 končana tehniška strojna šola
pod 2 in 3 strokovna šola ustrezne smeri in 2 leti delovnih izkušenj
pod 4 starost nad 15 let

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 15 dni po objavi na naslov Lesna industrija Bohor Šentjur pri Celju.

O izbiri bomo obvestili kandidate v 30 dneh po zaključnem roku za sprejem prijav.

Občane občin Celje, Laško in Šentjur

obveščamo,

da se je Medobčinska geodetska uprava Celje

preselila

iz prostorov Trg svobode 10

v nove prostore v Ul. XIV. divizije

poleg Razvojnega centra.

VEPLAS Velenje
Celjska cesta 35
63320 VELENJE

Komisija za delovna razmerja TOZD INTEGRAL

objavlja
prosta dela in naloge**1. VODJE ODDELKA POVRŠINSKE
OBDELAVE**Pogoji:
– srednja tehniška šola kemijske smeri
– 2 leti delovnih izkušenj (zaželjene izkušnje s področja površinske obdelave – galvanizacija)**2. VODJA ODDELKA BRIZGANJA – PAPIR**Pogoji:
– srednja tehniška šola strojne smeri
– 2 leti delovnih izkušenj (zaželjene izkušnje s področja brizganja kovin in plastike)**3. VEČ NK DELAVCEV ZA DELO V
PROIZVODNJI**

Za vsa navedena dela in naloge se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s poskusno dobo.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: VEPLAS Velenje, Celjska cesta 35, Velenje.

O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v roku 30 dni po preteku roka za sprejem prijav.

REK RUDNIK LIGNITA VELENJE – RUDNIK LIGNITA VELENJE**SREČNO****OB 3. JULIJU,
DNEVU RUDARJEV IN
4. JULIJU, DNEVU
BORCEV**

vsem

*delavcem in
upokojencem
sestavljene organizacije
REK Velenje, še
posebej pa aktivnim in
upokojenim rudarjem in
delavcem, ki praznujejo
delovne jubileje!***DELOVNA
ORGANIZACIJA RLV:**

TOZD jama Preloge
 TOZD jama Pesje
 TOZD jama Škale
 TOZD priprave
 TOZD jamska
 mehanizacija
 TOZD transport
 TOZD klasirnica
 TOZD jamske gradnje
 TOZD zunanja dejavnost
 TOZD mizarska dejavnost
 TOZD gradbena dejavnost
 DS zračenje
 DS kopalnice
 DSSS DO RLV

M

OGLASI

PRODAM

TRAKTOR URSUS 35 KM dobro ohranjen 960 delovnih ur z originalno varnostno kabino, prodam. Krajner Franc, Žlavor 11, Nazarje.

VW 1600 Variant, prodam. Cena 3900 din. Dečman Ivan, Ponikva 60 ali bife Ponikva.

ČZ 350, prodam. Hrušovar Stane, Breg 8, Polzela.

MLADO, lepo, težko kravo simentalko z drugim teletom, 10 tednov staro, prodam, ter bika simentalca starega 9 mesecev. Žagar Leopold, Teharje 17.

VINOGRAD v izmeri 18 a, ki se lahko razdeli na 4 parcele, prodam. Ena je s kletjo, tri pa so primerne za vikend. Vinograd je cepljen, trta in žičnica. Informacije pri Gobec Avgust, Nova Vas 42, Šentjur.

ŠKODO 100 S letnik 73 in telico simentalke 6 mesecev brejo, prodam. Franc Verdel, Pristava 27, Dobrna.

ŠKODO 1000 MB letnik 69, prodam po delih. Peter Sajovic, Štore 15. Ogleđ od 16. ure dalje.

HRASTOVE PLOHE in hrastove deske, prodam. Marija Veber, Matke 41, Prebold.

HIŠO na hribčku primerno za vikend, v bližini Krškega, prodam. Ogleđ je mogoč vsak dan pri Sinkovič, Sotelsko 32, Krško.

SUHE SKODLE (šinkelne) in sivorjavo kravo pred telitvijo, prodam. Jože Voler, Raduha 16, 63334 Luče.

TRAKTOR Steyer 18 KM, dobro ohranjen, prodam. Majda Tekavc, Gomilsko 80, Gomilsko.

R 4 letnik 75, registriran do julija 1980 in motorno vrtno kosilnico FLYMO na zračno blazino, prodam. Informacije na tel. 27-366.

BARAKO novo 5x4 m, športni vozček skoraj nov, prodam. Tel. 26-509.

GUMI VOZ srednje težki, komat za kravo, leseno brano, tri malo rabljena okna in dvoje vrat, prodam. Alojz König, Dobrava 67 a, Celje.

OSEBNI AVTO DKW F 12, v brezhilnem stanju, prodam. Ogleđ do nedelje, od 14. do 16. ure. Brecl, Kajuhova 2, Celje.

POHIŠTVO za samsko sobo in otroško posteljo, prodam. Antonija Komel, Moše Pijade 5/II, Celje.

KOŠNJO prodam. Šander, Lemberg 18, p. Strmec pri Vojniku.

AVTO NSU 1200, za dele ali popravilo, prodam. Mirko Armič, Lemberg 20, Strmec pri Vojniku.

GRADITELJII Prodám šupo 8x4 in 120 kom. polcev za opaše, dolžina 2,80 m. Korenjak, Laze 4, Dramlje.

KRAVO simentalke brejo 8 mesecev, drugo tele, prodam. Korenjak, Laze 4, Dramlje.

PRIKOLICO za osebni avto nosilnost 450 kg, prodam. Kalčič, Dobrteša vas 63, Šempeter, tel. 710-715 dopoldne.

NOVEJŠE POHIŠTVO, dobro ohranjeno: posteljo, pisalno mizo, odprt regal s policami in psiho, prodamo ugodno. Kličite na telefon: 24-314 od 18. do 20. ure.

VIKEND PARCELE na sončni legi v bližini vode in elektrike, prodam. Vzamem tudi gradbeni ček. Tone Krajnc, Okrog 22, Ponikva.

POSESTVO srednje, vseh kultur, prodam. Štefan Lešek, Šentjanž 27, nad Štorami.

POLOVICO HIŠE zgornja etaža, v Celju prodam. Pismene ponudbe pod oznako »VSELJIVO«.

KOSILNICO BČS 715 z malimi kolesi prodam po ugodni ceni. Alojz Zorko, Olešče 52, Laško.

NOVE BATE za TAM 4500 (računom) prodam za 2000 din, kiper svečko za 1000 din, menjalnik

za ŠKODO za 800 din. Informacije po 15. uri. Planko, Vodnikova 9, Celje.

V ZDRAVILIŠKEM KRAJU 17 km iz Celja, na prometni točki, prodam starejšo, prtilično, komunalno opremljeno hišo z vrtom. Ponudbe pod šifro GOTOVINA.

KUPIM

STREŠNO OPEKO »Kikinda« novo ali rabljeno 50 kom. kupim. Koželj, Partizanska 51, Celje.

HIŠO kupim, na prometni točki v Celju. Ponudbe pod oznako »CELJE«.

STANOVANJA

MLAD ZAKONSKI PAR brez otrok išče nujno enosobno neopremljeno stanovanje v Celju ali okolici. V pošte pride elektrika in voda. Pismene ponudbe pod oznako »NUJNO«. Plačilo vnaprej.

MAMICA z otrokom išče sobo. Cenjene ponudbe pošljite pod oznako »PROSIM POMAGAJTE«.

V PETROVČAH pri Celju nudim brezplačno dve ogrevani sobi s souporabo kopalnice, osebni, ki mi nudi brezobrestni kredit za dobo treh let. Ponudbe pod »DOGOVOR«.

SOBO v Celju ali bližnji okolici iščem. Oglasite se na tel. 22-090 – Helena.

DOBRO PLAČAM za opremljeno sobo. Pismene ponudbe pod oznako »SAMSKI«.

DVOSOBNO STANOVANJE v centru II. nadstropje zamenjam za enakega v pritličju. Marija Bevc, Tomšičev trg 17, Celje.

ZAPOSILITEV

V uk sprejem vajenka za brivsko-frizersko stroko. Brivnica česalnica »ERIKA« Benko, Oblakova 9, Celje.

RAZNO

INŠTRUKTORJA za opisno geometrijo I. letnik srednje šole, nujno iščem. Javite se na telefon 241-54 do 10. 7. 1979 in po 23. 7. 1979.

PODARIM razna oblačila in obutev, prodam starinsko omaro in posteljo ter štedilnik na trdo gorivo. Ivanka Novak, Kettejeva 24, Celje.

Milica Štorman obvešča, da bo s 1. julijem odprta savna v Šempetru šte. 5, ob glavni cesti pri nadvozu. Tel.: 701-585. V letnem času vsak dan razen nedelje od 16. do 22. ure ob sobotah od 14. do 22. ure.

REZALKA – glavni proizvajalec COMETA in dejavnost največje TOZD COFLEX.

Izdelujejo še bakelitne bruse, posebnost pa so porozne plošče za pnevmatski transport.

VSAK ČETRTEK
NOVI
STOP
POGLEJMO SI V OČI!

proizvodno podjetje

Farja žalec

n. sol. o.

petrovče

**OB PRAZNIKU OBČINE ŽALEC
7. JULIJU**

ČESTITAMO

**VSEM DELOVNIM LJUDEM,
OBČANOM
IN POSLOVNIM SODELAVCEM**

**TOZD LESNA INDUSTRIJA PETROVČE
TOZD MODNE KONFEKCIJE PETROVČE
TOZD KLJUČAVNIČARSTVO ŽALEC
TOZD PLESKARSTVO ŽALEC
DSSS PETROVČE**

Odbor za delovna razmerja

TOZD VVZ »Janko Herman« Žalec

razpisuje
prosta dela in naloge:

2 medicinski sestri

za nedoločen čas od prevedoma 1/11-79 oz. po dogovoru

1 tajnik

– za nedoločen čas od 1/9-1979 dalje.

Pogoji:

- končana srednja medicinska šola pediatrične smeri
- končana srednja ekonomska ali srednja upravno-administrativna šola, 1 leto delovnih izkušenj

Stanovanj ni.

Rok za prijave je 15 dni od dneva objave razpisa.

Pogodbena organizacija združenega dela

**ORODJE – OPREMA
ŠENTJUR PRI CELJU**

V šolskem letu 1979/80 sprejmemo

več učencev
kovinarske stroke,

ki se želijo izučiti za naslednje poklice:

- KLJUČAVNIČAR
- ORODJAR
- KOVINOŠTRUGAR
- OSTRILEC ORODIJ

Prijave sprejemajo do 1. septembra 1979.

Teoretični in praktični pouk v šolskem kovinarskem centru Štore. Nagrade po pravilniku o nagrajevanju učencev.

**ISKRENO ČESTITA
VSEM OBČANOM
IN DELOVNIM LJUDEM
OB PRAZNIKU**

OBČINE

ŽALEC

KRONIKA

KINO

KINO UNION: od 30. 6. do 8. 7. ameriški barvni film »Briljantina«, od 9. 7. italijanski barvni film »Sam proti klanu«

KINO METROPOL: od 3. 7. do 5. 7. ameriški barvni film »Cleopatra Jones«, od 3. 7. do 4. 7. jugoslovanski barvni film »Zadnji podvig diverzanta Oblaka«

od 6. 7. do 8. 7. ameriški barvni film »Začnite z revolucijo«

od 9. 7. dalje ameriški barvni film »Kentucky«

MATINEJA

7. 7. ob 10. uri ameriški barvni film »Kentucky«

KINO DOM: od 4. 7. do 8. 7. jugoslovansko-nemški barvni film »Med jastrebi«, od 9. 7. dalje japonski barvni film »Dokaz«

MLADINSKI PROGRAM: od 4. 7. do 8. 7. ameriški barvni film »Ta čudovita bitja«

REVIJA ZETA FILMA: Vsak dan ob 20.30 uri

9. 7. »Žepni ljubimec«

10. 7. »Kara Murat - bojevnik iz Anadolije«

11. 7. »Orka - kit morilec«

Dobro jutro, Dar - dokumentarni film

Veseli tobogan: Vinica Split 79, festival zabavnih melodij

Poročila

Hodoljublje: Hvar

Športna poročila

OTALIA IZ BAHIE, film (Lj) 17.20

RISANKA (Lj) 19.15

CIKCAK (Lj) 19.20

TV DNEVNIK (Lj) 19.30

PROPAGANDNA ODDAJA (Lj) 19.55

ČARDAK NA NEBU IN NA ZEMLJI, nadaljevanka TV Beograd (Lj) 20.00

PROPAGANDNA ODDAJA (Lj) 20.35

SLOVENCIM OD NASELITVE DO MARČNE REVOLUCIJE 1848, dokumentarna oddaja iz cikla Žive naj vsi narodi (Lj) 20.40

TV DNEVNIK (Lj) 21.25

RISANKA (Lj) 21.40

ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Bgd) 21.50

ŠPORTNI PREGLED (do 22.50) (Sa) 22.05

Oddajniki II. TV mreže:

16.15 TEST (Lj II)

16.30 DRŽAVNO ATLETSKO PRVENSTVO - prenos (slov. komentar) (Zgb II, Sa II)

18.30 MOTORNE DIRKE V PRENJAVALORJU - posnetek (Zgb II, Sa II)

19.00 MUPPET SHOW (Zgb II)

19.30 TV DNEVNIK (N. Sad)

20.00 DOKUMENTARNA ODDAJA (Bgd II)

20.50 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zgb II)

21.10 FILM (do 22.50) (Sa II)

PONEDELJEK, 9. 7.

17.55 POROČILA (Lj)

18.00 GLASBENA PRAVLJICA: Klepetava želva (Lj)

MROŽI, dokumentarni film (Lj) 18.15

OBZORNIK (Lj) 18.35

MLADI ZA MLADE (Tg) 18.45

RISANKA (Lj) 19.15

CIKCAK (Lj) 19.20

TV DNEVNIK (Lj) 19.30

PROPAGANDNA ODDAJA (Lj) 19.55

John Mortimer: DVE ZVEZDICI ZA UGODJE - TV drama 20.00

21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

21.05 OČI KRITIKE (Lj)

21.50 TV DNEVNIK (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)

18.00 TV DNEVNIK (Bgd)

18.15 IZ PRAVLJICE V PRAVLJICO (Sa)

18.30 MITI IN LEGENDE (Bgd)

18.45 MLADI ZA MLADE (Tg)

19.30 TV DNEVNIK (Bgd)

20.00 ŠPORTNA ODDAJA (Bgd II)

20.35 AKTUALNOSTI (Bgd II)

21.05 POROČILA (Zgb II)

21.15 CELOVEČERNI FILM (do 22.45) (Zgb II)

TOREK, 10. 7.

18.05 POROČILA (Lj)

18.10 FESTIVAL MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV CELJE 77 (Lj)

18.35 OBZORNIK (Lj)

18.45 ČAS, KI ŽIVI: Kako je s tradicijami NOB (Lj)

19.15 RISANKA (Lj)

19.20 CIKCAK (Lj)

19.30 TV DNEVNIK (Lj)

19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.00 TV TRIBUNA: Pot do stabilizacije (Lj)

20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.55 A. Haley: KORENINE - TV nadaljevanka (Lj)

21.40 GLASBENI MAGAZIN (Lj)

22.25 TV DNEVNIK (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)

18.00 TV DNEVNIK (Bgd)

18.15 PUSTOLOVŠČINA - otroška oddaja (Bgd)

18.45 NARODNA GLASBA (Sk)

19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Sa)

20.00 FESTIVAL SRBSKIH GLEDALIŠČ (Bgd II)

21.10 POROČILA (Zgb II)

21.20 ZNANOST (Bgd II)

22.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Sa II)

22.55 ATLETSKI MITING - posnetek (do 23.35) (Bgd II)

SREDA, 11. 7.

18.00 POROČILA (Lj)

18.05 MALA ČEBELICA (Lj)

18.20 NE PREZRITE (Lj)

18.35 OBZORNIK (Lj)

18.45 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: Logatec (Lj)

19.15 RISANKA (Lj)

19.20 CIKCAK (Lj)

19.30 TV DNEVNIK (Lj)

19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.00 Chioggia: IGRE BREZ MEJA, prenos (EVR, Bgd, Lj)

21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

21.35 V NEZNANO: Kaj verjame mo, 1. del dokumentarnega filma (Lj)

22.30 TV DNEVNIK (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)

18.00 TV DNEVNIK (Bgd)

18.15 OTROŠKA ODDAJA (Sa)

18.45 GLASBENA ODDAJA TV LJUBLJANA (Sa)

19.30 TV DNEVNIK (Bgd)

20.00 IZ REVOLUCIONARNE PRETEKLOSTI - dokumentarna serija (Sa II)

20.45 POROČILA (Zgb II)

22.55 IZVIRI (do 21.25) (Zgb II)

ČETRTEK, 12. 7.

17.40 POROČILA (Lj)

17.45 ISKANJE BRITANIK - oddaja iz cikla Skrivnosti morja (Lj)

18.35 OBZORNIK (Lj)

18.45 RAZMIŠLJANKA - IZMIŠLJANKA - oddaja TV Sarajeva (Lj)

19.15 RISANKA (Lj)

19.20 CIKCAK (Lj)

19.30 TV DNEVNIK (Lj)

19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.00 FILM TEDNA: KRINKA (Lj)

21.35 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

21.40 GLASBENA ODDAJA (Lj)

22.10 TV DNEVNIK (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)

18.00 TV DNEVNIK (Bgd)

18.15 OTROŠKA ODDAJA TV SKOPJE (Bgd)

18.45 VABILO NA POTOVANJE - kviz (Sa)

19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Tg)

20.00 KINO-OKO (Bgd II)

23.00 POROČILA (do 23.05) (Zgb II)

PETEK, 13. 7.

17.50 POROČILA (Lj)

17.55 DOŽIVLJAJI MAČKA TOŠE - otroška serija TV Beograd (Lj)

18.10 PRILJUBLJENE ZGODBE: Sneguljčica (Lj)

18.35 OBZORNIK (Lj)

18.45 TRI SRCA - RADENCI 79 II. del (Lj)

19.15 RISANKA (Lj)

19.20 CIKCAK (Lj)

19.30 TV DNEVNIK (Lj)

19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.00 JADRANSKA SREČANJA - prenos iz Crikvenice (Zgb)

21.20 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

21.25 JUNAKI SERIJSKEGA FILMA: Močnejše od življenja (Lj)

22.15 TV DNEVNIK (Lj)

22.30 NOČNI KINO: Vdovstvo Karoline Zašler (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)

18.00 TV DNEVNIK (Bgd)

18.15 MED DOMOM IN SOLO (Sa)

18.45 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Tg)

19.30 TV DNEVNIK (Bgd)

20.00 KULTURA (Bgd II)

22.00 POROČILA (Zgb II)

22.10 PORTRETI (Pr)

22.40 KRONIKA DUBROVNIŠKIH POLETNIH PRIREDITEV '79 (do 23.25) (Zgb II)

SOBOTA, 14. 7.

15.30 POROČILA (Lj)

15.35 ČAROVNIK IZ OZA - mladinski film (Lj)

17.15 NAŠ KRAJ (Lj)

17.25 DRŽAVNO PRVENSTVO V NOGOMETU - prenos (JRT) v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA

19.15 RISANKA (Lj)

19.20 CIKCAK (Lj)

19.30 TV DNEVNIK (Lj)

19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.00 HIŠICA V NAJEM - II. del TV drame (Lj)

20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.55 OGENJ NA NEBU - celovečerni film (Lj)

23.30 625 (Lj)

»PTT priporočla«

Smo v času dopustov, ko je veliko ljudi odsotnih dalj časa izven svojega stalnega bivališča. V času odsotnosti posamezniki na različne načine urejajo zadeve v zvezi s poštnimi pošiljkami. Vsem, ki odhajate na krajši ali daljši dopust priporočamo, da pri pristojni pošti z naročilom sporočite, kako se naj postopa s pošiljkami, ki bodo med tem časom prihajale na vaš stalni naslov.

S tem sporočilom si boste prihranili morebitne nevšečnosti, ki bi nastale zaradi zakasnele dostave ali vračila pošiljk, obenem pa olajšate delo poštam

PROM. NESREČE

PRETESNO PREHITEVANJE

Voznik osebnega avtomobila Miran Cvelfer, roj. 1956 iz Zgornjih Zreč pri Slovenskih Konjicah je pripeljal v Stranice in nameraval zaviti na stransko cesto proti osnovni šoli. V tem trenutku je z nasprotne smeri pripeljal z neregistriranim mopedom Jože Jelenko, roj. 1954, ki je pred srečevanjem zasenčil luč, ta pa je medtem ugasnila in je Cvelfer mislil, da je zavil levo. Cvelfer je zaradi tega peljal dalje in prišlo je do trčenja, v katerem je mopedist Jelenko bil težje poškodovan in prepeljan v celjsko bolnico. Škode je za 10 tisoč din. Nesreča je bila v večernih urah 1. julija.

PO SREDI CESTE V SMRT

Pet minut čez polnoč 1. julija je šel peš po sredi magistralne ceste čez nadvoz na cesti Žalec - Šempeter Boško Šobat, star 24 let, doma iz Glamoča, sicer trenutno prijavljen v Žalcu. Po cesti je pripeljal s tovornjakom s prikolico Mario Riolino, roj. 1920, iz Trsta. Zaradi dežja in noči je bila vidljivost izredno slaba ter kljub zaviranju Riolino ni uspel preprečiti nesreče ter je zbil Šobata tako močno, da je na kraju nesreče umrl. Škode je za 1000 din.

ŠTIRJE POŠKODOVANI

Zaradi neprimerne hitrosti je prišlo do prometne nesreče, v kateri so bile štiri osebe telesno poškodovane in je

nastalo za 70 tisoč din materialne škode, na Cesti na jezero v Velenju, po kateri je s tovornjakom peljal Štefan Gorinšek, roj. 1932 iz Petrovc 22 a. Ko je pripeljal mimo restavracije Jezero ob velenjskem jezeru je zagledal, kako mu nasproti vozi drug tovornjak, s katerim je upravljal Anton Šmerc, roj. 1945 iz Velenja. Gorinšek je začel takoj zavirati in pri tem mu je zablokiral kolesa. Ker pa je bila cesta mokra je vseeno prišlo do trčenja med obema tovornjakoma, kjer so bili lažje telesno poškodovani voznik Štefan Gorinšek in še trije sopotniki v njegovem avtomobilu.

ČELNO V TOVORNJAK

Voznik osebnega avtomobila ljubljanske registracije Mijo Karlovčec, roj. 1940 je v Zajesovniku na magistralni cesti Celje-Ljubljana prehitel kolono vozil v trenutku, ko mu je z nasprotne smeri pripeljal s tovornjakom koperske registracije Jože Anžič, roj. 1948. Prišlo je do čelnega trčenja, kjer je bil lažje poškodovan Anžič in njegov sopotnik, težje pa Karlovčec. Materialne škode je za 20 tisoč din.

STRELA PRED NEVIHTO

Med zadnjimi nenadnimi nevihtami je tudi udarila strela v električno napeljavno stanovanjske hiše Marije Kvas na Zgornji Hudinji v Celju. Požar so pogasili poklicni gasilci ter prostovoljci združeni v društvih Škofja vas in Gaberje.

Poiščite v . . . RADIU in ELEKTRO

V prodajni enoti RADIO so bogato založeni z električnimi orglami različnih znamk. Orgle SUPER TIGER stanejo 35.496 dinarjev.

V prodajni enoti ELEKTRO priporočajo nakup avtoradia MORGAN, ki stane 3.910 dinarjev.

KOVINOTEHNA TOZD Tehnična trgovina

»MINERVA« tovarna za predelavo plastike Žalec-Zabukovica

išče sodelavce za zbirne opravil in nalog

1. referent prodaje
2. strojni tehnik - 2 izvajalca
3. ključavničar
4. varilec plastike

Pogoji:
pod 1. Končana srednja šola komercialne ali ekonomske smeri ter 2 leti delovnih izkušenj
pod 2. Končana STŠ in 2 leti delovnih izkušenj
pod 3. Končana poklicna šola
pod 4. Končana poklicna šola - vodovodni instalater

Ponudbe z dokazili o strokovnosti pošljite na naslov Minerva Žalec - Zabukovica v roku 15 dni po objavi.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja, Celje, Laško, Mozirje, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Slov. Konjice

Objavlja dela in naloge

1. STROKOVNEGA SODELAVCA DPS - PRAVNIKA

pod naslednjimi pogoji:
- visoka ali višja izobrazba pravne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj

2. STROKOVNEGA SODELAVCA DPS - EKONOMISTA

pod naslednjimi pogoji:
- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj

Pismene ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15. dneh po objavi na naslov Družbeni pravobranilec samoupravljanja v Celju, Trg svobode 10/II

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30. dneh po izbiri.

PO INDONEZIJU (1)

OTOK PRI OTOKU

Let iz Singapura v Džakarto v letalu DC 9 indonezijske letalske družbe Garuda je trajal približno uro in pol. Ni kaj reči, prav prijeten let je bil to. Dobro so nam postregli, seveda tudi z obveznim rižem, ki je bil izredno začnjen, pa vendarle okusen. Brezplačno smo si lahko privoščili whisky, Coca colo in sokove... Kolikor je pač kdo želel. Od Singapura naprej proti jugu in vzhodu namreč velja sporazum med vsemi letalskimi prevozniki, da dele hrano in pijačo brezplačno. Tako morajo brezplačno postreči tudi v Jatovem letalu, ki nadaljuje polet iz Sin-

PIŠE: JANEZ VEDENIK

gapura do avstralskega Sideya. Še sreča, da polet do tja ne traja predolgo. Po približno polurnem letu nam je simpatična indonezijska stewardesa razdelila lična potrdila s podpisom kapetana letala, da smo preleteli ekvator. Bili smo na južnem delu zemeljske oble. Ob takih trenutkih prične človek marsikaj premišljati. V mislih sem si skušal predstavljati, kako daleč je sedaj moja domovina, vendar mi to nikakor ni uspelo. Po drugi strani spet, pa sem imel občutek, da nisem tako daleč. Predvsem pa vsakdo ob takšnih in podobnih razmišljanjih spozna, da je svet vedno volj majhen. Temnilo se je že in tu in tam smo v morju pod seboj

zagledali lučko kakšne ladje ali morda s kakšnega otoka ali naftne vrtime v morju, potem pa še pravo poplavo luči pod nami. Džakarta! Glavno mesto neuvrščene Indonezije, največje otoške države na svetu s tremi največjimi otoki Sumatro, Borneom in Javo ter seveda s tisoči drugih manjših otokov. Okrog 125 milijonov ljudi šteje Indonezija, glavno mesto Džakarta pa dobrih sedem in pol milijonov. Pretežni del Indonezije je gorat, sicer pa predstavlja nekakšno kopno in hkrati morsko povezavo med Azijo in Avstralijo, ki je verjetno v davnih časih še bolj prišla do izraza kot danes.

Zanimivo je, da živi na otoku Java, ki zavzema komaj kakšnih sedem odstotkov celotne indonezijske površine (Indonezija meri 1,9 milijonov kvadratnih kilometrov) dve tretjini vseh prebivalcev. V vsej državi je dobrih dva in pol milijona Kitajcev, ki so že zlasti težke trenutke doživljali ob vojaškem udaru leta 1965.

Končno smo pristali na letališču v Džakarti. Carinske formalnosti so trajale precej dlje časa kot v Singapuru in občutek smo imeli, da ljudje tod niso tako prijazni kot v Singapuru. Tudi sami letalski prostori so delovali nekako mračno, turobno in hladno. Pot je kar lil z nas, saj je v ozračju vladala kar precejšnja vlaga in kljub temu, da je bil večer, je bil izredno vroč. Nekako težji zrak se mi je

zdel tu kot v Singapuru. Ko smo na meji opravili vse formalnosti, smo se vkrcali v avtobus, ki nas je že čakal in se odpeljali v mesto. Takoj smo opazili, da se Džakarta nikakor ne more primerjati s Singapurom in da je zares azijsko mesto, kakršne si predstavljamo iz knjig, filmov in televizije.

Več kot sedem milijonov ljudi šteje danes Džakarta. Tu so prava naselja kolib in siromaštva, vse skupaj pa se prepleta z novimi sodobnimi zgradbami in napredkom. Dobro in slabo na enem koraku.

BENCINSKA KRIZA V ZDA

KRI NA ČRPALKAH

Med tem ko pri nas še kar mirno in brez izgredov prenašamo parne in neparne dneve ter vikende, se na primer v Ameriki, kjer so podvezeli določene varčevalne ukrepe, stvari odvijajo bolj bojevito. V slogu divjega zahoda so zaradi nemirov na bencinskih črpalkah krvavele prve žrtve.

Ob ukrepih, da smejo ob parnih dneh polniti tanke parni, ob neparnih pa neparni, so nastale pred bencinskimi črpalkami dolge vrste čakajočih avtomobilistov. Ljudje izgubljajo živce.

Tako so v Sacramentu morali odpeljati v bolnišnico šoferja, ki se je hotel pririti v vrsto od strani in si »prislužil« strel v trebuh. V San Franciscu se je pod vbodi z nožem zgrudil moški, ki je po triurnem čakanju v vrsti zašel v spor s svojim sprednjim sosedom. 26 letno Mabel Ariaz, nosečnico v osmem mesecu, so izveli iz njenega Forda in jo tako pretepli, da je morala v bolnišnico. Nosečnici je v vrsti postalo slabo in je hotela preskočiti vrsto čakajočih pred seboj. Visoka nosečnost ji ni pomagala spriču brezobzirnosti in naelektrenosti ostalih. V Hollywoodu je nek nestranež s puško ustrahoval 50 čakajočih, izsilil prednost in točaj na črpalki mu je bled od strahu napolnil tank.

V Nemčiji so v predalu prometnega ministrstva pripravljene ukrepi za varčevanje z gorivom. Ukrepi vsebujejo omejitve hitrosti in pa en dan prepovedi v tednu.

Zaenkrat ukrepi še niso v javnosti, ker računajo, da bodo ljudje iz lastne pobude varčevali. Če ne - ukrepi so v predalu. V Nemčiji snujejo vozniške skupnosti za prevoz na delo. Pripravljajo gradnjo metrojev, ki bodo porabili deset odstotkov manj goriva. V avtomobile bodo vgradili števec porabe goriva.

Bencinska kriza je razgibala razmišljujoče možgane. V Nemčiji in Avstriji so zračnili, da bi z ustrežnejšo uskladiitvijo semaforjev veliko privarčevali. V Nemčiji računajo na 500 milijonov litrov letno, v Avstriji pa na 143.000 ton goriva, ki ga brez učinka porabijo vozila v vrstah pred semaforji.

V bencinsko krizo je posegla tudi znanost. Toplotna tehnika se silno hitro razvija. Toplotne črpalke (v Nemčiji) znižujejo porabo goriv na eno tretjino. Vedno glasnejši so tudi zagovorniki izrabe sončne energije. V poskusnem prometu so že avtomobili z vgrajenimi sončnimi celicami na ostrejšu. Nemčija, ki je med prvimi ukinjala rudnike, se očitno vrača k premogu. Pravijo, da so zaloge nakopičene še najmanj za 500 let, da pa je treba izpopolniti sistem temeljitejšega izkoristka tega energetskega vira.

Na našem posnetku je del vijugaste kače čakajočih pred eno od bencinskih črpalk v Ameriki. Njihove osemstezne ceste so malone opustele.

Nocoj bi se moral veseliti, ko je tako lep večer,

nocoj bi moral s prijatelji biti,

nocoj bi moral vino piti, dekleta ljubiti,

NOCOJ

nocoj bi moral s svetom grešiti,

nocoj bi se moral biti, boriti, kri preletiti.

Nocoj bi moral pustiti te črne misli,

nocoj je tako lep večer.

STONE KUNTNER

TRI NAJSLAJŠE ZA FANTE IN DEKLETA POŽIREK PREJ - IN POTLEJ CIGARETA!

»TA MLADA« PRI NECKERMANNU - JUGOSLOVANKA

Je plavalasa (kako pomembno za Nemce), vitka in zel prikupna. Eno leto skrbi Liljana Stojanović, stara 29 let, z tri otroke najmlajšega dediča Neckermannove trgovske »dinastije«. Pred letom se je namreč žena Johannesesa Necker manna smrtno ponesrečila v avtomobilski nesreči. Takrat je Johannes iskal primerno žensko, ki bi skrbela za njegov otroke: Markus (12 let), Julija (10) in Lukas (4). Sedemindesetletni Johannes je našel Liljano, ki je bila v podjetju Neckermann zunanjetrgovinski uslužbenec. Po enem letu je Johannes spoznal, da med njim in Liljano niso odnosi večno čisto na službeni ravni, zato sta pred tedni sporočila zaroko. Te dni naj bi bila poroka in Liljana bo poleg treh otrok prvega zakona primožila tudi bogatstvo dediča ene največjih trgovskih hiš v Zahodni Nemčiji.

Pa imamo tudi mi, zaradi vdovskega položaja ženina, nekakšno polovično »love-story«.

NOVI tednik 26

NOVI TEDNIK - Glasilo občinskih organizacij SZDL Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Zalec - Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, poštni predal 161. Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 3 a - Glavni urednik Novega tednika in Radia Celje Milan Seničar. Odgovorni urednik Novega tednika Drago Medved, Odgovorni urednik Radia Celje Branko Stamejčić. Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Damjana Stamejčić, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Mitja Umnik, Janez Vedenik, Tone Vrabl. Tehnični urednik Franjo Bogadi. Izhaja vsak četrtek. Izdaja ga ČGP Delo, Ljubljana. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 5 din, celoletna naročnina 230 din, polletna 115 din. Za tujino je cena dvojna. Štev. žiro računa: 50700-603-31198 - ČGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje. - Telefon, oglasi in naročnina: 22-369, 23-105.